

הרפורמה ברישוי עסקים

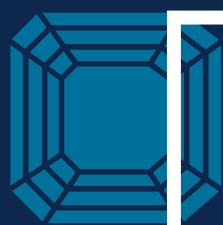

לכח

מדינת ישראל
משרד הפנים

מפרטים אחדים
פרסום להעזרת הציבור
יולי 2016

תעשייה
מלאכה
כימיה
מחצבים

הרפורמה
ברישוי
עסקים

ייצור
חומרי
גלם
לבנייה

10
7-
ג'

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והעבודה

משרד הפנים

פריט

**10.7 ג' - חומרי גלם לבנייה, מוצרי בנייה
מוגמרים, מלט, בטון, אספלט, זפת,
בלוקים, אבן, שיש ומוצריהם - הכנתם,
ייצורם, עיבודם של בלוקים, אבן ושיש.**

תוכן עניינים

מבנה הפורמט החדש ותכונותיו.....	4
פרק א' - הגדרות כלליות.....	4
פרק ב' - הבהרות רוחביות.....	4
פרק ג' 1 - משרד הגנת הסביבה הרלוונטי ל - הכנתם, ייצורם, עיבודם של בלוקים	5
1. הגדרות.....	5
2. תנאים מוקדמים.....	9
3. כללי.....	9
4. שפכים סניטריים, שפכים תעשייתיים, נגר עילי נקי ונגר עילי מזוהם.....	11
5. מניעת זיהום קרקע.....	13
6. איכות אוויר.....	15
7. חומרים מסוכנים.....	21
8. עמדה לתדלוק עצמי בסולר.....	23
9. פסולת מוצקה שאינה מכילה חומר מסוכן.....	24
10. רעש.....	25
11. שמירת מסמכים, הגשת מסמכים ודיווח.....	25
12. להלן רשימת המצבים והנושאים בהם על בעל העסק להעביר דיווח לנותן האישור :.....	26
13. להלן מפורטים אשר על בעל העסק למסרם לנותן האישור לפי דרישתו :.....	27
14. להלן מפורטים כלל המקרים אשר על בעל העסק לבקש אישור מראש בכתב :.....	27
נספח א' - ערכי פליטה לעניין מזהמי אוויר.....	28
טבלה (א) : דו תחמוצת גופרית.....	28
טבלה (ב) : תחמוצות חנקן (מבוטאות כ- דו תחמוצת חנקן).....	28
טבלה (ג) : חומר חלקיקי.....	29
טבלה (ד) : חד תחמוצת הפחמן.....	29
טבלה (ה) : אמוניה.....	29
נספח ב'.....	29
נתונים לצורך שימוש בנוסחא.....	30
פרק ג' 2 - משרד הגנת הסביבה הרלוונטי ל- הכנתם, ייצורם, עיבודם של אבן ושיש	31
1. הגדרות.....	31
2. תנאים מוקדמים.....	33
3. כללי.....	34
4. שפכים סניטריים, שפכים תעשייתיים, נגר עילי נקי ונגר עילי מזוהם.....	34
5. איכות אוויר.....	37
6. חומרים מסוכנים.....	40
7. עמדה לתדלוק עצמי בסולר.....	43
8. פסולת מוצקה שאינה מכילה חומר מסוכן.....	44
9. אסבסט.....	45
10. מזיקים.....	46
11. רעש.....	46
12. שמירת מסמכים, הגשת מסמכים ודיווח.....	46
פרק ד' - משרד הכלכלה והתעשייה.....	49

משרד הפנים

49	הוראות חוק הנוגעות לעניין	1.
49	הגדרות	2.
57	כללי	3.
57	תנאים מוקדמים	4.
58	תנאים ברישיון	5.
64	דיווחים הצהרות ואחזקת מסמכים	6.
66	טפסים ופרוצדורות	7.
67	פרק ה' – כבאות והצלה	
67	הוראות חוק הנוגעות לעניין	1.
67	הגדרות	2.
69	תנאים מוקדמים	3.
70	רישום ודיווח	4.
70	כללי	5.
71	דרכי גישה	6.
71	הפרדות ועמידות אש	7.
71	דרכי מוצא	8.
72	ידית בהלה	9.
72	שילוט	10.
72	תאורת חרום	11.
73	אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)	12.
73	ציוד כיבוי	13.
74	מערכת מתזים	14.
75	מערכת גילוי אש ועשן	15.
76	מערכת חשמל	16.
77	מערכת שליטה בעשן	17.
77	מערכת מיזוג אוויר	18.
77	מערכת למסירת הודעות (כרזות חירום)	19.
77	חומרים מסוכנים	20.
77	הערכות לחרום	21.
77	גנרטור חירום	22.
77	הדרכה ותרגול	23.
78	צוות כיבוי והצלה מפעלי	24.
78	אחסנה חיצונית	25.
78	לוח פיקוד כבאים	26.
79	נוהל חירום	27.
79	מערכת גז	28.
79	משטר הפעלות מערכות בטיחות אש - אינטגרציה	29.
80	תיק שטח	30.
80	מיתקן פוטו-וולטאי	31.
80	אישורים	32.
82	שוונות	33.
82	נספחים	34.

משרד הפנים

מבנה הפורמט החדש ותכונותיו

[לחצו כאן](#) לקבלת מידע אודות מבנה הפורמט החדש.

פרק א' - הגדרות כלליות

[לחצו כאן](#) למעבר לפרק ההגדרות הכלליות.

יודגש כי, יש לקרוא פרק זה בעיון רב טרם קריאת המפרט, וכי הוא חלק בלתי נפרד מתוכן המפרט האחיד ותוכנו מחייב כתוכן המפרט האחיד.

פרק ב' – הבהרות רוחביות

[לחצו כאן](#) למעבר לפרק ההבהרות הרוחביות.

יודגש כי, יש לקרוא פרק זה בעיון רב טרם קריאת המפרט, וכי הוא חלק בלתי נפרד מתוכן המפרט האחיד ותוכנו מחייב כתוכן המפרט האחיד.

פרק ג' 1 - משרד הגנת הסביבה הרלוונטי ל - הכנתם, ייצורם, עיבודם של בלוקים.

1. הגדרות

1.1 TA Luft 2002

תרגומו לאנגלית של מסמך ההנחיות הטכניות לשמירה על איכות אוויר (TA Luft) מה- 24 ביולי 2002, של המיניסטריון הפדראלי לאיכות הסביבה בגרמניה, בהתאם לסעיף 48 של החוק הפדראלי לבקרת מזהמי אוויר שפורסם ב-14 למאי 1990, המפורסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה ;

1.2 אגרגטים

חומר גרגרי מנופה שהתקבל מגריסה או טחינה של סלעים קשים או מהתפוררות טבעית של סלעים, לרבות עדס ופוליה, חול מדורג וזיפזיף, ולמעט חול מחצבה ;

1.3 אזור רגיש

אזור הנמצא במרחק קטן מ- 500 מטר מאזור המשמש או המיועד לשמש אזור למגורים, משרדים, מבני ציבור, לתיירות או לנופש ;

1.4 בוצה

תוצר לוואי של תהליכי טיפול בשפכים ותשטיפים, לרבות משקעים המצטברים במיכלי ייצור, אחסון ובקווי ייצור והולכה ;

1.5 גז פליטה

גז המשתחרר לאוויר לרבות חומרים מוצקים, נוזלים וגזים הנישאים בו או תערובת שלהם ;

1.6 דוגם שפכים מוסמך

מי שהוסמך על ידי משרד הבריאות לבצע דיגום שפכים או מי שעבר הכשרה לדיגום שפכים במתכונת שאושרה על ידי המשרד להגנת הסביבה או משרד הבריאות ; לעניין זה " שפכים"- לרבות מי קולחין ;

1.7 הספק תרמי

ערך הנמדד במגוואט תרמי המחושב לפי סוג הדלק, צריכתו ליחידת זמן וערך ההיסק התחתון שלו ;

1.8 הספק תרמי מותקן

ההספק התרמי הכולל במתקן ייצור אנרגיה המחושב לפי הנוסחא שבנספח 2 ב. ולפי הוראות היצרן ביחידות של מגוואט תרמי ;

1.9 העסק

עסק לייצור בלוקים שפרטיו מופיעים בתנאים אלה ;

1.10 זיהום קרקע

שחרור של חומר מזהם לקרקע באופן הגורם לכך שהקרקע תהיה קרקע מזוהמת ; ואם הייתה

הקרקע מזוהמת טרם השחרור, יראו כל שחרור נוסף של חומר מזהם לקרקע, כזיהום קרקע;

1.11 חול מחצבה

אגרגט דק גרוס כהגדרתו **בתקן ישראלי** מס' 3 - "אגרגטים מינרליים ממקורות טבעיים";

1.12 חומר חלקיקי

חומר המורכב מחלקיקים זעירים, למעט מים, הנישא או העשוי להינשא באוויר או בגז, לרבות בצורת אבק, עשן, או תרסיס;

1.13 חומר מזהם קרקע

חומר שהוא אחד או יותר מן המזהמים המנויים בחוברת [רשימת ערכי הסף הראשוניים](#) המפורסמת באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה או ברשימה אליה מפנה חוברת זו; (להלן – חוברת ערכי הסף);

1.14 חומר מסוכן

כהגדרתו בחוק חומרים מסוכנים, התשנ"ג – 1993 (להלן – חוק החומרים המסוכנים);

1.15 לוח רינגלמן זעיר

לוח המשמש למדידת דרגת השחרור של עשן ומהווה הקטנה מצולמת של לוח רינגלמן שהתפרסם במסגרת מסמך 8333 של ה-Bureau of Mines של ארה"ב בחודש מאי 1967, והמופקד לעיון הציבור במשרד להגנת הסביבה ובלשכות המחוזיות שלו;

1.16 מאצרה

אמצעי קיבול העשוי משטח אטום מוקף דפנות, האטומים לחלחול החומר המאוחסן בו, שמטרתו לאגור שפך של חומרים המאוחסנים בו ולמנוע פיזורם לסביבה, לרבות אמצעי קיבול נייד;

1.17 מזהם אוויר

חומר, לרבות חומר כימי או ביולוגי, וכן חומר מוצא לחומר כאמור, שנוכחותם באוויר גורמת או עלולה לגרום-

1.17.1 לסיכון או לפגיעה בחיי אדם, בבריאותם או באיכות חייהם של בני אדם, בנכס או

בסביבה, לרבות בקרקע, במים, בחי ובצומח;

1.17.2 לשינוי באקלים, במזג האוויר או במידת הראות;

1.18 "מטר קוב תקני" או "מק"ת"

מטר קוב של אוויר לאחר המרה לתנאים תקניים: גז יבש; טמפרטורה 273.15K; לחץ 101.3KPa;

1.19 מיחזור פסולת

תהליך עיבוד של פסולת למוצרים, לחומרים או לחומרי גלם למטרה אשר לה יועדו בראשונה או למטרה אחרת;

1.20 מיחזור

תהליך עיבוד או השבה של חומרים או מוצרים לשימוש חוזר לאותה מטרה אשר לה יועדו בראשונה או כחומרי גלם ;

1.21 ממגורה

מיכל סגור המשמש לאחסון צמנט ואפר פחם ;

1.22 מעבדה מוסמכת

מעבדה שיש בידה הסמכה תקפה מאת הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997, שהוסמכה לבצע את הבדיקות הנדרשות בתנאים אלה ;

1.23 משטחי התפעול

כל אחד מאלה :

1.23.1 המשטחים בהם מתקיימת פעילות תעשייתית, ובכלל זאת ייצור, תחזוקה, אחסון,

פריקה וטעינה, מיתקן קדם טיפול ומפריד דלק או מפריד שמן ;

1.23.2 המשטחים עליהם עלולים להיווצר או שאליהם עלולים להגיע שפכים, תמלחות,

תשטיפים, שפך דלקים, שמנים או חומרים מסוכנים ;

1.24 מתקן ייצור אנרגיה

יחידה או מספר יחידות לייצור אנרגיה תרמית באמצעות שריפת דלק, לרבות באמצעות ייצור קיטור, חימום מים וחימום שמן, שהספקן התרמי המותקן הכולל אינו עולה על 50 מגוואט, ובלבד שהן מצויות בסמיכות אחת לשנייה ובעלות משותפת ;

1.25 מתקן גיבוי לייצור אנרגיה

מתקן ייצור אנרגיה המשמש לגיבוי בעת תקלה, חירום או תחזוקה, הפועל לא יותר מ- 500 שעות בשנה והכולל מד שעות פעילות אוטומטי שיופעל בכל זמן הפעלת מתקן ייצור אנרגיה ;

1.26 מתקן לטיפול בגז פליטה

מיתקן המשמש לטיפול במזהם אוויר בגז הפליטה, במטרה להפחית את פליטתו לסביבה, לרבות מסנן, משקע וסולקן ;

1.27 נגר עילי מזהם

לרבות כל אחד מאלה :

1.27.1 משקעים שבאו במגע עם מזהמים במשטחי תפעול לאחר תקופת עצירת גשמים של

חודש ומעלה ;

1.27.2 משקעים שבאו במגע עם קרקע מזהמת ;

1.27.3 נגר עילי שריכוז ה- TOC בו עולה על 20 מ"ג/ליטר ;

1.27.4 נגר עילי שריכוז השמן המינרלי בו עולה על 10 מ"ג/ליטר ו/או 5 מ"ג/ליטר בממוצע

של שלוש בדיקות אחרונות ;

1.28 נגר עילי נקי

משקעים שלא באו במגע עם מזהמים במשטחי התפעול ו/או עם קרקע מזהמת ;

נוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה
"נוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה, 2002" המפורסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת
 הסביבה, בנוסחו המעודכן מעת לעת ;

1.29 נותן האישור

עובד מדינה או עובד ציבור שהוסמך על ידי השר להגנת הסביבה כנותן האישור לפי סעיף 6(א)
 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968 ;

1.30 ספי הדיווח

1.30.1 לעניין TPH, סף הדיווח הינו 100 ליטר

1.30.2 לעניין כל חומר וערך אחר- ספי הדיווח הקבועים ברשימת הסוכנות האמריקאית
 להגנת הסביבה המפורסמת בכתובת הבאה :

www.epa.gov/oem/docs/er/302table01.pdf

1.31 סקר היסטורי

זיהוי מקורות זיהום אפשריים בהווה ובעבר, לרבות מיקומם, כמותם, וזיהוי חומר מזהם
 קרקע בו נעשה שימוש בהווה ובעבר, והגורמים האפשריים לזיהום, על פי בדיקות במסמכים,
 רישומים, תמונות, תשאל גורמים רלוונטיים, צילומים, תצ"אות ותיעוד אחר, על פי [ההנחיות](#)
[לביצוע סקר היסטורי](#) המפורסמות באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה ;

1.32 סקר קרקע

ביצוע סדרת פעולות בשלבים, שמטרתן לאתר ולתחם את הזיהום, לפי ההנחיות המפורסמות
 באתר המשרד , כמפורט להלן :

1.32.1 תכנון הבדיקות – הכנת תוכנית לדיגום בקרקע ו/או בגזי קרקע ו/או במים,
 שמטרתה לזהות קיומו של חומר מזהם בקרקע, ובמים ובגזי הקרקע, כמותו וריכוזו
 וכן בדיקת היקף הזיהום במרחב והגשתה לאישור נותן האישור ;

1.32.2 ביצוע הדיגומים- ביצוע דיגום לפי תוכנית שאושרה על ידי נותן האישור ;

1.32.3 דו"ח ממצאים- הכנת דו"ח ממצאי הסקר שבוצע לרבות מסקנות הסקר,
 אפשרויות השימוש בקרקע עד להשלמת הטיפול בה, ופירוט המשך הפעולות
 הנדרשות לטיפול בזיהום ;

1.33 ערכי הסף

הערכים של חומרים מזהמים המנויים בחוברת ערכי הסף ;

1.34 ערכי פליטה לאוויר

ריכוז או כמות מרביים, של מזהם אוויר או קבוצת מזהמי אוויר, הנמדדים בפרקי זמן
 נתונים, בגז פליטה בתנאים תקינים שפליטתם מותרת ממקור פליטה כפי שנקבע בתנאים
 אלה או על פי הוראות לפי חוק אוויר נקי, התשס"ח – 2008 (להלן – חוק אוויר נקי) ;

1.35 פסולת חומר מסוכן

כהגדרת "פסולת" בתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א – 1990
(להלן – תקנות סילוק פסולת חומרים מסוכנים);

1.36 קרקע מזוהמת

קרקע שמצוי בה חומר מזהם החורג מערכי הסף לקרקעות, וקיים חשש כי בשל הימצאות החומר המזהם היא עלולה לסכן את בריאות הציבור או הסביבה;

1.37 שפכים

פסולת המורחקת בהזרמה או פסולת נוזלית, לרבות מוצקים בתרחיף והמוצקים מומסים, לרבות שפכים סניטריים, תעשייתיים ותמלחות;

1.38 שפכים סניטריים

שפכים שמקורם בשירותים הסניטריים (לרבות מכיורים, מקלחות ואסלות) של העסק;

1.39 שפכים תעשייתיים

שפכים שמקורם מפעילות העסק, לרבות תשטיפים ונגר עילי מזוהם ולמעט שפכים סניטריים;

1.40 תשטיפים

נוזלים לרבות נגר עילי, שבאו במגע עם משטחי תפעול או עם שפכים, חומר מסוכן, דלק, שמן, קרקע מזוהמת, שאריות בטון וצמנט, בוצה או פסולת או שנבעו מהם;

2. תנאים מוקדמים

2.1 בעל העסק יגיש לנותן האישור עם הגשת הבקשה לרישיון עסק/היתר זמני את המידע הסביבתי העדכני הנחוץ לבדיקת הבקשה על פי המפורט [במסמך "מידע סביבתי לצורך בדיקת בקשה לרישיון עסק/היתר זמני"](#) המפורסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה. מידע זה נדרש בנוסף למסמכים הנדרשים לפי חוק רישוי עסקים.

2.2 בעסק יותקנו מערכות איסוף נפרדות:

2.2.1 לשפכים סניטריים;

2.2.2 לשפכים תעשייתיים, לתשטיפים ולנגר עילי מזוהם;

2.2.3 לנגר עילי נקי.

2.3 בעסק יותקנו משטחי תפעול אשר יעמדו בדרישות המפורטות להלן:

2.3.1 אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם ועשויים באופן שיאפשר ניקויים;

2.3.2 מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של שפכים ותשטיפים לסביבה;

2.3.3 משטחים עליהם קיימים מתקני ייצור או מבצעים פעולות ייצור- מקורים.

3. כללי

3.1 העסק יגודר בגדר אטומה וקשיחה בגובה 2 מטר לפחות. בעל העסק יכול שלא להתקין גדר אם קיבל על כך אישור מראש ובכתב מנותן האישור. בעל העסק רשאי שלא להקים גדר כאמור או להקים גדר שונה, אם קיבל על כך אישור מראש ובכתב מנותן האישור, במקרים בהם העסק נמצא רחוק מאזור רגיש ולא ניתן להקים גדר.

3.2 בעל העסק יבצע את כל פעילות העסק, לרבות אחסון קבוע או זמני, פריקה וטעינה בשטח העסק ועל גבי משטחי תפעול בלבד, אשר יהיו מנוקזים אל אחת ממערכות האיסוף כמפורט בפרק ג' להלן, לפי העניין.

3.3 יומן תפעול-

3.3.1 בעל העסק ינהל ספר תחזוקה וטיפולים. בספר ישמרו הוראות היצרן לגבי אופן

התפעול והתחזוקה של כל הציוד והמערכות בעסק, לרבות מערכות סינון, רישומים וקבלות על פרטי הטיפולים שנעשו בציוד במסגרת פעולות התפעול והתחזוקה, וכן רישום של כל תקלה. הספר ישמר בעסק ויוצג או יימסר לנותן לאישור לפי דרישתו.

3.3.2 בעל העסק ירשום בספר תחזוקה וטיפולים את כל הפרטים המפורטים להלן:

3.3.2.1 אישורי תחזוקה למערכת סינון ממגורות הצמנט ו/או אפר פחם;

3.3.2.2 תיעוד מועדי טיאות משטחי תפעול ודרכי גישה לעסק;

3.3.2.3 תיעוד תקלות ואירועים סביבתיים, לרבות תיעוד הפעלת מערכת

התראת מסנן ממגורת צמנט ו/או אפר פחם;

3.3.2.4 אישור פינוי פסולת ובוצה ממערכת מיחזור מים, אם קיימת.

3.4 יומן אירועים סביבתיים-

3.4.1 בעל העסק ינהל יומן אירועים סביבתיים (להלן - "היומן").

3.4.2 ביומן ירשמו כל האירועים האלה:

3.4.2.1 תקלות באמצעים למניעת מפגעים סביבתיים, לרבות במתקני טיפול

בשפכים, מתקני טיפול בפליטות לאוויר;

3.4.2.2 פליטת מזהם אוויר וגלישת תשטיפים מחוץ לשטח העסק;

3.4.2.3 תלונות ציבור.

3.4.3 הרישומים ביומן יכללו את הפרטים הבאים לפחות:

3.4.3.1 תאריך ושעת גילוי האירוע או התלונה או התקלה או החריגה;

3.4.3.2 מהות האירוע או נושא התלונה ותיאורו באופן מפורט, כולל מיקומו;

3.4.3.3 האמצעים שנקטו לטיפול באירוע;

3.4.3.4 תאריך ושעת סיום האירוע / תקלה / חריגה;

3.4.3.5 חתימת נציג העסק.

3.4.4 רישומי ספר תחזוקה וטיפולים והיומן ישמרו בעסק 3 שנים לפחות ויעמדו לעיון או

יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.

3.4.5 על פי דרישת נותן האישור, יעביר בעל העסק פרטים ומידע בדבר חומרים שנפלטו, נשפכו, סולקו או הושלכו לסביבה מתוך העסק או עקב פעילותו העסקית של העסק, בתוך פרק הזמן שיקבע.

4. שפכים סניטריים, שפכים תעשייתיים, נגר עילי נקי ונגר עילי מזוהם

4.1 בעסק יופעלו, באופן שלא ייגרמו מפגעים סביבתיים, מערכות איסוף נפרדות:

4.1.1 לשפכים סניטריים;

4.1.2 לשפכים תעשייתיים, לתשטיפים ולנגר עילי מזוהם;

4.1.3 לנגר עילי נקי.

4.2 בעסק יהיו משטחי תפעול אשר יעמדו בדרישות אלה:

4.2.1 אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם ועשויים באופן שיאפשר ניקויים;

4.2.2 מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של שפכים ותשטיפים לסביבה;

4.2.3 תקינים ומתוחזקים בכל עת, באופן שלא ייגרמו מפגעים סביבתיים.

4.2.4 משטחים עליהם קיימים מתקני ייצור או מבצעים פעולות ייצור – מקורים.

4.3 שפכים סניטריים

4.3.1 שפכים סניטריים יפוננו באחת מהדרכים הבאות:

4.3.1.1 בהזרמה למערכת הביוב הציבורית;

4.3.1.2 במקרה שלא קיימת מערכת ביוב ציבורית – יאספו למיכל איסוף סגור ואטום לחלחול שתכולתו תפונה על ידי מוביל שפכים מורשה לפי כל דין למיתקן טיפול בשפכים מאושר על פי כל דין; פינוי לפי סעיף זה יהיה בכפוף לאישור מראש ובכתב מאת נותן האישור;

4.3.1.3 בדרך אחרת בכפוף לאישור מראש בכתב מאת נותן האישור.

4.3.2 במקרה של פינוי שפכים סניטריים על ידי מוביל שפכים כאמור בסעיף 4.3.1.2 ישמור בעל העסק בעסק קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיפול שפכים, לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויצגים או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.

4.4 שפכים תעשייתיים, תשטיפים ונגר עילי מזוהם

4.4.1 שפכים תעשייתיים ותשטיפים יטופלו וימוחזרו בעסק.

4.4.2 עודפי שפכים שלא ניתן למחזר בעסק יסולקו למערכת הביוב הציבורית ישירות או לאחר שעברו טיפול במתקן קדם טיפול ובלבד שריכוזי המזהמים שבהם עומדים בערכים המפורטים להלן או בערכים אחרים שהורה לו נותן האישור עליהם בכתב:

המזהם	ריכוז מרבי של מזהמים (מיליגרם / ליטר)
כלל מוצקים מרחפים	1000
ערך הגבה (pH)*	6-10

*נותן האישור רשאי להתיר ערכי הגבה החורגים מהמפורט, על פי האמור בתקנה 4 לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (ערכי הגבה של שפכי תעשייה) התשס"ד 2003.

עודפי שפכים שלא ניתן למחזר בעסק יסולקו למיכל איסוף שפכים אטום וממנו , באמצעות מוביל שפכים מורשה לפי דין, למיתקן טיפול בשפכים מחוץ לשטח העסק המאושר על פי כל דין לקליטת סוג השפכים המפונים, בכפוף לאישור מראש בכתב מאת נותן האישור. מיכל איסוף שפכים תת קרקעי יצויד באמצעים למניעת גלישת שפכים לסביבה.

במקרה של פינוי עודפי שפכים שלא ניתן למחזר על ידי מוביל שפכים כאמור בסעיף 4.4.3 ישמור בעל העסק בעסק קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיפול שפכים, לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויצגים או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.

4.5 נגר עילי נקי

בעל העסק יפעל למניעת זיהום נגר עילי נקי .

נגר עילי נקי לרבות מגגות המבנים והמרזבים ינוקז למערכת הניקוז הציבורית, ובהעדר אפשרות להתחברות למערכת ניקוז ציבורית, ינוקז למערכת הניקוז הטבעית באופן שלא יזוהם.

4.6 מתקן קדם טיפול ומיחזור שפכים תעשייתיים ותשטיפים

המתקנים יתוכננו וייבנו כך שיבטיחו עמידה בערכים המצוינים בטבלה בסעיף 4.4.2 לתנאים אלה.

המתקנים יהיו תקינים בכל עת, יתופעלו ויתוחזקו על פי הוראות היצרן.

בוצה ממתקני הטיפול בשפכים ותשטיפים תיאסף בתא איסוף ייעודי ותפונה למיחזור בעסק, או במתקן מיחזור לפסולת בניין או לאתר סילוק פסולת המאושרים לפי כל דין, לפי הוראות תקנות המים (מניעת זיהום מים)(שימוש בבוצה וסילוקה), התשס"ד – 2004 (להלן - תקנות הבוצה). אם הבוצה מכילה פסולת חומר מסוכן, יפעל בעל העסק בהתאם להוראות סעיף 7.3.

פינוי בוצה אנאורגנית שאין מניעה לפי תקנות הבוצה להעבירה לאתר לסילוק פסולת, יעשה לאחר מיצוק הבוצה לריכוז של 25% מוצקים לפחות.

4.6.5 קבלות חתומות על פינוי והובלת בוצה ממתקן קדם טיפול וקליטתה ביעד הטיפול או הסילוק ישמרו בעסק למשך תקופה של לפחות שלוש שנים ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, לפי דרישתו.

4.7 בעל העסק יבצע דיגום חטף של השפכים המוזרמים למערכת הביוב הציבורית על פי דרישת והנחיות נותן האישור.

"דיגום חטף" לעניין זה – דיגום אקראי (Grab Sampling) על פי ספר שיטות סטנדרטיות; "ספר שיטות סטנדרטיות" – המהדורה האחרונה של הספר Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater, בעריכת ובהוצאת American Public Health Association, American Water Works Association, Water Environment Federation, שעותק ממנו מצוי בספריה לרפואה ציבורית על שם ד"ר זימן במשרד הבריאות, ירושלים, באגף מים ונחלים במשרד להגנת הסביבה, ירושלים ובאגף שפכי תעשייה וקרקעות מזהמות במשרד להגנת הסביבה, קריית הממשלה תל אביב, וזמין לעיון הציבור בשעות העבודה.

4.7.1 הבדיקות בשפכים יתבצעו לפי ספר שיטות סטנדרטיות או בשיטה אחרת שאושרה מראש ובכתב על ידי נותן האישור.

4.7.2 הדיגום יבוצע על ידי דוגם שפכים מוסמך והדגימה תיבדק במעבדה מוסמכת לפרמטרים הנדרשים.

4.7.3 תוצאות הדיגום ישמרו בעסק למשך תקופה של שלוש שנים לפחות ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, לפי דרישתו, לרבות במדיה אלקטרונית בפורמט כפי שיפורסם באתר המשרד להגנת הסביבה – שפכי תעשייה וקרקעות מזהמות.

4.7.4 בעל העסק יהיה רשאי להציג לנותן האישור דיגומים, לפי סעיף זה שבוצעו על ידי הרשות המקומית או תאגיד מים וביוב בעל רישיון לפי חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, או כל גורם אחר שאישר נותן האישור, ובלבד שבוצעו בהתאם לתנאים אלה, לרבות לעניין תדירות ופרמטרים.

5. מניעת זיהום קרקע

5.1 בעל העסק לא יסלק חומר מזהם קרקע לקרקע, שלא על מנת לבצע בו שימוש, לרבות אחסונו באופן שאינו מונע דליפת החומר המזהם קרקע.

5.2 בעל העסק יפעל למניעת זיהום קרקע ובכלל זה ינקוט אמצעים למניעת שחרור של חומר מזהם לקרקע, בהתחשב בסוג החומר המזהם ובסיכונים שהוא עלול ליצור לבריאות הציבור או לסביבה, ובכלל זה:

5.2.1 התקנת אמצעי בקרה וניטור או ביצוע בדיקות מתאימות;

5.2.2 שמירה על תחזוקה נאותה של התשתיות והמתקנים המשמשים לפעילות בחומר מזהם;

5.2.3 הכנת נהלים למניעה ולטיפול באירועי שחרור חומר מזהם לקרקע ויישומם.

5.3 פעולות לביצוע בעת גילוי או חשש לזיהום קרקע

אירע במהלך פעילותו של בעל העסק שחרור של חומר מזהם לקרקע בין כתוצאה מתקלה, לרבות דליפה, שפך, שאיבה, פליטה, ריקון, הזרמה, החדרה, המטרה, הזרקה, פריצה, השלכה, חלחול, קריסה של מכל או מתקן ופריצה ובין אם מסיבה שאינה בשליטתו, (בתנאים אלה – אירוע), יבצע בעל העסק פעולות מיידיות לטיפול באירוע ולהשבת המצב לקדמותו, כמפורט להלן, ככל שפעולות אלו הן ביכולתו ובשליטתו:

5.3.1 הפסקת הפעילות הגורמת לזיהום או עצירת התפשטות החומר המזהם ממקור הזיהום;

5.3.2 איסוף או שאיבה של החומר המזהם שדלף, נשפך, או סולק לקרקע, או נקווה על הקרקע, לרבות כל הקרקע שבאה במגע עם החומר המזהם;

5.4 דיווח על גילוי דליפה או זיהום קרקע

5.4.1 התעורר אצל בעל העסק חשש כי אירוע כאמור בסעיף 5.3 גרם לשחרור דלק בכמות העולה על 100 ליטר, או של חומר מזהם בכמות העולה על המפורט ברשימת ספי דיווח, במהלך יממה אחת ויותר, ידווח על כך לנותן האישור באופן מיידי (למרכז מידע טלפון *6911) ולא יאוחר מ- 24 שעות מהמועד שבו נודע לו על האירוע.

5.4.2 בעל העסק ימסור לנותן האישור תוך 48 שעות מגילוי דליפה כאמור לעיל, דו"ח בכתב על פרטי הזיהום. הדו"ח יועבר במדיה דיגיטלית למחוז המשרד הרלוונטי למרכז קרקעות מזוהמות ולאגף קרקעות מזוהמות- להלן [קישור לפרטי קשר](#)

5.4.3 על בעל העסק חלה החובה לוודא קבלת הדיווח על ידי הנמענים. הדיווח יכלול את שם בעל העסק, שם העסק בו אירעה הדליפה, מיקומה ונ"צ, התאריך והשעה בהם אירעה או התגלתה הדליפה, סיבת הדליפה, תיאורה ואופן גילוייה, סוג החומר המזהם שדלף וכמותו, שטח הקרקע שזוהם, הפעולות שנקטו להפסקת הדליפה ואופן הטיפול בזיהום, לרבות האמצעים שנקט למנוע את הישנותה.

5.4.4 אירעו בעסק במהלך שנה קלנדרית אירועי שחרור חומר מזהם, כאמור בסעיף 5.3, שהביאו לכך שבאופן מצטבר כמות החומר המזהם שדלף, נשפך, סולק או נקווה על הקרקע עלה על סך הדיווח, ימסור בעל העסק לנותן האישור דיווח שנתי, לא יאוחר מהראשון בחודש מרץ בשנה שלאחר מכן, ובו יפרט את הדברים הבאים:

5.4.4.1 מועדי האירועים כאמור;

5.4.4.2 כמות החומר המזהם שדלפה בכל אחד מהאירועים;

5.4.4.3 כמות החומרים המזהמים שדלפה בכל האירועים באופן מצטבר.

5.4.5 במקרים בהם התגלה זיהום קרקע או חשד לזיהום קרקע ידווח בעל העסק על כך תוך שבוע מגילוי מידע זה במדיה דיגיטלית למחוז המשרד הרלוונטי למרכז

קרקעות מזוהמות ולאגף קרקעות מזוהמות- להלן קישור לפרטי קשר על בעל העסק חלה החובה לוודא קבלת הדיווח על ידי הנמענים. בעל העסק יפעל על פי הנחיות נותן האישור.

- 5.5** בעל העסק יתכן ויבצע סקר היסטורי וסקר קרקע ו/או גז קרקע לפי דרישת נותן האישור;
- 5.6** ביצוע סקר קרקע כאמור, יהיה על ידי מי שבידו הסמכה תקפה מאת הרשות הלאומית להסמכת מעבדות בהתאם לחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז – 1997 או על ידי מעבדה מחוץ לישראל שאישר אגף שפכי תעשייה, דלקים וקרקעות מזוהמות במשרד לעניין זה;
- 5.7** תוכנית לשיקום קרקע מזוהמת, נמצא זיהום בקרקע, יגיש בעל העסק לפי דרישת נותן האישור, תוכנית לשיקום הקרקע. התוכנית תוכן ותוגש לפי הנחיות מקצועיות ואמות מידה לטיפול בקרקע לצורך שיקום המפורסמות באתר האינטרנט של המשרד. התוכנית תכלול אבני דרך ולוחות זמנים ואת שיטת השיקום. בעל העסק יבצע את השיקום לאחר קבלת אישור בכתב לתוכנית השיקום מנותן האישור ובכפוף לתנאי האישור.

6. איכות אוויר

- תנאים אלה ניתנים גם לפי סעיף 33 לחוק אוויר נקי.
- בפרק זה: "דלק"** - חומר בעירה מסוג מזוט לפי ת"י 116, סולר להסקה לפי ת"י 107 חלק 2, סולר לתחבורה לפי ת"י 107 חלק 1, **גפ"מ** לפי ת"י 1134 חלק 1, גז טבעי, ביומסה או חומר בעירה אחר שאושר לשימוש על ידי נותן האישור;
- 6.1** הוראות אלה באות להוסיף על הוראות לפי חוק אוויר נקי ותקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מחצרים), תשכ"ב-1962 והוראות אישיות שניתנו לפי סעיף 8 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.
- 6.2** בעל העסק ישמור על ניקיונם של המשטחים והדרכים הפנימיות בעסק, וימנע פיזור מזהמי אוויר אל מחוץ לתחומי העסק, לרבות באמצעות טיאוט על ידי מטאטא מכני ייעודי וניקוי שטח העסק מאבק ומשאריות אגרגטים ותוצרים. תדירות הטיאוט והיקפו יקבעו בהתאם לאופי פעילות העסק ובהתאם להנחיות נותן האישור.
- 6.3** בעל העסק יגביל את מהירות הנסיעה בעסק ל- 15 קמ"ש.
- 6.4** **בעל העסק יתקין ויפעיל אמצעים לאחסון אגרגטים, למעט פומיס, כמפורט להלן:**
- 6.4.1** תאי אחסון חיצוניים לחול מחצבה יהיו סגורים ואטומים מכל הצדדים למעט פתח הגישה אשר יצויד בוילון פלסטיק קשיח, שיהיה שלם ותקין בכל עת;
- 6.4.2** תאי האחסון החיצוניים לאגרגטים יהיו סגורים בשלושה צדדים, ועל קירות התאים יסומן קו גובה במרחק של 0.5 מטר מקצה העליון של הקירות; ערמת האגרגטים בתא לא תעלה על גובה זה;

- 6.4.3** על פי דרישת נותן האישור והנחיותיו יצוידו תאי אחסון חיצוניים לאגרטים, במערכת להרטבת האגרטים. נדרש בעל העסק על ידי נותן האישור כאמור – יתקין אמצעים להפעלת המערכת בעת העמסה ופריקה של האגרטים מתא האחסון.
- 6.4.4** קירות התאים יהיו שלמים בכל עת.
- 6.5** אחסון פומיס יעשה במקום המיועד לכך בתוכנית העסק שהוגשה במסגרת הגשת הבקשה לרישיון בלבד. בעל העסק יתחזק וירטיב את ערמות הפומיס, על פי הצורך, כדי למנוע פיזור אבק.
- 6.6** בעל העסק יפרוק אגרטים וחול מחצבה אל תוך תאי אחסון החיצוניים או לתא פריקה ייעודי – בלבד.
- 6.7** בעל העסק יאחסן אגרטים וחול מחצבה בתאי האחסון החיצוניים לאגרטים וחול המחצבה או בתאי אחסון עליונים סגורים ואטומים – בלבד.
- 6.8** בעל העסק יתקין ויפעיל מסועים לשינוע אגרטים הנמצאים מחוץ למבנה בעסק בהתאם למפורט להלן:
- 6.8.1** המסועים יכוסו בקירוי מלא בחלקם העליון ומצדיהם באופן שימנע פיזור אבק בכל עת;
- 6.8.2** בנקודת ההיפוך של המסוע יותקן אמצעי לגירוד שאריות אגרטים;
- 6.8.3** ע"פ דרישת נותן האישור, יותקן במסועים קירוי תחתני עם אמצעי לריקון שאריות האגרט מהמסוע;
- 6.8.4** המסועים יתוחזקו וינוקו באופן ובתדירות שימנעו פיזור אבק.
- 6.9** עמדות השקילה של חול המחצבה והאגרטים יהיו סגורות מכל צדדיהן באופן שתמנע פליטת אבק במהלך השקילה.
- 6.10** בעל העסק יאחסן ויוליך צמנט ואפר פחם בהתאם למפורט להלן:
- 6.10.1** אחסון צמנט ואפר פחם יעשה בממגורות ייעודיות לפעילות זו בלבד;
- 6.10.2** הממגורות יסומנו באופן ברור במספר או בשם מזהה על פי תכולת הממגורה;
- 6.10.3** הממגורות יחוברו למערכת טיפול באוויר שתמנע פליטת חומר חלקיקי לסביבה בכל עת;
- 6.10.4** מערכת הטיפול באוויר תתוכנן כך שריכוז החומר חלקיקי בפליטה מהמערכת לא יעלה על 10 מ"ג/מק"ט.
- 6.10.5** הממגורות יחוברו למערכת בקרה ממוחשבת שתכלול:
- 6.10.5.1** מד גובה עליון המחובר לשסתום ייעודי הנסגר אוטומטית ומונע מילוי עם עליית כמות החומר בסילו מעבר ליכולת הקיבול המתוכננת של הממגורה;

6.10.5.2 מד לחץ דיפרנציאלי למסנן האבק המחובר לשסתום ייעודי הנסגר

אוטומטית ומונע מילוי עם עליית הלחץ מעבר ללחץ התכנון ;

6.10.5.3 מערכת התראה בפני מילוי יתר ובפני לחץ יתר אשר תתריע בעת חריגה,

חזותית וקולית ;

6.10.5.4 מערכת רישום ממוחשבת של מלאי הצמנט ואפר פחם ותצוגה של מד

הלחץ בחדר הבקרה.

6.10.6 שינוע המלט יעשה באמצעות מערכת צינורות סגורה ואטומה.

6.10.7 מערכת סינון וקליטת אבק ומערכת הבקרה בממגורת הצמנט ואפר הפחם יהיו

תקינות בכל עת, ויתוחזקו בהתאם לנוהלי תפעול ותחזוקה של היצרן.

6.11 פריקת צמנט ואפר פחם –

בעל העסק יעשה את כל אלה :

6.11.1 יכין נוהל תפעול למילוי צמנט ואפר פחם. בנוהל יפורטו בין היתר הפעולות שעל

הנהג לבצע בעת המילוי על מנת למנוע מילוי יתר. הנוהל יכלול חובה לקבל אישור

ממנהל התפעול בעסק טרם תחילת מילוי, ופעולות אותן יש לבצע בעת פריצת אבק.

בעל העסק ידריך את עובדיו ויפעל בהתאם למפורט בנוהל בעת פריקת צמנט ואפר

פחם ;

6.11.2 יוודא המצאות הנהג ליד המכלית בעת המילוי ;

6.11.3 יתיר שחרור לחץ אויר מהמכלית לתוך הממגורות רק במקרים בהם מערכת סינון

וקליטת האבק תוכננה לעמוד בלחץ העודף, או שקיימים אמצעים המגבילים את

ספיקת האוויר מהמכלית לממגורה ;

6.11.4 יחבר צינורות הזנת המלט לסילו לסילו בצורה שתמנע פליטת חומר חלקיקי

לסביבה בעת מילוי הסילו ;

6.11.5 במקרה של תקלה במערכת סינון וקליטת האבק או במערכת הבקרה בסילו המלט

או בצינור ההזנה לסילו – יפסיק לאלתר פעולות טעינה ופריקה של צמנט ואפר

פחם לסילו, ולא יחדשם עד לתיקון התקלה.

6.11.6 עמדת השקילה של צמנט ואפר פחם תהיה סגורה ואטומה ותחובר על ידי נשם או

בכל דרך אחרת למערכת למתקני טיפול באוויר באופן שימנע פליטת אבק לסביבה

בעת השקילה.

6.11.7 מערכת סינון וקליטת אבק ומערכת הבקרה בסילו המלט יהיו תקינות בכל עת,

ויטופלו בהתאם לנוהלי תפעול ותחזוקה של היצרן.

6.11.8 בעל העסק יבצע בדיקת תקינות למערכות הסינון בעסק בהתאם להוראות היצרן

ובתדירות שלא תפחת מאחת לשלושה חודשים.

6.11.9 עמדת השקילה של צמנט ואפר פחם תהיה סגורה ואטומה ותחובר על ידי נשם או בכל דרך אחרת למערכת למתקני טיפול באוויר, באופן שימנע פליטת אבק לסביבה בעת השקילה.

6.11.10 עמדות השקילה של חול המחצבה והאגרגטים יהיו סגורות מכל צדדיהן באופן שתמנע פליטת אבק במהלך השקילה.

6.12 מתקן ליצור אנרגיה

6.12.1 עשן שחור-

6.12.1.1 לא יפלט עשן שחור בגוון מס' 1 בלוח רינגלמן זעיר או גוון כהה ממנו מארובות העסק במשך למעלה מ-5 דקות מצטברות בשעתיים.

6.12.1.2 נפלט עשן שחור באופן החורג מהמותר, ידווח בעל העסק לנותן האישור על החריגה, משך זמן החריגה והצעדים שנקטו להפסקתה; דיווח כאמור יימסר לנותן האישור בכתב תוך שבועיים ממועד החריגה.

6.12.2 לא יפלטו מזהמי אוויר בגז פליטה הנפלט ממתקן ייצור אנרגיה וממתקן גיבוי לייצור אנרגיה, בריכוז העולה על ערכי הפליטה הקבועים בטור ג' בטבלאות א'-ז' בנספח א' לפי ההספק התרמי המותקן וסוג הדלק של מתקן ייצור אנרגיה, הקבועים בטורים א' ו-ב' לצידם.

6.12.3 לא יפעיל בעל עסק מתקן ייצור אנרגיה באמצעות חומר שאינו דלק כהגדרתו בתנאים אלה, אלא אם כן קיבל לכך אישור מראש ובכתב מאת נותן האישור.

6.12.4 אישר נותן האישור שימוש בדלק שהוא חומר בעירה אחר, לא יפלטו מזהמי אוויר בגז הפליטה הנפלט ממתקן ייצור אנרגיה, בריכוז העולה על ערכי הפליטה אשר יקבעו על ידי נותן האישור.

6.12.5 לא ישרוף בעל עסק דלק מסוג מזוט במתקן ייצור אנרגיה שהספקו התרמי המותקן קטן מ-1 מגוואט תרמי, אלא אם כן קיבל אישור נותן האישור, מראש ובכתב, על פי בקשה מנומקת בכתב מבעל העסק.

6.12.6 בעל העסק יעביר לנותן האישור לפי דרישתו אנליזה של הדלק הנמצא בשימוש במתקן ייצור אנרגיה. לדלקים תקינים האנליזה תתבצע בהתאם לשיטות הבדיקה ודרישות האיכות המופיעות בתקן.

6.12.7 בעל העסק יתקין ויפעיל על מתקני גיבוי לייצור אנרגיה התקן לרישום שעות הפעלת המתקן. ההתקן יחובר לרשם, ונתוני הרישום ישמרו לתקופה של 3 שנים ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.

6.12.8 קביעת גובה ארובה-

משרד הפנים

6.12.8.1 גובה ארובות של מתקני ייצור אנרגיה יקבע לפי סעיף 5.5.3 ל- TA-Luft 2002 ; ארובות אשר קוטרן נמוך מ-0.2 מ' יחושבו כאילו שקוטרן הוא 0.2 מ'.

6.12.8.2 לארובה שגובהה נקבע לפי סעיף 5.5.3 ל- TA-Luft 2002 - בעל העסק יגיש לנותן האישור חישובי התאמה בין מפרט הארובה ונתוני הפליטות לפי סעיף 5.5.3 ל- TA-Luft 2002 בתוך חודשיים מקבלת תנאים אלה.

6.12.8.3 על אף האמור בסעיף 6.12.8.1, רשאי בעל העסק להפעיל מתקן ייצור אנרגיה המחובר לארובה שאינה עומדת בדרישות הסעיף האמור, ובלבד שהתקיימו שני תנאים אלה :

6.12.8.3.1 הדלק המשמש להפעלת מתקן ייצור אנרגיה הוא סולר או גז ;

6.12.8.3.2 הוא קיבל את אישור נותן האישור לכך מראש ובכתב.

6.12.9 ניטור ודיגום

6.12.9.1 בעל העסק יערוך דיגום תקופתי לקביעת ריכוז מזהמי אוויר בארובות מתקני ייצור אנרגיה בעסק בתדירות המפורטת להלן :

6.12.9.1.1 אחת לשנתיים- כאשר ההספק התרמי המותקן הוא בין 1 ל- 10 מגוואט תרמי ;

6.12.9.1.2 אחת לשנה- כאשר ההספק התרמי המותקן הוא בין 10 ל- 50 מגוואט תרמי ;

6.12.9.1.3 תדירות אחרת – על פי דרישת נותן האישור, אם אישר שימוש בדלק שהוא חומר בעירה אחר או אם קיים, לדעתו, חשש לגרימת זיהום אוויר חזק או בלתי סביר ;

6.12.9.1.4 דיגום בארובות מתקן גיבוי לייצור אנרגיה יעשה על פי דרישת נותן האישור.

6.12.9.2 נותן האישור רשאי לפטור בעל מתקן ייצור אנרגיה מדיגום של אחד או יותר מהמזהמים כמפורט בנספח (1) או להפחית את תדירות הדיגום, לאחר קבלת בקשה בכתב מאת בעל העסק, וזאת בהסתמך על תוצאות דגימה שהראתה כי פליטת המזהמים נמוכה באופן משמעותי מערכי הפליטה המרביים.

6.12.9.3 דיגום ארובה יבוצע על פי נוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה.

6.12.9.4 לצורך חישוב הריכוז יש להשתמש בנפח חמצן בגזי הפליטה באחוזים הבאים: 11% למתקנים השורפים דלק מוצק לרבות ביומסה, 3% למתקנים השורפים מזוט, סולר וגז.

6.12.10 מתקן לייצור אנרגיה יעבוד בתנאי שריפה מיטביים בהתאם להוראות היצרן. בעל העסק יחזיק בעסק את הוראות היצרן של מתקן ייצור אנרגיה המופעל בעסק בכל עת.

6.12.11 נצילות הבעירה ובדיקת נצילות הבעירה במתקן ייצור אנרגיה שהוא דוד קיטור, תהיה ותעשה לפי הוראות תקנות 2 ו- 3 לתקנות מקורות אנרגיה (שיפור נצילות הבעירה בדודי קיטור המוסקים בדלק), התשס"ד – 2004.

6.13 טיפול בתקלות

6.13.1 אירעה תקלה, ינקוט בעל העסק באופן מידי בכל האמצעים הדרושים לתיקון התקלה לשם מניעת חריגות מערכי פליטה או זיהום אוויר חזק או בלתי סביר, ובכלל זה השבתת מתקני יצור או מתקני יצור אנרגיה.

6.13.2 במקרה של תקלה במתקני יצור, מתקן ייצור אנרגיה או במתקן לטיפול בגזי פליטה, הגורמת או העלולה לגרום לחריגה מערכי הפליטה המותרים או זיהום אוויר חזק או בלתי סביר, ידווח בעל העסק באופן מידי לנותן האישור על התקלה.

6.13.3 סמוך, ככל האפשר, למועד התקלה ולא יאוחר משבועיים לאחריה, ידווח בעל העסק לנותן האישור בכתב על התקלה תוך פירוט מועדה, סיבתה, משכה והפעולות שנקטו לתיקונה.

6.13.4 במקרה של חריגה מערכי פליטה, ידווח בעל העסק לנותן האישור בתוך שבועיים על החריגה, נסיבותיה, והפעולות שנקט להפסקתה.

6.14 רישום ודיווח -

6.14.1 בעל העסק יגיש לנותן האישור דו"ח בדיקות תקופתיות על פי נוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה בתוך 30 יום ממועד ביצוע הבדיקה התקופתית. הדו"ח יוגש באופן הבא:

6.14.1.1 במדיה אלקטרונית ובדו"ח מודפס חתום על ידי בעל העסק;

6.14.1.2 בטופס דיווח ממוחשב בהתאם להנחיות נותן האישור.

6.14.2 בעל העסק ינהל רישום מלא ומסודר, בכתב ובאופן ממוחשב, של הנושאים הבאים:

6.14.2.1 תוצאות של כל בדיקות מזהמי האוויר שנעשו בארובות או בסביבה;

6.14.2.2 כמות הדלק הנשרף במהלך כל חודש, סוגו וערך ההיסק התחתון שלו;

6.14.2.3 רישום של שעות הפעלת מתקנים לייצור אנרגיה, לרבות במתקן גיבוי לייצור אנרגיה;

6.14.2.4 מועדי מעבר משריפת סוג דלק אחד לשריפת סוג דלק אחר;

6.14.2.5 תיאור תקלות, מועד התרחשותן, משכן, סיבתן ואמצעים שנקטו לטיפול בהן עד לתיקון;

6.14.3 בעל העסק ישמור בעסק את הרישומים והדוחות במשך שלוש שנים לפחות, ויצגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.

7. חומרים מסוכנים

7.1 בעל העסק יפעיל את העסק כאשר בידיו היתר רעלים בר תוקף לפי חוק החומרים המסוכנים, לעיסוק נשוא הרישיון אלא אם כן הכמויות והריכוזים של החומרים המסוכנים שהוא עוסק בהם פטורים מחובת החזקת היתר רעלים לפי חוק החומרים המסוכנים ותקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו - 1996.

7.2 האמור בתנאים אלה לא יגרע מהתנאים בהיתר הרעלים שניתנו לעסק. במקרה של סתירה בין הוראות פרק זה לבין התנאים שניתנו בהיתר רעלים - גוברות הוראות היתר הרעלים.

7.3 בעל העסק יקבל חומרים מסוכנים או ישנע חומרים מסוכנים מהעסק, על ידי מוביל מורשה על פי דין.

7.4 בעל העסק יחזיק לכל החומרים המסוכנים בעסק גיליונות בטיחות (MATERIAL SAFETY DATA SHEETS) מעודכנים, המכילים מידע לגבי החומר המסוכן, תכונותיו, השפעותיו סיכונים הנובעים ממנו ודרכי מניעתם לפי הוראות תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות), התשנ"ח - 1998.

7.5 תשתיות

7.5.1 אתרי אחסון חומרים מסוכנים יהיו סגורים ונעולים באופן שתותר כניסת אנשים שהורשו על ידי בעל העסק בלבד.

7.5.2 רצפת אתרי האחסון והשימוש תצופה בחומר איטום מתאים למניעת חלחול החומרים המצויים במקום.

7.5.3 חומר מסוכן, פסולת חומר מסוכן וכל המתקנים בהם עוסקים בחומר מסוכן יסומנו וישולטו. הכיתוב יהיה קריא וברור ויעשה על חומר עמיד מכנית וכימית. שילוט חומר מסוכן יכיל את הפרטים הבאים: השם הכימי של החומר המאוחסן באותיות עבריות או לועזיות, מספר או"ם, קבוצת סיכון, ציון הסיכון וקוד חירום. מאוחסנים בעמדה מסוימת מספר חומרים מסוכנים – ניתן לשלט את העמדה בשלט משותף. במקרה זה, יצוין על השלט שם הקבוצה, ציון הסיכון וקוד החירום המחמיר.

7.5.4 בעל העסק יפריד בין חומרים מסוכנים העלולים להגיב ביניהם, לרבות פסולת חומר מסוכן, בהתאם לקבוצות הסיכון, קוד החירום וגיליונות הבטיחות. כאשר חומרים מאותה קבוצת סיכון עלולים להגיב ביניהם באופן המהווה סכנה לסביבה לרבות התלקחות, התנדפות גז ואדים, יש לאחסנם בנפרד (כך שימנע כל מגע בין החומרים המאוחסנים עצמם ובין שפך אפשרי של חומרים אלה).

7.5.5 בעל העסק לא יאחסן חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן נוזליים מעל חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן אבקתי או מוצק.

7.5.6 בעל העסק יאחסן חומר מסוכן נוזלי לרבות דלקים במאצרות, העומדות בכל אלה:

7.5.6.1 מאצרה תהיה בנויה באופן שימנע פליטת חומרים מזהמי קרקע לקרקע.

7.5.6.2 נפח המאצרה הפנוי לקליטת חומרים מזהמים יהיה שווה לפחות ל-

110% מנפח כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה;

7.5.6.3 קירות המאצרה יהיו בעלי חוזק מכני מספק בכדי להכיל את תכולת כלי

הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה;

7.5.6.4 המאצרה תהיה תקינה, אטומה לחומרים המאוחסנים בה, ללא סדקים,

ריקה, באופן שימנע לחלוטין פליטה לסביבה;

7.5.6.5 פתח הניקוז של המאצרה יהיה סגור בכל עת למעט בעת ריקון יזום;

7.5.6.6 פתחי הריקון והמילוי של כלי הקיבול המצויים בתוך המאצרה יהיו בכל

עת בתוך שטח המאצרה;

7.6 ריקון תכולת המאצרה -

7.6.1 בעל העסק יכין נוהל לריקון תכולת המאצרה ויפעל על פיו. הנוהל יכלול מקרים

ותגובות לריקון כתוצאה מ: 1- שפך של החומר המאוחסן, 2- מי גשמים. הנוהל

יכלול הנחיות לרבות: התייחסות למועד הריקון, אופן הריקון, כלי הקיבול אליהם

יפזרו הנוזלים. בעל העסק ישמור את הנוהל בשטח העסק ויצגו או ימסרו לנותן

האישור על פי דרישה.

7.6.2 בנוסף לאמור בסעיף 7.6.1, שפך שמקורו בחומר המאוחסן במיכלים יישאב מידית

, ייאסף במיכלים אטומים ועמידים לחומר הנאסף ויפונה לפי תקנות סילוק פסולת

חומרים מסוכנים באמצעות מוביל מורשה לפי דין.

7.7 פסולת חומר מסוכן

7.7.1 בעל העסק יפנה פסולת חומר מסוכן לאתר הפסולת הרעילה או ליעד אחר מורשה

אם ניתן לכך אישור מראש מאת המנהל כהגדרתו בתקנות סילוק פסולת חומרים

מסוכנים.

7.7.2 פינוי של פסולת חומר מסוכן יעשה באמצעות מוביל פסולת חומר מסוכן מורשה

לפי דין בלבד.

7.7.3 בעל העסק ישמור למשך 3 שנים לפחות את המסמכים הבאים:

7.7.3.1 העתקים של כל "אישורי המנהל" לפינוי פסולת חומר מסוכן שנוצר

בעסק.

7.7.3.2 העתקי "טפסי מלווה" - של פסולת חומר מסוכן שהועברה לטיפול, המלווה את הפסולת עם צאתה ועליה חתומים המשלח, המוביל והאתר קולט הפסולת.

7.7.4 בעל העסק ינהל רישום של פסולת חומר מסוכן המפונה מהעסק ביומן שיכלול פרטים אלה:

7.7.4.1 סווג הפסולת על פי:

רשימת הפסולות האירופאית בתרגומה לעברית כפי שמפורסם באתר המשרד להגנת הסביבה.

7.7.4.2 מאפייני סיכון, קוד הטיפול וקוד על פי באמנת באזל;

7.7.4.3 הכמות שפונתה;

7.7.4.4 תאריך הפינוי;

7.7.4.5 מהות הטיפול ושם יעד הפינוי;

7.7.4.6 מספר הקבלה של המפנה;

7.7.4.7 מספר טופס מלווה לפסולת מסוכנת.

7.7.5 בעל העסק יעמיד לעיון או ימסור את המסמכים המפורטים בסעיף 7.3.4. בפרק זה לנותן האישור או מי מטעמו לפי פורמט שייקבע על ידי נותן האישור, באמצעי אלקטרוני או בפקסימיליה או בדואר רגיל/רשום, הכול לפי דרישתו.

8. עמדה לתדלוק עצמי בסולר

לעניין פרק זה -

"עמדת תדלוק עצמי" - עמדת תדלוק המשמשת לתדלוק עצמי וכפעילות נלווית לעסק, והעומדת בכל אלה:

א. המכלים המשמשים אותה עיליים;

ב. הדלק המאוחסן הינו מסוג סולר ותוספיו;

ג. קיבולת האחסון המקסימלית הכוללת הינה נפח של עד 2200 ליטר.

"צנרת" - קו להובלת דלק, לרבות צנרת ניפוק דלק וצנרת מילוי מכלים.

8.1 תדלוק ומילוי המכלים יתבצעו בשטח העסק על גבי משטחים ייעודיים.

8.2 המשטחים כאמור בסעיף 8.1 לעיל יעמדו בכל דרישות אלה:

8.2.1 יהיו אטומים ועמידים בפני סולר ותוספיו, לרבות החיבורים בין אבני השפה, תפרי

ההתפשטות ואיי משאבות הדלק;

8.2.2 מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של תשטיפים לסביבה;

8.2.3 ינוקזו באמצעות שיפועים לבור איסוף לתשטיפים.

8.3 בור איסוף לתשטיפים יעמוד בכל דרישות אלה:

- 8.3.1** יהיה אטום בפני סולר ותוספיו ;
- 8.3.2** נפחו יהיה מותאם לנפח הנוזלים הצפויים להתנקז אליו ;
- 8.3.3** תכולתו תפונה באופן שוטף ובאופן שתימנע ממנו גלישת תשטיפים לסביבה בכל עת ;
- 8.3.4** תכולתו תפונה למיתקן טיפול בשפכים המאושר לפי כל דין לקליטת סוג השפכים המפונים. תיעוד הפינוי, ובכלל זאת אסמכתאות לכך, יבוצע ביומן ייעודי וישמר בשטח העסק למשך 3 שנים לפחות, ויוצג או יימסר לנותן האישור על פי דרישה.
- 8.4** המכלים והצנרת בעמדה לתדלוק עצמי יעמדו בכל דרישות אלה :
- 8.4.1** יהיו אטומים לסולר ותוספיו ;
- 8.4.2** קיבלו אישור לאטימותו של חומר או ציוד למעבר דלקים שנבדק על-ידי מעבדה בלתי תלויה בהתאם לתקן UL (Underwriters Laboratories – USA), או תקן אחר שאושר בכתב ומראש על-ידי הממונה, לפי תקנה 4(ב) לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (תחנות דלק), התשנ"ז-1997 (להלן – תקנות תחנות דלק) ;
- 8.4.3** במקרים בהם הצנרת או חלק ממנה אינה חשופה ויזואלית, בעל העסק יבצע בדיקת אטימות לצנרת בהתאם לתקנה 9 [לתקנות תחנות דלק](#). תוצאות הבדיקות יישמרו בשטח העסק, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור על פי דרישה ;
- 8.5** בעל העסק יציב מכלים במאצרה העומדת בדרישות המפורטות בסעיף 7.1.6 .
- 8.6** תשטיפים יפוגו מהמאצרה כמפורט בסעיף 7.2 .
- 8.7** בעל העסק יבטיח, כי פתח המילוי של מכל הסולר יהיה סגור, למעט בזמן מילוי או ביצוע עבודות תחזוקה.
- 8.8** בעל העסק יבצע בדיקה ויזואלית של תקינות ושלמות משטחי תדלוק של עמדה לתדלוק עצמי, מכלים, צנרת ומאצרות, אחת לחודש לפחות.
- 8.9** בעל העסק ישמור תיעוד של ממצאי הבדיקה הויזואלית והפעולות המתקנות שבוצעו, למשך שלוש שנים לפחות, ויצגו או יימסרו לנותן האישור על פי דרישה.
- 8.10** בעל העסק יתקין פיות תדלוק שאינן מטפטפות (Dripless Nozzles) בעמדות הניפוק.
- 8.11** בעל העסק יכין נוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה ויפעל על פיו. העתק מהנוהל יישמר בשטח העסק, והוא יוצג או יימסר לנותן האישור על-פי דרישה.
- 8.12** בעל העסק יקיים הדרכות לעובדים בכל הנוגע למניעת מפגעים סביבתיים ולקיום הנוהל, כמפורט בתנאים אלה, וישמור תיעוד על קיום ההדרכות, לרבות תאריכים, משתתפים ונושאים שהועברו. התיעוד יישמר בשטח העסק, ויוצג או יימסר לנותן האישור על-פי דרישה.

9. פסולת מוצקה שאינה מכילה חומר מסוכן

- 9.1** בעל העסק יאחסן פסולת בעסק במכלים המתאימים לסוג הפסולת וכמותה, ובאופן שימנע מפגעים לסביבה לרבות, מטרדי ריח, מזיקים, ו/או פיזור פסולת ותשטיפים לסביבה.
- 9.2** בעל העסק יאסוף ויפנה פסולת מהעסק, בהתאם לסוג הפסולת, בתדירות אשר תמנע מפגעים סביבתיים, ובאמצעות מוביל מורשה לפי דין.
- 9.3** בעל העסק יפנה פסולת מהעסק למפעל מיחזור, אתר לטיפול בפסולת או לתחנת מעבר לפסולת, המורשים על פי כל דין.
- 9.4** בעל העסק לא יבצע שריפת פסולת בתחום העסק או מחוצה לו.

10. רעש

- 10.1** בעל העסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרם רעש בלתי סביר כהגדרתו בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר), התש"ן – 1990.
- 10.2** בעל העסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרם מטרד רעש כאמור בתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), התשנ"ג – 1992.

11. שמירת מסמכים, הגשת מסמכים ודיווח

- 11.1** בכל מקום בו צוין במסמך תנאים זה כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור, יש להעביר את המידע הנדרש למרכז תעשיות ורישוי עסקים במחוז הרלוונטי, לפי [רשימת הכתובת והטלפונים](#) המופיעה באתר האינטרנט של המשרד.
- 11.2** בעל העסק ישמור את הנהלים, יומני תפעול ותחזוקה, ונתונים כלהלן בכל עת בשטח העסק, ויעמידם לעיון או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו:
- 11.3** להלן רשימת הנהלים:
- 11.3.1** נהלים למניעה ולטיפול באירועי שחרור חומר מזהם לקרקע, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.2.3.
- 11.3.2** נוהל תפעול למילוי צמנט ואפר פחם, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.11.1.
- 11.3.3** הנוהל לריקון תכולת המאצרה – בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 7.6.1.
- 11.4** להלן רשימת היומנים (היומן יכול נתונים רלוונטיים עבור שלוש שנים אחרונות לפחות):
- 11.4.1** יומן תפעול ותחזוקה של הציוד והמערכות בעסק, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 3.3.
- 11.4.2** יומן אירועים סביבתיים, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 3.4.
- 11.5** הוראות היצרן של מתקן ייצור האנרגיה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.12.10.
- 11.6** בעל העסק יחזיק לכל החומרים המסוכנים בעסק גיליונות בטיחות (MATERIAL SAFETY DATA SHEETS) מעודכנים, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 7.4.
- 11.7** בעל העסק ישמור בשטח העסק את התוצאות, הנתונים, האישורים והמסמכים כלהלן לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויעמידם לעיון או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו:

- 11.8** במקרה של פינוי שפכים סניטריים על ידי מוביל שפכים - קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיפול שפכים, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.3.2.
- 11.9** במקרה של פינוי עודפי שפכים שלא ניתן למחזר על ידי מוביל שפכים - קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיפול שפכים, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.4.4.
- 11.10** במקרה של פינוי והובלת בוצה ממתקן קדם טיפול - קבלות על פינוי וקליטת הבוצה ביעד הטיפול או הסילוק, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.6.5.
- 11.11** במקרה של ביצוע דיגום חטף של השפכים המוזרמים למערכת הביוב הציבורית, תוצאות דיגום השפכים, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.7.3.
- 11.12** תוצאות של כל בדיקות מזהמי האוויר שנעשו בארובות או בסביבה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.14.2.1.
- 11.13** תיאור תקלות בתקני הייצור, במתקני ייצור האנרגיה או במתקן לטיפול בגזי פליטה, הגורמת או העלולה לגרום לזיהום אוויר חזק או בלתי סביר, מפגעי ריח או חריגות מערכי פליטה מרביים המוגדרים בתנאים אלה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.14.2.5.
- 11.14** כמות הדלק הנשרף במהלך כל חודש, סוגו וערך ההיסק התחתון שלו, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.14.2.2.
- 11.15** רישום של שעות הפעלת המתקנים לייצור אנרגיה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.14.2.3.
- 11.16** נתוני רישום שעות הפעלת המתקן לגיבוי ייצור האנרגיה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.12.7.
- 11.17** מועדי מעבר משריפת סוג דלק אחד לשריפת סוג דלק אחר, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.14.2.4.
- 11.18** במקרה של פינוי פסולת חומר מסוכן שנוצרה בעסק:
- 11.18.1** העתקים של כל "אישורי המנהל" לפינוי פסולת חומר מסוכן שנוצרה בעסק, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 7.7.3.1.
- 11.18.2** העתקים של "טפסי מלווה" של פסולת חומר מסוכן שהועברה לטיפול, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 7.7.3.2.
- 11.18.3** רישום של פסולת חומר מסוכן המפונה מהעסק ביומן, בהתאם לנדרש במסגרת סעיפים 7.7.4 ו- 7.7.5.

12. להלן רשימת המצבים והנושאים בהם על בעל העסק להעביר דיווח לנותן האישור:

- 12.1** תקלות בתקני הייצור, במתקני ייצור האנרגיה או במתקן לטיפול בגזי פליטה, הגורמת או העלולה לגרום לזיהום אוויר חזק או בלתי סביר, מפגעי ריח או חריגות מערכי פליטה מרביים המוגדרים בתנאים אלה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיפים 6.13.2 ו- 6.13.4.
- 12.2** גילוי דליפה או זהום קרקע, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.4.

12.3 פליטה של עשן שחור ממתקן לייצור אנרגיה באופן החורג מהמותר לפי תנאים אלה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.12.1.2.

12.4 לארובה שגובהה נקבע לפי סעיף 5.5.3 ל- TA-Luft 2002 - בעל העסק יגיש לנותן האישור חישובי התאמה בין מפרט הארובה ונתוני הפליטות לפי סעיף 5.5.3 ל- TA-Luft 2002, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.12.8.2.

12.5 דו"ח בדיקות תקופתיות של מזהמי אוויר בארובה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.14.1.

13. להלן מפורטים כלל הסקרים, התוכניות והדו"חות אשר על בעל העסק למסרם לנותן

האישור לפי דרישתו:

13.1 פרטים ומידע בדבר חומרים שנפלטו, נשפכו, סולקו או הושלכו לסביבה מתוך העסק או עקב פעילותו של העסק, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 3.4.5.

13.2 סקר היסטורי וסקר קרקע או גז קרקע - בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.5.

13.3 במקרה בו נמצא זיהום בקרקע - תוכנית לשיקום הקרקע, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.7.

13.4 אנליזה של הדלק הנמצא בשימוש במתקן ייצור אנרגיה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.12.6.

14. להלן מפורטים כלל המקרים אשר על בעל העסק לבקש אישור מראש בכתב:

14.1 פינוי שפכים סניטריים בדרך אחרת שאינה למערכת הביוב הציבורית ופינוי על ידי ביובית, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.3.1.3.

14.2 הפעלת מתקן ייצור אנרגיה באמצעות חומר שאינו זלק כהגדרתו בתנאים אלה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.12.3.

14.3 שריפת זלק מסוג מזוט במתקן לייצור אנרגיה שהספקו התרמי המותקן קטן מ- 1 מגוואט תרמי, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.12.5.

14.4 במקרה בו פליטת המזהמים ממיתקן ייצור האנרגיה נמוכה באופן משמעותי מערכי הפליטה המרביים - פטור מדיגום של אחד או יותר מהמזהמים או הפחתת תדירות הדיגום, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.12.9.2.

14.5 פינוי פסולת חומר מסוכן ליעד אחר שאינו אתר הפסולת הרעילה בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 7.7.1.

נספח א' - ערכי פליטה לעניין מזהמי אוויר

הערה לרכוזים (לטבלאות א-ג):

במקרים בהם בעל העסק הציג הסכם לאספקת גז חתום - ניתן לשנות את המועד ובלבד שלא יהיה

מאוחר מ- 1.1.2018.

טבלה (א): דו תחמוצת גופרית

טור א'	טור ב'		טור ג'
הספק תרמי מותקן (מגוואט תרמי)	סוג הדלק		ערכי פליטה (במ"ג/מק"ת)
$1 \leq P < 50$	מוצק	ביומסה	200
	נוזל	סולר	170
		מזוט	850 *
	גז		35

טבלה (ב): תחמוצות חנקן (מבוטאות כ- דו תחמוצת חנקן)

טור א'	טור ב'		טור ג'
הספק תרמי מותקן - P (מגוואט תרמי)	סוג דלק		ערכי פליטה (מ"ג/מק"ת)
$10 \leq P < 50$	מוצק	ביומסה	400
	נוזל	סולר	250
		מזוט	350 *
	גז		200
$10 \leq P < 50$	מוצק	ביומסה	500
	נוזל	סולר	350
		מזוט	350 *
	גז		200
$1 \leq P < 5$	מוצק	ביומסה	500
	נוזל	סולר/מזוט	700
	גז		200

טבלה (ג): חומר חלקיקי

טור א'	טור ב'		טור ג'
הספק תרמי מותקן (מגוואט תרמי)	סוג דלק		ערכי פליטה (מ"ג/מק"ת)
$1 \leq P < 50$	נוזל	סולר	10
		מזוט	50 *
	גז		5
$5 \leq P < 50$	מוצק	ביומסה	20
$1 \leq P < 5$			50

טבלה (ד): חד תחמוצת הפחמן

טור א'	טור ב'		טור ג'
הספק תרמי מותקן (מגוואט תרמי)	סוג דלק		ערכי פליטה (מ"ג/מק"ת)
$1 \leq P < 50$	מוצק	ביומסה	150 *
			80
	נוזל	סולר/מזוט	50

* למתקני ייצור אנרגיה בעלי הספק תרמי מותקן של עד 2.5 מגוואט תרמי התקן תקף רק בעבודה בעומס מרבי

טבלה (ה): אמוניה

טור א'	טור ב'		טור ג'
הספק תרמי מותקן (מגוואט תרמי)	סוג דלק		ערכי פליטה (מ"ג/מק"ת)
$*1 \leq P < 50$	מוצק	ביומסה	30
	נוזל	סולר/מזוט	

* מתקן ייצור אנרגיה שהותקן בו מיתקן לטיפול בגז פליטה מתחמוצת חנקן תוך שימוש באמוניה או באוריאה.

נספח ב'

משרד הפנים

חישוב הספק תרמי מותקן:

חישוב הספק תרמי מותקן של מתקן ייצור אנרגיה יערך באמצעות הנוסחה הבאה:

$$\text{שטח הסקה (מ}^2\text{)} * 30 * 744 = \text{הספק תרמי מותקן (מגוואט תרמי)}$$

$$1,000,000$$

נתונים לצורך שימוש בנוסחה:

- 2 (שטח הסקה) = לתפוקה של 30-35 ק"ג קיטור
- 1 ק"ג דלק שווה ערך 12 ק"ג קיטור
- 1 ק"ג קיטור = 640 קילוקלריות
- 1 Kw/h = 860 קילוקלריות
- 1 ק"ג קיטור = 744 w/h
- צריכת דלק שעתית (ק"ג לשעה) = תפוקת קיטור * 0.833.
- צריכת דלק שעתית (שעה/1) = צריכת דלק שעתית (ק"ג לשעה) * 0.98.

פרק ג' 2 - משרד הגנת הסביבה הרלוונטי ל- הכנתם, ייצורם, עיבודם של אבן ושיש.

1. הגדרות

- 1.1 TA Luft 2002**
- 1.1 תרגומו לאנגלית של מסמך ההנחיות הטכניות לשמירה על איכות אוויר (TA Luft) מה- 24 ביולי 2002, של המיניסטריאון הפדראלי לאיכות הסביבה בגרמניה, בהתאם לסעיף 48 של החוק הפדראלי לבקרת מזהמי אוויר שפורסם ב-14 למאי 1990, המפורסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה ;**
- 1.2 אתר לטיפול בפסולת**
- מקום המשמש לטיפול בפסולת, לרבות מחזור, השבתה עיבודה, והמורשה על פי כל דין ;
- 1.3 אתר פסולת רעילה**
- המפעל לנטרול וטיפול בפסולת תעשייתית ופסולת חומרים מסוכנים שבנאות חובב ;
- 1.4 בוצה**
- תוצר לוואי של תהליכי טיפול בשפכים ותשטיפים, לרבות משקעים המצטברים במיכלי ייצור, אחסון ובקווי ייצור והולכה ;
- 1.5 גז פליטה**
- גז המשתחרר לאוויר לרבות חומרים מוצקים, נוזלים וגזים הנישאים בו או תערובת שלהם ;
- 1.6 דוגם שפכים מוסמך**
- מי שהוסמך על ידי משרד הבריאות לבצע דיגום שפכים או מי שעבר הכשרה לדיגום שפכים במתכונת שאושרה על ידי המשרד להגנת הסביבה או משרד הבריאות ; לעניין זה "שפכים" – לרבות מי קולחין ;
- 1.7 העסק**
- עסק שפרטיו מופיעים בתנאים אלה ;
- 1.8 חומר חלקיקי**
- חומר המורכב מחלקיקים זעירים, למעט מים, הנישא או העשוי להינשא באוויר או בגז, לרבות בצורת אבק, עשן, או תרסיס ;
- 1.9 חומר מסוכן**
- כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג - 1993 ;
- 1.10 מאצרה**
- אמצעי קיבול העשוי משטח אטום מוקף דפנות, האטומים לחלחול החומר המאוחסן בו, שמטרתו לאגור שפך של חומרים המאוחסנים בו ולמנוע פיזורם לסביבה, לרבות אמצעי קיבול

נייד ;

1.11 מזהם אוויר

חומר, לרבות חומר כימי או ביולוגי, וכן חומר מוצא לחומר כאמור, שנוכחותם באוויר גורמת או עלולה לגרום :

1.11.1 לסיכון או לפגיעה בחיי אדם, בבריאותם או באיכות חייהם של בני אדם, בנכס או

בסביבה, לרבות בקרקע, במים, בחי ובצומח ;

1.11.2 לשינוי באקלים, במזג האוויר או במידת הראות ;

1.12 מזיקים

חרקים ופרוקי רגליים אחרים, עכברי בית או חולדות הגורמים מטרד או מפגע לאדם או לרכוש ;

מטר קוב תקני או מק"ת - מטר קוב של אוויר לאחר המרה לתנאים תקינים : גז יבש ; טמפרטורה 273.15K ; לחץ 101.3KPa ;

1.13 מיחזור

תהליך עיבוד של פסולת למוצרים, לחומרים או לחומרי גלם למטרה אשר לה יועדו בראשונה או למטרה אחרת ;

1.14 מיתקן קדם טיפול

מיתקן, על מרכיביו השונים, לרבות כל אמצעי, או תהליך טיפול, שבו מטופלים שפכי העסק או התמלחות לפני סילוקם ממנו לשם הורדת ריכוז המזהמים, כולל מיתקן לטיפול בבוצה ;

1.15 מעבדה מוסמכת

מעבדה שיש בידה הסמכה תקפה מאת הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997, שהוסמכה לבצע את הבדיקות הנדרשות בתנאים אלה ;

1.16 משטחי התפעול

כל אחד מאלה :

1.16.1 המשטחים בהם מתקיימת פעילות תעשייתית, ובכלל זאת ייצור, תחזוקה, אחסון,

פריקה וטעינה, מיתקן קדם טיפול ומפריד דלק או מפריד שמן ;

1.16.2 המשטחים עליהם עלולים להיווצר או שאליהם עלולים להגיע שפכים, תמלחות,

תשטיפים, שפך דלקים, שמנים או חומרים מסוכנים ;

1.17 מתקן לטיפול בגז פליטה

מיתקן המשמש לטיפול במזהם אוויר בגז הפליטה, במטרה להפחית את פליטתו לסביבה, לרבות מסנן, משקע וסולקן ;

1.18 נגר עילי מזהם

לרבות כל אחד מאלה :

1.18.1 משקעים שבאו במגע עם קרקע מזהמת ;

1.18.2 משקעים שבאו במגע עם מזהמים במשטחי תפעול לאחר תקופת עצירת גשמים של חודש ומעלה ;

1.18.3 נגר עילי שריכוז ה- TOC בו עולה על 20 מ"ג/ליטר ;

1.18.4 נגר עילי שריכוז השמן המינרלי בו עולה על 10 מ"ג/ליטר ו/או 5 מ"ג/ליטר בממוצע של שלוש בדיקות אחרונות ;

1.19 נגר עילי נקי

משקעים שלא באו במגע עם מזהמים במשטחי התפעול ו/או עם קרקע מזוהמת ;
נוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה - "[נוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה, 2002](#)" המפורסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה, בנוסחו המעודכן מעת לעת ;

1.20 נותן האישור

עובד מדינה או עובד ציבור שהוסמך על ידי השר להגנת הסביבה כנותן האישור לפי סעיף 6(א) לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968 ;

1.21 ערכי פליטה לאוויר

ריכוז או כמות מרביים, של מזהם אוויר או קבוצת מזהמי אוויר, הנמדדים בפרקי זמן נתונים, בגז פליטה בתנאים תקינים שפליטתם מותרת ממקור פליטה כפי שנקבע בתנאים אלה או על פי הוראות לפי חוק אוויר נקי, התשס"ח - 2008 (להלן - חוק אוויר נקי) ;

1.22 פסולת חומר מסוכן

כהגדרת "פסולת" בתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א - 1990 (להלן - תקנות סילוק פסולת חומרים מסוכנים) ;

1.23 שפכים

פסולת המורחקת בהזרמה או פסולת נוזלית, לרבות מוצקים בתרחיף והמוצקים מומסים, לרבות שפכים סניטריים, תעשייתיים ותמלחות ;

1.24 שפכים סניטריים

שפכים שמקורם בשירותים הסניטריים (לרבות מכיורים, מקלחות ואסלות) של העסק ;

1.25 שפכים תעשייתיים

שפכים שמקורם מפעילות העסק, לרבות תשטיפים ונגר עילי מזוהם ולמעט שפכים סניטריים ;

1.26 תשטיפים

נוזלים לרבות נגר עילי, שבאו במגע עם משטחי תפעול או עם שפכים, חומר מסוכן, דלק, שמן, קרקע מזוהמת, בוצה או פסולת או שנבעו מהם ;

2. תנאים מוקדמים

2.1 בעל העסק יגיש לנותן האישור עם הגשת הבקשה לרישיון עסק/היתר זמני את המידע הסביבתי העדכני הנחוץ לבדיקת הבקשה על פי המפורט [במסמך "מידע סביבתי לצורך בדיקת](#)

בקשה לרישיון עסק/היתר זמני המפורסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה.

מידע זה נדרש בנוסף למסמכים הנדרשים לפי חוק רישוי עסקים.

2.2 בעסק יותקנו מערכות איסוף נפרדות :

2.2.1 לשפכים סניטריים ;

2.2.2 לשפכים תעשייתיים, לתשטיפים ולנגר עילי מזוהם ;

2.2.3 לנגר עילי נקי.

2.3 בעסק יותקנו משטחי תפעול אשר יעמדו בדרישות המפורטות להלן :

2.3.1 אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם ;

2.3.2 מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של שפכים ותשטיפים לסביבה ;

2.3.3 מנוקזים למערכת האיסוף וטיפול בשפכים תעשייתיים ;

2.3.4 מקורים.

3. כללי

3.1 בעל העסק יפעיל את העסק תוך שמירה על איכות נאותה של הסביבה ובאופן שאינו גורם למטרדים או למפגעים לסביבה.

3.2 כל פעילות העסק לרבות אחסון קבוע או זמני, פריקה וטעינה תתבצע בשטח העסק על גבי משטחי תפעול בלבד אשר יהיו מנוקזים אל אחת ממערכות האיסוף, לפי העניין.

3.3 אופן אחסון

3.3.1 חומרים מסוכנים יאוחסנו על פי האמור בפרק חומרים מסוכנים.

3.3.2 חומרים העשויים להתפזר בסביבה יאוחסנו באופן שימנע פליטת אבק וחלקיקים מהעסק, לרבות בתאים ייעודיים סגורים ובשימוש באמצעי הרטבה וערפול.

3.3.3 חומרים נדיפים, כגון ממיסים, צבעים, דבקים, חומצות וחומרי ניקוי, יאוחסנו במכלים שישמרו סגורים בכל עת, כך שתימנע ככל האפשר התנדפות לאוויר, פרט לזמני מילוי או ריקון.

3.4 בעל העסק ישמור על ניקיון כל שטח העסק והדרכים הפנימיות בעסק, וימנע פיזור מזהמים סביבתיים אל מחוץ לתחומי העסק.

4. שפכים סניטריים, שפכים תעשייתיים, נגר עילי נקי ונגר עילי מזוהם

4.1 בעסק יופעלו, באופן שלא ייגרמו מפגעים סביבתיים, מערכות איסוף נפרדות :

4.1.1 לשפכים סניטריים ;

4.1.2 לשפכים תעשייתיים, לתשטיפים ולנגר עילי מזוהם ;

4.1.3 לנגר עילי נקי.

4.2 בעסק יהיו משטחי תפעול אשר יעמדו בדרישות אלה :

- 4.2.1** אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם ;
- 4.2.2** מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של שפכים ותשטיפים לסביבה ;
- 4.2.3** מנוקזים למערכת האיסוף וטיפול בשפכים כמפורט בסעיף 4.1.2 ;
- 4.2.4** מקורים.

4.3 שפכים סניטריים

- 4.3.1** שפכים סניטריים יפוגו באחת מהדרכים הבאות :
- 4.3.1.1** בהזרמה למערכת הביוב הציבורית ;
- 4.3.1.2** במקרה שלא קיימת מערכת ביוב ציבורית – יאספו למיכל איסוף סגור ואטום לחלחול שתכולתו תפונה על ידי מוביל שפכים מורשה לפי כל דין למיתקן טיפול בשפכים מאושר על פי כל דין ; פינוי לפי סעיף זה יהיה בכפוף לאישור מראש ובכתב מאת נותן האישור ;
- 4.3.1.3** בדרך אחרת בכפוף לאישור מראש בכתב מאת נותן האישור.
- 4.3.2** במקרה של פינוי שפכים סניטריים כאמור בסעיף 4.3.1.2 על ידי מוביל שפכים ישמור בעל העסק בעסק קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיפול שפכים, לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.

4.4 שפכים תעשייתיים, תשטיפים ונגר עילי מזהמים

- 4.4.1** בעל העסק יתקין ויפעיל בעסק מערכת למיחזור המים ממתקני חיתוך אבן ושיש הפועלים תוך שימוש במים.
- 4.4.2** שפכים תעשייתיים, נגר עילי מזהמים ותשטיפים יטופלו ויסולקו באופן הבא :
- 4.4.2.1 למערכת הביוב הציבורית** ישירות או לאחר שעברו טיפול במתקן קדם טיפול ובלבד שריכוזי המזהמים שבהם עומדים בערכים המפורטים להלן או בערכים אחרים שהורה לו נותן האישור עליהם בכתב :

ריכוז מרבי של מזהמים (מיליגרם / ליטר)	המזהם
20	שמן מינרלי
3500	כלל מוצקים אנאורגניים ומינרלים, מומסים ולא כלל מוצקים מרחפים מומסים
1000	כלל מוצקים מרחפים
6-10	ערך הגבה (pH)*

* נותן האישור רשאי להתיר ערכי הגבה החורגים מהמפורט, על פי האמור בתקנה 4 לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (ערכי הגבה של שפכי תעשייה) התשס"ד 2003.

4.4.2.2 למיכל איסוף שפכים אטום וממנו באמצעות מוביל שפכים מורשה לפי כל דין, למיתקן טיפול בשפכים מחוץ לשטח העסק המאושר על פי כל דין לקליטת סוג השפכים המפונים, בכפוף לאישור מראש בכתב מאת נותן האישור. מיכל איסוף שפכים תת קרקעי יצויד באמצעים למניעת גלישת שפכים לסביבה.

4.4.2.3 לבריכת אידוי או לבריכת אגירה לשפכים לפי הוראות תקנות המים (מניעת זיהום מים) (בריכות אידוי ואגירה), התשנ"ז 1997, בכפוף לקבלת אישור מראש בכתב מאת הממונה לפי תקנות אלו;

4.4.3 בהתאם ליעדי סילוק הקולחין והבוצה ובהתאם לתרומת העסק לכלל השפכים המגיעים למיתקן טיפול בשפכים, או בנסיבות אחרות שימצאו מוצדקות, יידרש בעל העסק, לפי החלטת נותן האישור, לעמוד בערכים שונים עבור הפרמטרים המופיעים בטבלה בסעיף 4.4.2.1.

4.4.4 בעל העסק לא ימהל במים או בשפכים, את השפכים התעשייתיים, התשטיפים ונגר עילי מזוהם לפני או אחרי טיפול, ולא יגדיל את צריכת המים על מנת להקטין את ריכוזי המזהמים בשפכים.

4.4.5 במקרה של פינוי תעשייתיים, תשטיפים ונגר עילי מזוהם על ידי מוביל שפכים כאמור בסעיף 4.4.2.2 ישמור בעל העסק בעסק קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיפול שפכים, לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.

4.5 נגר עילי נקי

4.5.1 בעל העסק יפעל למניעת זיהום נגר עילי נקי.

4.5.2 נגר עילי נקי לרבות מגגות המבנים והמרזבים ינוקז למערכת הניקוז הציבורית, ובהעדר אפשרות להתחברות למערכת ניקוז ציבורית, ינוקז למערכת הניקוז הטבעית באופן שלא יזוהם.

4.6 מתקני מיחזור מים ומתקני קדם טיפול בשפכים תעשייתיים

4.6.1 המתקנים יתוכננו ויבנו כך שיבטיחו עמידה בערכים המצוינים בטבלה בסעיף 4.4.2.1 לתנאים אלה.

4.6.2 מתקנים יהיה תקינים, בכל עת, ויתופעלו ויתוחזקו על פי הוראות היצרן.

4.6.3 בוצה ממתקן קדם טיפול תיאסף במיכל איסוף ייעודי ותפונה ליעד מתאים לסוג הבוצה, לפי הוראות כל דין, לרבות לפי תקנות המים (מניעת זיהום מים) (שימוש

בבוצה (וסילוקה), התשס"ד – 2004 (להלן – תקנות הבוצה). אם הבוצה מכילה פסולת חומר מסוכן, יפעל בעל העסק בהתאם להוראות סעיף 6.6, "פסולת חומר מסוכן".

4.6.4 פינוי בוצה אנאורגנית שאין מניעה לפי תקנות הבוצה, להעבירה לאתר לסילוק פסולת, יעשה לאחר מיצוק הבוצה לריכוז של 25% מוצקים לפחות.

4.6.5 קבלות חתומות על פינוי והובלת בוצה ממתקן קדם טיפול וקליטתה ביעד הטיפול או הסילוק ישמרו בעסק למשך תקופה של לפחות שלוש שנים ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, לפי דרישתו.

4.6.6 בעל העסק יבצע דיגום חטף של השפכים המוזרמים למערכת הביוב הציבורית על פי דרישת והנחיות נותן האישור.

"דיגום חטף" לעניין זה – דיגום אקראי (Grab Sampling) על פי ספר שיטות סטנדרטיות;

"ספר שיטות סטנדרטיות" – המהדורה האחרונה של הספר Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater, בעריכת ובהוצאת American Public Health Association, American Water Works Association, Water Environment Federation, שעותק ממנו מצוי בספריה לרפואה ציבורית על שם ד"ר זימן במשרד הבריאות, ירושלים, באגף מים ונחלים במשרד להגנת הסביבה, ירושלים ובאגף שפכי תעשייה וקרקעות מזוהמות במשרד להגנת הסביבה, קריית הממשלה תל אביב, וזמין לעיון הציבור בשעות העבודה.

4.6.7 הבדיקות בשפכים יתבצעו לפי ספר שיטות סטנדרטיות או בשיטה אחרת שאושרה מראש ובכתב על ידי נותן האישור.

4.6.8 הדיגום יבוצע על ידי דוגם מוסמך והדגימה תיבדק במעבדה מוסמכת לפרמטרים הנדרשים.

4.6.9 תוצאות הדיגום ישמרו בעסק למשך תקופה של שלוש שנים לפחות ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, לפי דרישתו, לרבות במדיה אלקטרונית בפורמט כפי שיפורסם באתר המשרד להגנת הסביבה – שפכי תעשייה וקרקעות מזוהמות.

4.6.10 בעל העסק יהיה רשאי להציג לנותן האישור דיגומים, לפי סעיף זה שבוצעו על ידי הרשות המקומית או תאגיד מים וביוב בעל רישיון לפי חוק תאגיד מים וביוב, התשס"א-2001, או כל גורם אחר שאישר נותן האישור, ובלבד שבוצעו בהתאם לתנאים אלה, לרבות לעניין תדירות ופרמטרים.

5. איכות אוויר

תנאים אלה ניתנים גם לפי סעיף 33 לחוק אוויר נקי.

- 5.1** הוראות אלה באות להוסיף על הוראות לפי חוק אוויר נקי, תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מחצרים), תשכ"ב-1962. והוראות אישיות שניתנו לפי סעיף 8 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.
- 5.2** פעולות הייצור של העסק יבוצעו בתוך מבנה העסק.
- 5.3** בעל העסק יצייד כל מתקן שיוף, סיתות, חריטה וחיתוך במערכת להפחתת פליטת חלקיקים לרבות באמצעות הרטבה או באמצעות שאיבת אוויר ממקור פליטת החלקיקים.
- 5.4** מערכת להפחתת פליטת חלקיקים באמצעות שאיבת אוויר ממקור פליטת החלקיקים תחובר למתקן טיפול בגז פליטה להפחתת חומר חלקיקי. מערכות שאיבת האוויר ומתקן טיפול בגז פליטה יופעלו בכל עת בה מופעל המתקן.
- 5.5** בעסק יוקם חלל עבודה סגור מכל צדדיו (מבנה, תא, מתקן) (להלן- "חלל עבודות הדבקה") לביצוע עבודות הדבקה לרבות, ערבוב, דילול ויבוש הדבק (להלן-"עבודות הדבקה").
- 5.6** מערכות להפחתת פליטת החלקיקים ומתקני הטיפול בגזי הפליטה יופעלו ויתוחזקו על ידי בעל העסק לפי הנחיות היצרן, בכל עת.
- 5.7** מכלי אחסון של חומרים נדיפים, לרבות ממיסים, צבעים, חומצות, חומרי ניקוי ואמצעי ניקוי, ישמרו סגורים בכל עת, למעט בעת ביצוע פעולות מילוי או ריקון של מכלי האחסון.
- 5.8** בעל העסק ישמור על ניקיונם של המשטחים והדרכים הפנימיות בעסק, וימנע פיזור מזהמי אוויר אל מחוץ לתחומי העסק.
- 5.9** פליטת האוויר מחלל עבודות הדבקה וממתקן טיפול בגז הפליטה לסביבה תעשה דרך ארובה בהתאם למפורט להלן :
- 5.10** גובה הארובות יהיה 10 מטר לפחות מעל לקרקע, הארובה תבלוט 3 מטר לפחות מעל קו גובה גג העסק ומעל גגות סמוכים במרחק 50 מטר ובלבד שגובה הארובה לא יעלה על פי שניים מגובה מבנה העסק.
- 5.11** תנאי זה לא יחול במקרים בהם שוכנע נותן האישור כי לא ניתן לבצע את הדרישה או כאשר קצב האוורור של הארובה קטן מ- 600 מ"ק אוויר לשעה, ובכפוף לקבלת אישור מראש ובכתב מאת נותן האישור הפוטר את בעל העסק מביצוע דרישה זו.

5.12 ערכי פליטה

לא יפלטו לאוויר מארובות מתקני הייצור מזהמי אוויר המפורטים בטור א', בריכוז העולה על ערכי הפליטה המפורטים בטור ב', כמפורט בטבלה שלהלן :

5.12.1 ערכי פליטה לתהליכי חיתוך ושיוף

א'	ב'	ג'
סוג המזהם וקבוצת סיווג כמפורט בסעיף 5.2 ב- T.A Luft 2002	ריכוז (מ"ג/מק"ט) (ק"ג/שעה)	קצב פליטה

גדול או שווה ל- 0.2	20	חומר חלקיקי
קטן מ- 0.2	150	חומר חלקיקי

5.12.2 ערכי פליטה לתהליכי הדבקה

א'	ב'	ג'
סוג המזהם וקבוצת סיווג כמפורט בסעיף 5.2 ב- T.A Luft 2002	ריכוז (מ"ג/מק"ט)	קצב פליטה (ק"ג/שעה)
כלל חומר אורגני	50	0.5

5.13 על אף האמור בסעיף 5.12, יחולו על העסק ערכי הפליטה לפי קצב פליטה כאמור בטור ג' בטבלת ערכי הפליטה ולא לפי ריכוז כאמור בטור ב', ובלבד שהתקיימו כל אלה:

5.13.1 בעל העסק הגיש בקשה בכתב ומראש לנותן האישור, והראה כי קצב הפליטה המרבי בארובות העסק אינו עולה על הערכים המפורטים בטור ג' בטבלת ערכי הפליטה;

5.13.2 נותן האישור אישר בכתב את הבקשה.

5.13.3 עסק שאושרה לו עמידה בערכי פליטה לפי קצב פליטה, לא יוכל לבקש לעמוד בערכי פליטה לפי ריכוז.

5.14 קצב הפליטה יחושב כסך כל קצבי הפליטה של פליטת מזהמי האוויר, מכל הארובות בעסק של מתקנים בהם מתבצע תהליך ייצור דומה.

5.15 בחישוב ריכוז מזהמי האוויר, לא יובא בחשבון האוויר המוזן לארובה במטרה לדלל או לקרר את גזי הפליטה.

5.16 בעל העסק יכין נוהל תחזוקה והפעלה של מערכות היניקה ומתקני הטיפול בגזי הפליטה שיוכן, בין היתר, בהתאם להנחיות היצרן. בעל העסק יתחזק את המערכות והמתקנים בהתאם לנוהל ולהנחיות היצרן כך שיפעלו באופן תקין בכל עת.

5.17 במקרה של חריגה מערכי פליטה, יפעל בעל העסק באופן מיידי להפסקת החריגה וידווח לנותן האישור בתוך שבועיים על החריגה, נסיבותיה, והפעולות שנקט להפסקתה.

5.18 ריחות

5.18.1 בעל העסק יבטיח כי העסק לא יגרום בפעילותו לריח חזק או בלתי סביר לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א- 1961 וכהגדרתו ב**מדריך לטיפול במפגעי ריח**.

5.18.2 בעל העסק ינקוט באמצעים ופעולות הנדרשים למניעה וצמצום פליטת ריחות, לרבות פעולות אלה:

5.18.3 הגבלת השימוש בחומרי גלם בעלי ריח;

5.18.4 הגבלה וצמצום של פעילויות יוצרות ריח;

- 5.18.5 אחסון חומרים בעלי ריח בתנאים מבוקרים.
- 5.18.6 בעל העסק יבצע סקר ריחות בהתאם לסוג מקור הריח במקרים של חשש לריח חזק או בלתי סביר, לדעת נותן האישור, לפי דרישתו ובהתאם להנחיותיו.
- 5.18.7 בעל העסק יבצע בדיקות ארוכה לקביעת ריכוז וקצב פליטה של מזהמי אוויר ועמידה בערכי פליטה לפי דרישת נותן האישור ובהתאם למפורט להלן:
- 5.18.8 דיגום ארוכה יבוצע על פי נוהל בדיקת מזהמי אוויר בארובה.
- 5.18.9 הדיגום והאנליזה יבוצעו על ידי חברות דיגום ומעבדות העומדות בדרישות המשרד, ושהוסמכו בידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז – 1997.
- 5.18.10 בעל העסק יגיש לנותן האישור דו"ח בדיקת ארובה על פי נוהל בדיקת ארובות תוך 30 יום ממועד ביצוע הבדיקה בהתאם למפורט להלן:
- 5.18.11 באמצעות מדיה אלקטרונית ובדו"ח מודפס; או
- 5.18.12 בטופס דיווח ממוחשב שייקבע על ידי נותן האישור.
- 5.18.13 בעל העסק יבצע בדיקה של ריכוז מזהמי אוויר בסביבה לרבות סטירן וחומר חלקיקי, לפי דרישת נותן האישור ועל פי הנחיותיו.

5.19 רישום ודיווח

- 5.19.1 בעל העסק ישמור את המסמכים הבאים בעסק למשך 3 שנים לפחות, ויעמידם או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו:
- 5.19.2 אסמכתאות על טיפול שוטף במתקן הטיפול בגזי הפליטה;
- 5.19.3 נתונים טכניים על מערכות הטיפול בגז הפליטה.
- 5.19.4 בעל העסק ישמור את כל תוצאות בדיקות מזהמי האוויר שנעשו בארובות או בסביבה למשך 5 שנים ויציגם או ימסרם לפי דרישת נותן האישור.
- 5.19.5 בעל העסק ידווח לנותן האישור בצורה מיידיית על תקלות הגורמת למפגעי איכות אוויר וריח ועל חריגות מערכי פליטה מרביים המוגדרים בתנאים אלה, ויפעל לפי הנחיות נותן האישור.
- 5.19.6 בעל העסק יחזיק "יומן תחזוקה ובדיקות" למתקן הטיפול בגזי הפליטה, בו ישמרו כל המסמכים הקשורים בבדיקות השונות, טיפולי תחזוקה, תקלות ותיקונים שנעשים ברכיבי המערכות הנ"ל.

6. חומרים מסוכנים

- 6.1 בעל העסק יפעיל את העסק כאשר בידיו היתר רעלים בר תוקף לפי חוק החומרים המסוכנים, לעיסוק נשוא הרישיון אלא אם כן הכמויות והריכוזים של החומרים המסוכנים שהוא עוסק

בהם פטורים מחובת החזקת היתר רעלים לפי חוק החומרים המסוכנים ותקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו-1996.

6.2 האמור בתנאים אלה לא יגרע מהתנאים בהיתר הרעלים שניתנו לעסק. במקרה של סתירה בין

הוראות פרק זה לבין התנאים שניתנו בהיתר רעלים- גוברות הוראות היתר הרעלים.

6.3 בעל העסק יקבל חומרים מסוכנים או ישנע חומרים מסוכנים מהעסק, רק על ידי מוביל מורשה על פי דין.

6.4 בעל העסק יחזיק לכל החומרים המסוכנים בעסק גיליונות בטיחות (MATERIAL SAFETY DATA SHEETS) מעודכנים, המכילים מידע לגבי החומר המסוכן, תכונותיו, השפעותיו סיכונים הנובעים ממנו ודרכי מניעתם לפי הוראות תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות), התשנ"ח-1998.

6.5 תשתיות

6.5.1 אתרי אחסון חומרים מסוכנים יהיו סגורים ונעולים באופן שתותר כניסת אנשים שהורשו על ידי בעל העסק בלבד.

6.5.2 רצפת אתרי האחסון והשימוש תצופה בחומר איטום מתאים למניעת חלחול החומרים המצויים במקום.

6.5.3 חומר מסוכן, פסולת חומר מסוכן וכל המתקנים בהם עוסקים בחומר מסוכן יסומנו וישולטו. הכיתוב יהיה קריא וברור ויעשה על חומר עמיד מכנית וכימית. שילוט חומר מסוכן יכיל את הפרטים הבאים: השם הכימי של החומר המאוחסן באותיות עבריות או לועזיות, מספר או"ם, קבוצת סיכון, ציון הסיכון וקוד חירום. מאוחסנים בעמדה מסוימת מספר חומרים מסוכנים – ניתן לשלט את העמדה בשלט משותף. במקרה זה, יצוין על השלט שם הקבוצה, ציון הסיכון וקוד החירום המחמיר.

6.5.4 בעל העסק יפריד בין חומרים מסוכנים העלולים להגיב ביניהם, לרבות פסולת חומר מסוכן, בהתאם לקבוצות הסיכון, קוד החירום וגיליונות הבטיחות. כאשר חומרים מאותה קבוצת סיכון עלולים להגיב ביניהם באופן המהווה סכנה לסביבה לרבות התלקחות, התנדפות גז ואדים, יש לאחסנם בנפרד (כך שימנע כל מגע בין החומרים המאוחסנים עצמם ובין שפך אפשרי של חומרים אלה).

6.5.5 בעל העסק לא יאחסן חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן נוזליים מעל חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן אבקתי או מוצק.

6.5.6 בעל העסק יאחסן חומר מסוכן נוזלי במאצרות, העומדות בכל אלה:

6.5.6.1 מאצרה תהיה בנויה באופן שימנע פליטת חומרים מזהמי קרקע לקרקע.

6.5.6.2 נפח המאצרה הפנוי לקליטת חומרים מזהמים יהיה שווה לפחות ל-

110% מנפח כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה;

- 6.5.6.3** קירות המאצרה יהיו בעלי חוזק מכני מספק בכדי להכיל את תכולת כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה ;
- 6.5.6.4** המאצרה תהיה תקינה, אטומה לחומרים המאוחסנים בה, ללא סדקים, ריקה, באופן שימנע לחלוטין פליטה לסביבה ;
- 6.5.6.5** פתח הניקוז של המאצרה יהיה סגור בכל עת למעט בעת ריקון יזום ;
- 6.5.6.6** פתחי הריקון והמילוי של כלי הקיבול המצויים בתוך המאצרה יהיו בכל עת בתוך שטח המאצרה ;
- 6.5.7** ריקון תכולת המאצרה -
- 6.5.7.1** בעל העסק יכין נוהל לריקון תכולת המאצרה ויפעל על פיו. הנוהל יכלול מקרים ותגובות לריקון כתוצאה מ: 1- שפך של החומר המאוחסן, 2- מי גשמים. הנוהל יכלול הנחיות לרבות: התייחסות למועד הריקון, אופן הריקון, כלי הקיבול אליהם יפוננו הנוזלים. בעל העסק ישמור את הנוהל בשטח העסק ויציגו או ימסרו לנותן האישור על פי דרישה.
- 6.5.7.2** בנוסף לאמור בסעיף 6.5.7.1, שפך שמקורו בחומר המאוחסן במיכלים יישאב מידית, ייאסף במכלים אטומים ועמידים לחומר הנאסף ויפונה לפי תקנות סילוק פסולת חומרים מסוכנים באמצעות מוביל מורשה לפי דין.
- 6.6 פסולת חומר מסוכן**
- 6.6.1** בעל העסק יפנה פסולת חומר מסוכן לאתר הפסולת הרעילה, או ליעד אחר מורשה אם ניתן לכך אישור מראש מאת המנהל כהגדרתו בתקנות סילוק פסולת חומרים מסוכנים.
- 6.6.2** פינוי של פסולת חומר מסוכן יעשה באמצעות מוביל פסולת חומר מסוכן מורשה לפי דין בלבד.
- 6.6.3** בעל העסק ישמור למשך 3 שנים לפחות את המסמכים הבאים :
- 6.6.3.1** העתקים של כל "אישורי המנהל" לפינוי פסולת חומר מסוכן שנוצר בעסק.
- 6.6.3.2** העתקי "טפסי מלווה" - של פסולת חומר מסוכן שהועברה לטיפול, המלווה את הפסולת עם צאתה ועליה חתומים המשלח, המוביל והאתר קולט הפסולת .
- 6.6.4** בעל העסק ינהל רישום של פסולת חומר מסוכן המפונה מהעסק ביומן שיכלול פרטים אלה :
- 6.6.4.1** סוג הפסולת על פי :

6.6.4.1.1 רשימת הפסולות האירופאית בתרגומה לעברית כפי שמפורסם

באתר המשרד להגנת הסביבה.

6.6.4.1.2 מאפייני סיכון, קוד הטיפול וקוד על פי באמנת באזל;

6.6.4.1.3 הכמות שפונתה;

6.6.4.1.4 תאריך הפינוי;

6.6.4.1.5 מהות הטיפול ושם יעד הפינוי;

6.6.4.1.6 מספר הקבלה של המפנה;

6.6.4.1.7 מספר טופס מלווה לפסולת מסוכנת.

6.6.5 בעל העסק יעמיד לעיון או ימסור את המסמכים המפורטים בסעיף 6.6.4 בפרק זה

לנותן האישור או מי מטעמו לפי פורמט שייקבע על ידי נותן האישור, באמצעי

אלקטרוני או בפקסימיליה או בדואר רגיל/רשום, הכול לפי דרישתו.

7. עמדה לתדלוק עצמי בסולר

לעניין פרק זה –

"עמדת תדלוק עצמי" - עמדת תדלוק המשמשת לתדלוק עצמי וכפעילות נלווית לעסק, והעומדת בכל

אלה:

ד. המכלים המשמשים אותה עיליים;

ה. הדלק המאוחסן הינו מסוג סולר ותוספיו;

ו. קיבולת האחסון המקסימלית הכוללת הינה נפח של עד 2200 ליטר.

"צנרת" – קו להובלת דלק, לרבות צנרת ניפוק דלק וצנרת מילוי מכלים.

7.1 תדלוק ומילוי המכלים יתבצעו בשטח העסק על גבי משטחים ייעודיים.

7.2 המשטחים כאמור בסעיף 7.1 לעיל יעמדו בכל דרישות אלה:

7.2.1 יהיו אטומים ועמידים בפני סולר ותוספיו, לרבות החיבורים בין אבני השפה, תפרי

ההתפשטות ואיי משאבות הדלק;

7.2.2 מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של תשטיפים לסביבה;

7.2.3 ינוקזו באמצעות שיפועים לבור איסוף לתשטיפים.

7.3 בור איסוף לתשטיפים יעמוד בכל דרישות אלה:

7.3.1 יהיה אטום בפני סולר ותוספיו;

7.3.2 נפחו יהיה מותאם לנפח הנוזלים הצפויים להתנקז אליו;

7.3.3 תכולתו תפונה באופן שוטף ובאופן שתימנע ממנו גלישת תשטיפים לסביבה בכל

עת;

- 7.3.4** תכולתו תפונה למיתקן טיפול בשפכים המאושר לפי כל דין לקליטת סוג השפכים המפונים. תיעוד הפינוי, ובכלל זאת אסמכתאות לכך, יבוצע ביומן ייעודי ויישמר בשטח העסק למשך 3 שנים לפחות, ויוצג או יימסר לנותן האישור על פי דרישה.
- 7.4** המכלים והצנרת בעמדה לתדלוק עצמי יעמדו בכל דרישות אלה:
- 7.4.1** יהיו אטומים לסולר ותוספיו;
- 7.4.2** קיבלו אישור לאטימותו של חומר או ציוד למעבר דלקים שנבדק על-ידי מעבדה בלתי תלויה בהתאם לתקן UL (Underwriters Laboratories – USA), או תקן אחר שאושר בכתב ומראש על-ידי הממונה, לפי תקנה 4(ב) לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (תחנות דלק), התשנ"ז-1997 (להלן – תקנות תחנות דלק);
- 7.4.3** במקרים בהם הצנרת או חלק ממנה אינה חשופה ויזואלית, בעל העסק יבצע בדיקת אטימות לצנרת בהתאם לתקנה 9 לתקנות תחנות דלק. תוצאות הבדיקות יישמרו בשטח העסק, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור על פי דרישה;
- 7.5** בעל העסק יציב מכלים במאצרה העומדת בדרישות המפורטות בסעיף 6.5.6.
- 7.6** תשטיפים יפנו מהמאצרה כמפורט בסעיף 6.5.7.
- 7.7** בעל העסק יבטיח, כי פתח המילוי של מכל הסולר יהיה סגור, למעט בזמן מילוי או ביצוע עבודות תחזוקה.
- 7.8** בעל העסק יבצע בדיקה ויזואלית של תקינות ושלמות משטחי תדלוק של עמדה לתדלוק עצמי, מכלים, צנרת ומאצרות, אחת לחודש לפחות.
- 7.9** בעל העסק ישמור תיעוד של ממצאי הבדיקה הוויזואלית והפעולות המתקנות שבוצעו, למשך שלוש שנים לפחות, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור על פי דרישה.
- 7.10** בעל העסק יתקין פיות תדלוק שאינן מטפטפות (מסוג Dripless Nozzles) בעמדות הניפוק.
- 7.11** בעל העסק יכין נוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה ויפעל על פיו. העתק מהנוהל יישמר בשטח העסק, והוא יוצג או יימסר לנותן האישור על-פי דרישה.
- 7.12** בעל העסק יקיים הדרכות לעובדים בכל הנוגע למניעת מפגעים סביבתיים ולקיום הנוהל, כמפורט בתנאים אלה, וישמור תיעוד על קיום ההדרכות, לרבות תאריכים, משתתפים ונושאים שהועברו. התיעוד יישמר בשטח העסק, ויוצג או יימסר לנותן האישור על-פי דרישה.

8. פסולת מוצקה שאינה מכילה חומר מסוכן

- 8.1** בעל העסק יאחסן פסולת בעסק במיכלים המתאימים לסוג הפסולת וכמותה, ובאופן שימנע מפגעים לסביבה לרבות, מטרדי ריח, מזיקים, ו/או פיזור פסולת ותשטיפים לסביבה.
- 8.2** בעל העסק יאסוף ויפנה פסולת מהעסק בהתאם לסוג הפסולת, בתדירות אשר תמנע מפגעים סביבתיים, ובאמצעות מוביל מורשה לפי דין.

- 8.3** בעל העסק יפנה פסולת מהעסק למפעל מיחזור, אתר לטיפול בפסולת או לתחנת מעבר לפסולת, המורשים על פי כל דין.
- 8.4** בעל העסק לא יבצע שריפת פסולת בתחום העסק או מחוצה לו.

9. אסבסט

בפרק זה:

- "החוק" - חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א - 2011.
- "אסבסט", "אסבסט פריך", "אסבסט צמנט", "המנהל", "הועדה" ו- "עבודת אסבסט" - כהגדרתם בחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א - 2011 ;
- 9.1** בעל עסק לא יתקין אסבסט, מוצר המכיל אסבסט או פסולת אסבסט ולא יבנה באסבסט בין אם לשימוש חדש ובין לצורך תיקון, שיפוץ או חידוש לשימוש קיים.
- 9.2** בעל העסק לא ימכור, לא יסחר ולא ימסור לאחר אסבסט ו/או פסולת אסבסט.
- 9.3** אסבסט פריך שהותקן לצורך בידוד תרמי - בעל העסק יפעל בהתאם להוראות סעיף 5 לחוק, לרבות:
- 9.3.1** יפסיק שימוש באסבסט פריך, יסירו ויטמינו לא יאוחר מתאריך 4.8.2021 ;
 - 9.3.2** יערוך באמצעות מפקח אסבסט פריך בדיקה לאיתור שימוש קיים באסבסט במתקן תעשייתי (דוד, צנרת וכדומה, פעיל או לא, בשטח המפעל או מחוצה לו) שיש בו בידוד תרמי שהותקן עד תום שנת 1990 ;
 - 9.3.3** יערוך רישום של ממצאי הבדיקה, יסמן את המתקנים שיש בהם אסבסט ויעדכן את הרישום והסימון מעת לעת ;
 - 9.3.4** ידווח למנהל לפי החוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א - 2011 , באופן מיידי על נוכחות אסבסט פריך בעסק ;
 - 9.3.5** יבצע כל פעולה נדרשת אחרת למניעת מפגע אסבסט ובכלל זה יתחזק את החיץ שבין האסבסט לאוויר באופן שימנע כל אפשרות לשחרור סיבי אסבסט לאוויר.
- 9.4** בעל העסק המחזיק במבנה המכיל אסבסט צמנט, יחזיק את מבנה האסבסט במצב תקין, ללא שברים וסדקים.
- 9.5** בעל העסק לא יבצע פעולות קידוח, חיתוך, שיוף, ליטוש, ניסור, חיתוך והשחזה, במוצרים ובמבנים המכילים אסבסט.
- 9.6** בעל העסק יטפל במפגע אסבסט לאלתר, בהתאם להוראות החוק. מבלי לגרוע מהוראה זו, נמצאו בעסק לוחות אסבסט צמנט פגומים יפעל בעל העסק בתוך 3 חודשים מרגע גילויים באחת האפשרויות הבאות:
- 9.6.1** לתיקון האסבסט ולאיתום הסדקים והשברים ;

9.6.2 להסרת האסבסט ולסילוקו לפי הוראות החוק, באמצעות קבלן אסבסט צמנט, לאחר שהגיש בקשה להיתר עבודה באסבסט ובהתאם לתנאי ההיתר.

9.7 בעל העסק ינהל יומן רישום של עבודה באסבסט שהתבצעה בשטח העסק וישמור העתק בקשה להיתר עבודה באסבסט, היתר העבודה באסבסט, ודו"ח מסכם של קבלן האסבסט. בעל העסק ישמור את המסמכים האמורים בעסק למשך תקופה של 3 שנים לפחות, ויצגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.

9.8 בעל העסק ידווח באופן מיידי במקרה של שריפה של אסבסט או מבנה המכיל אסבסט, למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה, בטלפון : 6911* ויפעל בהתאם להנחיות המשרד.

10. מזיקים

- 10.1** בעל העסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרום למטרדי מזיקים.
- 10.2** פעולות הדברה באמצעות תכשירי הדברה יבוצעו על ידי מדביר מוסמך לפי תקנות רישוי עסקים (הדברת מזיקים), התשל"ה - 1975.
- 10.3** העתק של רישום פעולות ההדברה בחתימת המדביר ישמרו בעסק למשך שנתיים לפחות. פעולות ההדברה יבוצעו בתכשירי הדברה שאושרו לפי תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ"ד - 1994.

11. רעש

- 11.1** בעל העסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרם רעש בלתי סביר כהגדרתו בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר), התש"ן - 1990.
- 11.2** בעל העסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרם מטרד רעש כאמור בתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), התשנ"ג - 1992.

12. שמירת מסמכים, הגשת מסמכים ודיווח

- 12.1** בכל מקום בו צוין במסמך תנאים זה כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור, יש להעביר את המידע הנדרש למרכז תעשיות ורישוי עסקים במחוז הרלוונטי, לפי [רשימת הכתובת והטלפונים](#) המופיעה באתר האינטרנט של המשרד.
- 12.2** בעל העסק ישמור את הנהלים כלהלן בכל עת בשטח העסק, ויעמידם לעיון או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו:
- 12.2.1** נוהל תחזוקה והפעלה של מערכות היניקה ומתקני הטיפול בגזי הפליטה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.16.
- 12.2.2** הנוהל לריקון תכולת המאצרה - בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.5.7.1.
- 12.3** בעל העסק ישמור בשטח העסק את התוצאות, הנתונים, האישורים והמסמכים כלהלן לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויעמידם לעיון או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו:

- 12.3.1** אסמכתאות על טיפול שוטף במתקן הטיפול בגזי הפליטה , בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.19.2 .
- 12.3.2** נתונים טכניים על מערכות הטיפול בגז הפליטה , בהתאם לנדרש במסגרת בסעיף 5.19.3 .
- 12.3.3** תוצאות בדיקות מזהמי האוויר שנעשו בארובות או בסביבה – ישמרו למשך 5 שנים לפחות, בהתאם לנדרש במסגרת בסעיף 5.19.4 .
- 12.3.4** "יומן תחזוקה ובדיקות" למתקן הטיפול בגזי הפליטה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.19.6 .
- 12.3.5** במקרה של פינוי שפכים סניטריים על ידי מוביל שפכים - קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיפול שפכים , בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.3.2 .
- 12.3.6** במקרה של פינוי שפכים תעשייתיים, תשטיפים ונגר עילי מזהם על ידי מוביל שפכים - קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיפול שפכים, בהתאם לנדרש במסגרת בסעיף 4.4.5 .
- 12.3.7** במקרה של פינוי והובלת בוצה ממתקן קדם טיפול - קבלות על פינוי וקליטת הבוצה ביעד הטיפול או הסילוק, בהתאם לנדרש במסגרת בסעיף 4.6.5 .
- 12.3.8** במקרה של ביצוע דיגום חטף של השפכים המוזרמים למערכת הביוב הציבורית, תוצאות דיגום השפכים, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.6.9 .
- 12.3.9** בעל העסק יחזיק לכל החומרים המסוכנים בעסק גיליונות בטיחות (MATERIAL SAFETY DATA SHEETS) מעודכנים, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.4 .
- 12.4** במקרה של פינוי פסולת חומר מסוכן שנוצרה בעסק :
- 12.4.1** העתקים של כל "אישורי המנהל" לפינוי פסולת חומר מסוכן שנוצרה בעסק, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.6.3.1 .
- 12.4.2** העתקים של "טפסי מלווה" -של פסולת חומר מסוכן שהועברה לטיפול, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 6.6.3.2 .
- 12.4.3** רישום של פסולת חומר מסוכן המפונה מהעסק ביומן, בהתאם לנדרש במסגרת סעיפים 6.6.4 ו- 6.6.5 .
- 12.4.4** ממצאי הבדיקות לאיתור שימוש קיים באסבסט במתקן תעשייתי, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 9.3.3 .
- 12.4.5** במקרה של עבודה באסבסט- יומן רישום של העבודה שהתבצעה, העתק בקשה להיתר עבודה באסבסט, היתר העבודה באסבסט ודו"ח מסכם של קבלן האסבסט , בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 9.7 .
- 12.4.6** במקרה של הדברה- רישום פעולות ההדברה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 10.3 .
- 12.5** להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק להעביר דיווח לנותן האישור :

- 12.5.1** תקלות הגורמת למפגעי איכות אוויר וריח ועל חריגות מערכי פליטה מרביים המוגדרים בתנאים אלה, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.19.5.
- 12.5.2** נוכחות אסבסט פריך בעסק, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 9.3.4.
- 12.5.3** שריפה של אסבסט או מבנה המכיל אסבסט- בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 9.8.
- 12.5.4** על בעל העסק למסור לנותן האישור לפי דרישתו דו"ח בדיקת ארובה- בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.18.10.
- 12.6** להלן מפורטים כלל המקרים אשר על בעל העסק לבקש אישור מראש בכתב:
- 12.6.1** איסוף השפכים הסניטריים למיכל איסוף שתכולתו תפונה על ידי מוביל שפכים למיתקן טיפול, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.3.1.2.
- 12.6.2** איסוף השפכים התעשייתיים, תשטיפים ונגר עילי מזוהם למיכל איסוף שתכולתו תפונה על ידי מוביל שפכים למיתקן טיפול, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.4.2.2.
- 12.6.3** פינוי שפכים סניטריים בדרך אחרת שאינה למערכת הביוב הציבורית ופינוי על ידי ביובית, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.3.1.3.
- 12.6.4** פינוי שפכים תעשייתיים, תשטיפים ונגר עילי מזוהם לבריכת אידוי או לבריכת אגירה לשפכים, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 4.4.2.3.
- 12.6.5** ערכי פליטה לאוויר לפי קצב פליטה ולא לפי ריכוז, בהתאם לנדרש במסגרת סעיף 5.13.1.

פרק ד' - משרד הכלכלה והתעשייה

1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 1.1** פקודת הבטיחות בעבודה, התש"ל-1970 (להלן – פקודת הבטיחות בעבודה) ותקנותיה. התקנות העיקריות הרלוונטיות למפרט זה הן:
- 1.1.1** תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), התשנ"ז-1997;
 - 1.1.2** תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח-1988; (להלן – תקנות בנייה)
 - 1.1.3** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות הציבור והעובדים באבק מזיק), התשמ"ד-1984; (להלן – תקנות אבק מזיק)
 - 1.1.4** תקנות הבטיחות בעבודה (חשמל), התש"ן-1990;
 - 1.1.5** תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-2007; (להלן – תקנות עבודה בגובה)
 - 1.1.6** תקנות הבטיחות בעבודה (בטיחות וגהות תעסוקתית בעבודה עם גורמים מסוכנים במעבדות רפואיות, כימיות וביולוגיות), התשס"א-2001; (להלן – תקנות המעבדות)
 - 1.1.7** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בעופרת), התשמ"ד-1983;
 - 1.1.8** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בממסים פחמימניים ארומטיים מסוימים), התשנ"ג-1993;
 - 1.1.9** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), התשמ"ד-1984;
 - 1.1.10** תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה על גגות שבירים או תלולים), התשמ"ו-1986;
 - 1.1.11** תקנות הבטיחות בעבודה (מכירה והשכרה של מכונות, מתקנים וציוד), התשס"א-2001;
 - 1.1.12** תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכוונות הרמה אחרות ואתנים), התשנ"ג-1992; (להלן – תקנות העגורנאים)
 - 1.1.13** תקנות הבטיחות בעבודה (הרמת בני אדם במלגוזות), התשמ"ג-1983;
 - 1.1.14** תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011;
 - 1.1.15** תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות, סיווג, אריזה, תווי סימון של אריזות), התשנ"ח-1998;
 - 1.1.16** תקנות הבטיחות בעבודה (מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה), התש"ס-2000; (להלן תקנות מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה)
 - 1.1.17** תקנות הבטיחות בעבודה (נוחיות), התשכ"ה-1965;
 - 1.1.18** תקנות הבטיחות בעבודה (עזרה ראשונה במקומות עבודה), התשמ"ח-1988.
- 1.2** חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 ותקנותיו. התקנות העיקריות הרלוונטיות למפרט זה הן:
- 1.2.1** תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999; (להלן – תקנות מסירת מידע)
 - 1.2.2** תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996; (להלן – תקנות ממונים על הבטיחות)
 - 1.2.3** תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ועדות בטיחות ונאמני בטיחות), התשכ"א-1960;
 - 1.2.4** תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), התשע"ג-2013; (להלן – תקנות תכנית לניהול בטיחות)
- 1.3** פקודת תאונות ומחלות משלוח יד (הודעה), 1945 ותקנותיה;
- 1.3.1** תקנות מחלות מקצוע (חובת הודעה – רשימה נוספת), התש"ס-1980;
 - 1.3.2** תקנות התאונות ומחלות משלוח יד (הודעה על מקרים מסוכנים במקומות עבודה), התשי"א-1951;
- 1.4** תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976; (להלן – תקנות אחסנת נפט)
- 1.5** חוק הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים, תשס"ח-2008;
- 1.5.1** תקנות הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים, תשע"ד-2014;
- 1.6** תקנות עבודת הנוער (עבודות אסורות ועבודות מוגבלות), התשנ"ו-1995;
- 1.7** תקנות עבודת נשים (עבודות אסורות, עבודות מוגבלות ועבודות מסוכנות), התשס"א-2001;

2. הגדרות

לפרק זה -

2.1 אבזר הרמה

התקן כלשהו המשמש או הנועד לשמש במישרין או בעקיפין לחיבור עומס להתקן הרמה ואינו מחובר דרך קבע לעומס, לרבות מענב, שרשרת, מענב חבל, טבעת, וו, מענב אונקל, סגיר,

סביבול, מנעול סבב, עין הרמה, משולשת, חוליה, מלקחות לוח, מלקחות קורה, מלקחות מספריים, כלי קיבול להרמת חומרים או ציוד, דלי מלקחיים, בורג עין, קורת הרמה, מסגרת הרמה וכל התקן דומה המהווה חלק של התקן הרמה או אמצעי תליה, ולרבות תמיכה של התקן הרמה שבו משטח עבודה או במה;

2.2 אבק מזיק

חלקיקים או סיבים מינרליים מוצקים של חומר הפורחים או מרחפים באוויר והעשויים לחדור למערכת הנשימה בתהליך השאיפה, והנוצרים בתהליך טבעי, בעיבוד, בטיפול, בטלטול, בשימוש או בכל פעולה אחרת בחומר ועלול לגרום למחלות ריאה הידועות בשם פנוימוקוניוזיס או לנזק בריאותי אחר שמקורו באבק.

2.3 בדיקות סביבתיות תעסוקתיות

פעולות המבוצעות בידי בודק מעבדתי מוסמך לשם מיפוי חשיפת העובדים לגורמים מזיקים וכן מדידת רמת החשיפה המשוקללת, רמת החשיפה לזמן קצר ותקרת החשיפה במקום העבודה, הכוללות סקר מקדים מעודכן וניטור סביבתי של גורמים מזיקים שנערך בהתאם לממצאיו;

2.4 בדיקות טוקסיקולוגיות ביולוגיות

בדיקות של סימנים ביולוגיים בגוף האדם והשוואתם למדדים ביולוגיים לחשיפה תעסוקתית;

2.5 בדיקות רפואיות

בדיקות שמתבצעות ע"י רופא מורשה או ע"י שירות רפואי מוסמך, לרבות בדיקות טוקסיקולוגיות-ביולוגיות;

2.6 בודק מוסמך

אדם שמפקח עבודה ראשי הסמיכו בכתב לערוך בדיקות וניסויים, כמפורט ב"פקודת הבטיחות בעבודה";

2.7 בודק מעבדתי מוסמך

עובד מעבדה מוסמכת (משרד הכלכלה והתעשייה), בעל הסמכה תקפה ממפקח העבודה הראשי לערוך בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות במקומות עבודה;

2.8 בעל עסק

כהגדרתו בפרק א', לרבות המחזיק במקום העבודה;

2.9 גורמים מזיקים

גורמים כימיים ופיזיקאליים מזיקים, הנמצאים במפעל, ואשר העובדים עלולים להיחשף אליהם בזמן העבודה והם רשומים בספר, בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה של תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011 ו/או ובאחת מתקנות הבטיחות בעבודה, גהות תעסוקתית ובריאות העובדים;

2.10 גפ"מ

גז פחמימני מעובה (גז בישול) ;

2.11 דוד קיטור

מכל סגור שבו מיוצר למטרה כלשהי קיטור תחת לחץ גדול מלחץ אטמוספרי, לרבות חוסך המשמש לחימום מים המסופקים למכל כאמור ומשחן המשמש לחימום קיטור ;

2.12 הספר

Threshold Limit Values for Chemical Substances and Physical Agents & Biological Exposure Indices – ACGIH, כתוקפו מזמן לזמן לפי עדכנו השנתי, שעותק שלו מופקד לעיון הציבור במשרדי מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית בירושלים, תל אביב, באר שבע וחיה, וכן במרכז למידע של המוסד לבטיחות וגהות בתל אביב, והפניה אליו מצויה באתר האינטרנט של משרד הכלכלה והתעשייה שכתובתו www.economy.gov.il ; הנוסח התקף האחרון שאליו יש הפניה כאמור, הוא הנוסח המחייב ;

2.13 התקני בטיחות

התקן קבוע, אוטומטי או משולב, המגן באופן בטוח על כל חלק של מכונה, תהליך או ציוד אחר, העשוי להוות סכנה לעובדים ולנמצאים בסביבה המסוכנת, העונה על דרישות החקיקה בנושא, תקנים רלוונטיים, הוראות יצרן, כללי מקצוע מקובלים או נהלים מקצועיים שפורסמו.

2.14 חשיפה משוקללת מירבית מותרת (TLV-TWA) -Time Weighted average Threshold Limit Value

הרמה המשוקללת המירבית של גורמים כימיים ופיזיקליים באזור עבודתו של העובד אשר עד אליה מותרת חשיפה במשך יום עבודה של 8 שעות מתוך יממה ;

2.15 טיפול

אחסון, סידור, הרכבה, תיקון, ציפוי, פירוק, חידוש או ניקוי ;

2.16 טלטול

הובלה, הולכה, שינוע, העברה ממקום למקום, מילוי, הרקה, העמסה או פריקה ;

2.17 מדריך עבודה בגובה

מי שמוסד להכשרה נתן לו תעודת הכשרה לשמש מדריך באחד או יותר מתחומי העבודה שנקבעו בתקנות עבודה בגובה, והוא רשום במרשם.

2.18 מחזיק במקום העבודה

כל אחד מאלה :

2.18.1 המעביד ;

2.18.2 במפעל - הבעל או התופס כמפורט בסעיפים 219 עד 221 לפקודת הבטיחות בעבודה

(נוסח חדש), התש"ל-1970 ;

2.18.3 בעל מקום העבודה ;

- 2.18.4** המנהל בפועל את מקום העבודה ;
- 2.18.5** אדם שבהשגחתו או בפיקוחו פועל מקום העבודה ;
- 2.18.6** המנהל בפועל של תאגיד, אם המפעל מצוי בבעלות תאגיד.
- 2.19 מחלת משלח יד**
- מחלה הנזכרת בתוספת שבתקנות מחלות מקצוע (חובת הודעה - רשימה נוספת), התש"ס-1980, או מחלה אחרת כלשהי שעליה הוחלו הוראות סעיף 5 לפקודת התאונות ומחלות משלח היד (הודעה), 1945 ;
- 2.20 מיתקן חשמלי**
- מיתקן המשמש לשם ייצור חשמל, הולכתו, הפצתו, צריכתו, צבירתו או שינויו (טרנספורמציה), לרבות מבנים, מכונות, מכשירים, מצברים, מוליכים, אבזרים, וציוד חשמלי קבוע או מיטלטל הקשורים במיתקן ;
- 2.21 מיתקן לחץ**
- דוד קיטור, קולט אוויר, קולט קיטור ;
- 2.22 מיתקן נפט**
- חוות מכלים, חוות מכלי גז"מ, תחנת תדלוק ציבורית, מחסן גז"מ, תחנת תידלוק פנימית, מחסן פרטי ומחסן סיטוני ;
- 2.23 מכונה**
- כל מכונה, התקן וציוד, לרבות התקן מכני ורצועת הנעה ;
- 2.24 מכונת הרמה**
- התקן הרמה, לרבות עגורן, קילון, תלת-רגל, התקן משיכה, מחפר עגורן, מחדיר כלונסאות, כננת, מלגזה, גלגלת, גלגלת שרשרת, גלגלת כבלים, גלגילון, מסוע עילי, מסילת כבל, חבל עילי וכל מכונה אחרת שיכולה באמצעות אבזר הרמה להרים עומס, להורידו או להחזיקו תלוי ;
- 2.25 מכין התכנית לניהול בטיחות**
- בעל השכלה וניסיון בתחום הבטיחות והבריאות התעסוקתית לפי תקנה 4 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), התשע"ג-2013 ;
- 2.26 ממונה על הבטיחות**
- בעל אישור כשירות שנתמנה בידי מעביד לממונה על הבטיחות, הגהות ובריאות העובדים במפעל, בהתאם לסעיף 25(א) לחוק ארגון הפיקוח על העבודה ולפי תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996 ;
- 2.27 מנהל מעבדה**
- מי שמחזיק מעבדה מינה אותו לאחראי על תפקוד המעבדה לפי תקנה 2(א) לתקנות הבטיחות בעבודה (בטיחות וגיהות תעסוקתית בעבודה עם גורמים מסוכנים במעבדות רפואיות, כימיות וביולוגיות), התשס"א-2001 ;

2.28 מנהל עבודה

(בנייה) כהגדרתו בתקנה 3 לתקנות הבנייה ;

2.29 מעבדה

מקום שבו מבצעים דגימות, בדיקות, אנליזות, סינתזות, ניסויים, מחקר ופיתוח, הדרכה, לימוד והוראה תוך שימוש בגורמים מסוכנים, למעט מקומות אלה המתקיימים במסגרת מוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה, תשי"ט-1949, במוסד חינוך ממלכתי ובמוסד חינוך ממלכתי דתי כהגדרתם בחוק חינוך ממלכתי, תשי"ג-1953, בבית ספר כהגדרתו בחוק הפיקוח על בתי ספר, תשכ"ט-1969, וכהגדרתו בפקודת החינוך [נוסח חדש], תשל"ח-1978, או בבית ספר מקצועי כהגדרתו בחוק החניכות, תשי"ג-1953 ;

2.30 מעבדה מוסמכת (משרד הכלכלה והתעשייה)

(להלן – מעבדה מוסמכת) מעבדה לגהות תעסוקתית של משרד הכלכלה והתעשייה וכל מעבדה אחרת שמפקח העבודה הראשי הסמיכה לבצע בדיקות סביבתיות -תעסוקתיות של ריכוזי החומר באוויר במקומות עבודה ;

2.31 מעביד

לרבות חבר בני אדם ונציגו החוקי של מעביד שנפטר, ולרבות מחזיק או תופס במקום עבודה ;

2.32 מעלית

מתקן המשמש לתנועת בני אדם או טובין בין מסילות קבועות, אשר לו תא או דוכן הנע במסלול מאונך או כמעט מאונך, ותנועתו מוגבלת על-ידי מכוון ;

2.33 מפעיל מוסמך

מי שהוסמך לפי תקנה 4 לתקנות הבטיחות בעבודה (מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה), התשי"ס – 2000 להפעיל דוד קיטור ודוד הסקה ;

2.34 מפעל – משרד הכלכלה והתעשייה

(להלן – מפעל או עסק) מפעל או חצרים שבהם או בתחומי הגדר שלהם או מסיב להם עובדים בני-אדם בעבודת כפיים בתהליך המשמש לעשיית מצרך או חלק של מצרך, שינוי, תיקונו, עיטורו, גימורו, ניקויו, רחיצתו, פירוקו, הריסתו או הכשרתו למכירה, או הכרוך באלה, ונתקיימו בחצרים שתי אלה :

2.34.1 פעולת המפעל היא דרך משל-יד או לשם השתכרות ;

2.34.2 אם מועסקים שם עובדים שכירים - יש למחזיק במקום העבודה זכות גישה או זכות שליטה ; לרבות המפעלים המפורטים בסעיף 3 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התשי"ל-1970 ;

2.35 מפקח עבודה

מי שנתמנה לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, להיות מפקח עבודה, סגן מפקח עבודה ראשי או מפקח עבודה ראשי, לפי העניין, ו"מפקח אזורי" לעניין מפעל פלוני - מי שנתמנה לפי החוק האמור להיות מפקח עבודה אזורי באזור שבו נמצא המפעל;

2.36 מקום מוקף

חדר, תא, מכל, בור, מעבר לאדים, צינור או חלל מוקף כיוצא באלה;

2.37 מקרה מסוכן

מקרה כלשהו מהמקרים הנמנים בתקנות התאונות ומחלות משלח יד (הודעה על מקרים מסוכנים במקומות עבודה), התשי"א-1951;

2.38 נאמן בטיחות

מי שנאמן לענייני בטיחות או גהות מכוח סעיפים 19 או 20 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954;

2.39 נוחיות

משתנות, בתי-כסא עם אסלה להדחה, בתי-כסא מעל בור, בתי כסא יבשים למיניהם ונוחיות כיוצא באלה;

2.40 נפט

כל נוזל או גז פחמימני מתלקח, לרבות **גז מ**, גז טבעי וכל חומר מתלקח אחר ששר הכלכלה והתעשייה הכריז עליו כנפט, לעניין תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976, למעט משחות סיכה, שמני סיכה ואספלט;

2.41 סיכונים

סיכוני בטיחות ובריאות הנובעים משימוש בציוד, בחומר, בתהליך ייצור או בכל גורם אחר במקום עבודה;

2.42 סקר מקדים

סקר שיטתי הנערך במקום העבודה לצורך זיהוי, הערכה ותיעוד של גורמים מזיקים, הכולל אפיון שלסביבת העבודה ומתבצע באמצעות תצפיות ואיסוף מידע איכותי וכמותי בעמדות עבודה ובחללי עבודה, וממצאיו משמשים בסיס לקביעת היקף הניטור הסביבתי-תעסוקתי;

2.43 עבודה בגובה

כל עבודה, לרבות גישה למקום עבודה, שבשלה עלול עובד ליפול לעומק העולה על שני מטרים, ולרבות עבודה כאמור;

2.43.1 המתבצעת מעל משטח עבודה ללא גידור או מעקה תקני;

2.43.2 המצריכה הטיית גוף האדם ביותר מ-45 מעלות מעבר לגדר או למעקה של משטח העבודה או מדרכת המעבר, לפי העניין;

2.43.3 המתבצעת מתוך בימה מתרוממת ניידת, סל להרמת אדם או פיגום ממוכן;

2.44 עבודה בגורם מזיק

ייצור, שימוש, עיבוד, טיפול, טלטול או עבודות תחזוקה ;

2.45 עבודה בחשיפה לאבק מזיק

ייצור, עיבוד, טיפול, ניסור, אחסון, הרכבה, ציפוי, פירוק, ליטוש, חידוש, טלטול, הובלה, שינוע, ניקוי, חריטה, מילוי, הרקה, העמסה, פריקה או שימוש בחומר, הגורמים להיווצרות אבק מזיק שמקורו בחומר ;

2.46 עגורן

כל אחד מאלה :

2.46.1 עגורן צריח (Tower Crane) ;

2.46.2 עגורן נייד (Mobile Crane) אופני, זחלי או חצי-זחלי ;

2.46.3 עגורן גשר עילי ועגורן שער ;

2.46.4 עגורן להעמסה עצמית ;

2.47 עובד

לרבות עובד קבלן כוח אדם, עובד קבלן חיצוני, עובד עצמאי ;

2.48 עובד בגורם מזיק

כל עובד החשוף לאחד או יותר מן הגורמים המזיקים בריכוז העולה על רמת הפעולה הסביבתית התעסוקתית, או שעובד במגע או בחשיפה, או תוך אפשרות של מגע או חשיפה לגורם בעבודה או בתהליך עבודה מן הנקובים בתוספות לתקנות בטיחות בעבודה, גהות תעסוקתית ובריאות העובדים, והוא עובד עבודה חלקית או מלאה ביום עבודה של 8 שעות מתוך יממה, במשך מספר שעות לשנה כמפורט בתקנות בטיחות בעבודה, גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ;

2.49 רופא מורשה

רופא מומחה לרפואה תעסוקתית, וכן רופא של שירות רפואי מוסמך ששר הכלכלה והתעשייה, בהסכמת שר הבריאות, הרשו לעניין תקנות גהות תעסוקתית ;

2.50 רמת הפעולה

רמה של מחצית החשיפה המשוקללת המרבית המותרת או, אם לא נקבע ערך לחשיפה המשוקללת המרבית המותרת, מחצית תקרת החשיפה המותרת של הגורמים המזיקים הנקובים בתוספת הראשונה ובחלק א' בתוספת השנייה בתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011 ;

2.51 רעש מזיק

רעש שמפלסו גבוה מהערכים המותרים בתקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), התש"ס-2000, העלול לגרום לנזק בריאות לעובד החשוף לו במקום עבודתו ;

2.52 שירות רפואי מוסמך כל אחד מאלה :

2.52.1 מרפאה לרפואה תעסוקתית הפועלת במסגרת קופת חולים, כהגדרתה בחוק ביטוח

בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 ;

2.52.2 מוסד רפואי, ששר הכלכלה והתעשייה, בהסכמת שר הבריאות, הסמיכו לביצוע

בדיקות רפואיות לעניין תקנות אלה ;

2.53 שיש

לוח קוורץ מלאכותי המכיל סליקה ושרף מלאכותי וכן לוח גרניט.

2.54 תאונת עבודה

תאונה שאירעה לעובד תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו או מעבדו או מטעמו, ולעובד עצמאי –
עקב עיסוקו במשלח ידו ;

2.55 תקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים

כל אחת מאלה :

2.55.1 תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים

מזיקים), התשע"א-2011 ;

2.55.2 תקנות הבטיחות בעבודה (בטיחות וגהות תעסוקתית בעבודה עם גורמים מסוכנים

במעבדות רפואיות, כימיות וביולוגיות), התשס"א-2000 ;

2.55.3 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), התשמ"ד-

1984 ;

2.55.4 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות הציבור והעובדים באבק

מזיק), התשמ"ד-1984 ;

2.55.5 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים במתכות מסוימות),

התשנ"ג-1993 ;

2.55.6 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בבנון), התשמ"ד-

1983 ;

2.55.7 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בויניל-כלוריד),

התשמ"ד-1983 ;

2.55.8 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בעופרת), התשמ"ד-

1983 ;

2.55.9 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בכספית), התשמ"ה-

1985 ;

2.55.10 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בזרניך (ארסן)),

התשמ"ה-1985 ;

2.55.11 תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בממיסים

פחמימניים הלוגניים מסוימים), התשנ"א-1990 ;

- 2.55.12** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בממסים פחמימניים ארומטיים מסוימים), התשנ"ג-1993 ;
- 2.55.13** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בחומרי הדברה שהם זרחניים אורגניים וקרובים), התשנ"ג-1992 ;
- 2.55.14** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובטיחות העוסקים בקרינת לייזר), התשס"ה-2005 ;
- 2.55.15** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העוסקים בקרינה מייננת), התשנ"ג-1992 ;
- 2.55.16** תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים באיזוציאנאטים), התשנ"ג-1993 ;

3. כללי

- 3.1** בעל עסק יקיים כהלכה את כל הוראות החקיקה הנוגעות לעניין לגבי סוג העסק שלו, לפי מספר העובדים, תהליכי העבודה, גורמים מזיקים, ציוד ומכונות, תנאי רווחה וכדומה.
- 3.2** דרישות הבטיחות והבריאות התעסוקתית חלות על העובדים ועל הנמצאים במקום העסק וסביבתו. לכן, גם לגבי מבקרים במקום העסק שאינם עובדים - ינקטו לגביהם אמצעי בטיחות וגהות ע"י בעל העסק.

4. תנאים מוקדמים

- 4.1** בעל עסק יתקין הספקת מים ראויים לשתייה, בנקודות נאותות שהגישה אליהן נוחה לכל העובדים במפעל.
- 4.2** בעל עסק יתקין ויקיים נוחיות מספיקות ונאותות לשימוש כל העובדים בעסק, נפרדות לגברים ולנשים, תקינות ובמצב נקי בכל עת, כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (נוחיות), התשכ"ה-1965.
- 4.3** בעל עסק יקצה לרשות העובדים מקום מתאים לאכילת ארוחותיהם ולמנוחתם, ובו שולחנות וכסאות במספר מספיק לשימוש העובדים.
- 4.4** בעל עסק ירכוש ויתקין בעסק ארגזי עזרה ראשונה, נגישים במהירות ובקלות בעת הצורך, עם תכולה הנדרשת בתקנות הבטיחות בעבודה (עזרה ראשונה במקומות עבודה), התשמ"ח-1988, בהתאם למספר העובדים.
- 4.5** לא יתחיל בעל עסק בעיבוד שיש המכיל סיליקה (צורן דו חמצני גבישי) אלא אם כן הוא ועובדיו העוסקים בעבודה בחשיפה לאבק מזיק עברו בדיקה רפואית ראשונית, תוך שלושת החודשים שקדמו לתחילת עבודתם בעסק, בידי רופא מורשה שקבע את התאמתם לעבודה בחשיפה לאבק מזיק.

- 4.6** בעל עסק לייצור ועיבוד שיש יתקין מקלחות עם מים חמים לשימוש העובדים שהגישה אליהם תהיה נוחה, לרבות סבון ומגבות נקיות לניגוב בהתאם לדרישות תקנות אבק מזיק. המקלחות יישמרו תקינות, נקיות, ופועלות בכל עת.
- 4.7** בעל עסק לייצור ועיבוד שיש יתקין וקיים מלתחות כפולות מספיקות ונאותות לשימוש כל העובדים בעסק לבגדי עבודה ולבגדים האישיים שלא לובשים אותם בשעות העבודה.
- 4.8** בעל עסק לייצור ועיבוד שיש יתקין אמצעי כיבוס וניקוי בגדי עבודה ובגדי מגן בהתאם לדרישות תקנות אבק מזיק ולא ישתמש באוויר דחוס לצורך ניקוי כאמור.
- 4.9** בעל עסק לייצור ועיבוד שיש יתקין מערכות מתאימות לביצוע תהליכים רטובים לצורך עיבוד שיש המכיל סיליקה (צורן דו חמצני גבישי) ואף יתקין מערכת ניקוז תקינה ויעילה ברצפות הנרטבות תוך כדי תהליכי הייצור או העיבוד.
- 4.10** בעל עסק לייצור ועיבוד שיש יתקין חיץ בין העובד לבין אבק הסיליקה באמצעות שימוש באמצעים ההנדסיים המיטביים הזמינים.
- 4.11** בעל עסק לייצור ועיבוד שיש יתקין אמצעי ניקה, ניקוז ופליטה טובים ויעילים, סמוך ככל האפשר למקום הימצאותו של האבק המזיק וכן יתקין מערכות אוורור טובות בכל מקומות העבודה והשהיה של העובדים החשופים לאבק מזיק.

5. תנאים ברישיון

5.1 ארגון מערך הבטיחות

5.1.1 תנאי תשתית

- 5.1.1.1** בעל עסק לא יאחסן נפט אלא במקום שאישר מפקח עבודה ובהתאם לדרישות [פרק ב-ג-ד-ה-ו-ז-ח לתקנות אחסנת נפט](#) לפי סוג אחסון נפט רלוונטי לעסק. בעל עסק לא יבצע שינויים במיתקן נפט אלא באישור מפקח עבודה.
- 5.1.1.2** בטרם התקנת דוד קיטור יגיש בעל עסק בקשה למחוז הרלוונטי של משרד הכלכלה והתעשייה, בהתאם לדרישות המפורטות [בנוהל דרישות לצורך מתן היתר להתקנת דוד קיטור](#).
- 5.1.1.3** בעל עסק יאחסן חומר מסוכן כהגדרתו [בחוק חומרים מסוכנים](#), במקום בר-פיקוח, רחוק ממקור חום ואש, עם שילוט מתאים, כאמור בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים הרלוונטיות לתחום העיסוק של העסק.

5.1.2 תנאים תפעוליים

- 5.1.2.1** בעל עסק לא יפעיל עסק מהסוג המפורט [בתקנה 4 לתקנות ממונים על הבטיחות](#) אלא לאחר שמינה ממונה על הבטיחות בעל אישור כשירות

תקף באמצעות הטופס "[הודעה על מינוי ממונה בטיחות](#)" ולאחר שקיבל אישור ממפקח עבודה אזורי על המינוי.

5.1.2.2 בעל עסק מהסוג המפורט [בתקנה 4 לתקנות ממונים על הבטיחות](#) יעסיק ממונה על הבטיחות בהיקף העסקה כנדרש [בנוהל היקף העסקת ממונים על הבטיחות של משרד הכלכלה והתעשייה](#).

5.1.2.3 בעל עסק שמינה ממונה על הבטיחות יקיים את חובותיו כמפורט [בתקנה 11 לתקנות ממונים על הבטיחות](#).

5.1.2.4 בעל עסק, אשר קיימת בו מעבדה, לא יפעיל את המעבדה אלא אם מינה מנהל מעבדה וינקוט אמצעי בטיחות וגיהות תעסוקתיים כמפורט [בתקנות 4, 5, 6, 7 לתקנות המעבדות](#).

5.1.2.5 בעל עסק לא יפעיל דוד קיטור כהגדרתו [בנוהל דרישות לצורך מתן היתר להתקנת דוד קיטור](#) אלא אם קיבל היתר להתקנת דוד קיטור ממפקח עבודה אזורי.

5.1.2.6 בעל עסק לא יפעיל דוד קיטור או דוד הסקה אלא לאחר שמינה, באמצעות הטופס "[מינוי מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה](#)", מפעיל מוסמך בעל תעודת הסמכה תקפה שהונפקה בידי רשות הסמכה כהגדרתה [בתקנות מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה](#). על בעל עסק לקבל אישור של מפקח עבודה אזורי על מינוי מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה.

5.1.2.7 בעל עסק לא יפעיל מכונת הרמה המופעלת בכוח מכני, חשמלי, הידראולי או פניאומטי, למעט עגורן אלא בידי אדם העונה לדרישות שפורטו [בתקנה 18\(ב\) לתקנות העגורנאים](#) ושמונה בידי בעל עסק למטרה זו באמצעות הטופס "[מינוי מפעיל מכונת הרמה](#)".

5.1.2.8 בעל עסק לא יפעיל עגורן אלא בידי עגורנאי מוסמך שבידו תעודת הסמכה תקפה, אשר הונפקה בידי רשות הסמכה כהגדרתה [בתקנות העגורנאים](#), להפעלת עגורן מסוג ודרגת עומס מתאימים, כמפורט [בתוספת הראשונה לתקנות העגורנאים](#).

5.1.2.9 בעל עסק לא יעבוד בצורן דו-חמצני גבישי שתכולתו במשקל עולה על 3% בתהליך של ניקוי בהתזת חול, אלא אם הגיש למחוז הרלוונטי של משרד הכלכלה והתעשייה, בקשה באמצעות "[שאלון לגבי מתקן להתזת חול](#)" וקיבל היתר מיוחד ממפקח עבודה אזורי.

5.1.2.10 בעל עסק לא יפעיל מקום עבודה כהגדרתו [בתקנות תכנית לניהול הבטיחות](#) אלא שבידו תכנית לניהול בטיחות אשר הוכנה בידי מכין

תכנית לניהול בטיחות, בהתאם להוראות חובה בתכנית בטיחות המפורטות בתקנה 5 לתקנות תכנית לניהול בטיחות.

5.1.2.11 בעל עסק במקום עבודה כהגדרתו בתקנות תכנית לניהול הבטיחות ימלא אחר דרישות תקנה 3 לתקנות תכנית לניהול בטיחות.

5.1.2.12 בעל עסק שבשטח עסקו מתבצעת בנייה כהגדרתה בתקנה 1 לתקנות בנייה והוא משמש כמבצע בנייה כהגדרתו בתקנה 1 לתקנות בנייה ימנה מנהל עבודה (בנייה), ישלח הודעה על כך למפקח עבודה אזורי בדואר רשום עם התחלת פעולת הבניה באמצעות "טופס הודעה על פעולות בנייה". על בעל עסק לקבל אישורו של מפקח עבודה אזורי על מינויו של מנהל העבודה (בנייה).

5.1.2.13 בעל עסק, בו מועסקים לפחות 25 עובדים, יקים ועדת בטיחות וכשיר נאמני בטיחות כנדרש בתקנה 4 לתקנות מסירת מידע. מזכיר הועדה ידווח על הקמת הועדה כאמור בסעיף 6.1.3.

5.1.2.14 בעל עסק ימנה "אדם כשיר" כהגדרתו בסעיף 38(ב) לפקודת הבטיחות בעבודה באמצעות כתב מינוי לאדם כשיר, לבצע פעולה במכוונות שבתנועה ובמסרת שבתנועה כשאינן מגודרות.

5.1.2.15 בעל עסק לא יעסיק עובד בחומר או בציוד או בביצוע תהליך עבודה, שבהם קיימים סיכונים, אלא אם מסר לעובד תמצית מידע בכתב אודות הסיכונים אליהם העובד עלול להיות חשוף בעסק, לכל המאוחר ביום תחילת עבודתו, באמצעות נהלים והוראות עבודה ובטיחות מעודכנים.

5.1.2.16 בעל העסק יקיים הדרכה לעובד החשוף לסיכונים, המותאמת לתפקידו ולסיכונים אליהם הוא חשוף, בדבר מניעת סיכונים והגנה מפניהם באמצעות בעל מקצוע מתאים ויוודא כי כל עובד הבין את הסיכונים והוא בקיא בנושא ההדרכה וכי הוא עובד על פיה. בעל העסק יחזור ויקיים הדרכה כאמור בהתאם לצורכי העובדים ולפחות אחת לשנה, והכל בהתאם לדרישות תקנות מסירת מידע.

5.1.2.17 בעל עסק ינהל פנקס רישום הדרכה בהתאם לתקנה 6 לתקנות מסירת מידע.

5.1.2.18 בעל עסק יחזיק במקום עבודה גיליון בטיחות (SDS) של כל חומר מסוכן, כהגדרתו בחוק חומרים מסוכנים, תשנ"ג-1993 (להלן – חוק חומרים מסוכנים), הנמצא במקום העסק; העתק מהגיליון יוחזק במקום נגיש ובהישג ידם של העובדים במקום העבודה, בהתאם

לדרישות תקנות 3 ו-6 בתקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות, סיווג, אריזה, תווי סימון של אריזות), התשנ"ח-1998.

- 5.1.2.19** בעל עסק יסמן חומרים, ציוד ותהליכי עבודה מסוכנים במקום העבודה בתווית או בשלט אזהרה מתאימים ומובנים, וכן יתקין שלטי הדרכה לשימוש בציוד מגן אישי כנדרש בתקנה 8 לתקנות מסירת מידע.
- 5.1.2.20** בעל עסק יקבע נהלי עבודה ונהלי בטיחות וגהות ברורים וכתובים בעניין אחסון חומרים/ כלים/ גלילי גז/ חומרי גלם/ תוצרת ונהלים לשינוע, יבצע בקרה על יישומם בבית העסק ויעדכן אותם בהתאם לצורך.

5.2 בטיחות

5.2.1 תנאי תשתית

- 5.2.1.1** בעל עסק יתקין ויקיים מיתקן חשמלי, בהתאם לדרישות הוראות חוק החשמל ותקנותיו, לרבות תקנות הבטיחות בעבודה (חשמל), התש"ן-1990. בעל עסק יקיים את המיתקן החשמלי במצב תקין בכל עת.
- 5.2.1.2** בעל עסק יתקין אמצעי גישה בטוחים ומעברים נוחים וחופשים ממכשולים לכל מקום שאדם צריך לעבור בו.
- 5.2.1.3** בעל עסק יבצע עבודה במקום מוקף, על פי הדרישות המופיעות בפקודת הבטיחות בעבודה, בפרק ג' – סימן ח'.
- 5.2.1.4** בעל עסק יבצע עבודה בגובה על פי הדרישות המופיעות בתקנות עבודה בגובה ולפי סוג עבודה בגובה הרלוונטי.

5.2.2 תנאים תפעוליים

- 5.2.2.1** בעל עסק לא יעסיק עובד בעבודה בגובה אלא לאחר שהעובד קיבל הדרכה בידי מדריך עבודה בגובה והונפק לעובד "אישור על הדרכת עובד לביצוע עבודה בגובה" בתוקף המעיד על תחומי ההדרכה שאותם קיבל.
- 5.2.2.2** בעל עסק לא יפעיל מכונות, ציוד וכלי עבודה אלא לאחר שהתקין התקני בטיחות ומיגון מתאימים המונעים מגע בין העובד לבין חלקים טעוני גידור, כהגדרתם בסעיף 37 לפקודת הבטיחות בעבודה, לפי הוראות החקיקה הרלוונטית הנוגעות לעניין, תקנים וכללי המקצוע המקובלים.
- 5.2.2.3** בעל עסק יחזיק התקני הבטיחות והמיגון עבור חלקים טעוני גידור, המוזכרים בסעיף 5.2.2.2, תקנים, כל עוד אלו מצויים בתנועה או בשימוש.
- 5.2.2.4** בעל עסק לא ימכור, לא ישכור ולא ישכיר מכונה או פריט כהגדרתם בתקנות הבטיחות בעבודה (מכירה והשכרה של מכונות, מיתקנים וציוד), התשס"א-2001 אלא אם ממלאים אחר דרישות פקודת

הבטיחות בעבודה או תקנותיה לרבות תקן רשמי, ככל שקיים. ככל שהמכונה או הפריט ממלאים את דרישות הפקודה האמורה, בעל העסק יצרף הוראות הפעלה, אחזקה ובטיחות בשפה העברית. למכונה או פריט מיובאים, יצורפו הוראות אלו בשפה האנגלית.

5.2.2.5 בעל עסק יטלטל חומר מסוכן, כהגדרתו [בחוק חומרים מסוכנים](#), בכלים ובאמצעים בטוחים ומתאימים.

5.2.2.6 בעל עסק לא יפעיל עגורן צריח, מעלית, דרגנוע, מכונת הרמה, אביזר הרמה ו**מיתקן לחץ** (להלן – כלים טעוני בדיקה תקופתית) אלא אם נבדקו בתדירות שנקבעה בפקודת הבטיחות בעבודה ונמצאו תקינים בידי בודק מוסמך מתוך הרשימה הנמצאת בכתובת: <http://apps.moital.gov.il/afikReports/R001.aspx>

5.2.2.7 בעל עסק יחזיק בעסק את תסקירי הבדיקה התקפים של הכלים טעוני בדיקה תקופתית השייכים לעסק כאמור בסעיף 6.2.

5.2.2.8 בעל עסק יבצע תחזוקה שוטפת, על פי הוראות יצרן, לכלים טעוני בדיקה תקופתית.

5.2.2.9 בעל עסק יספק ציוד מגן אישי מתאים כשיר ובכמות מספקת בהתאם לדרישות תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), התשנ"ז–1997, ולפי התקנים המקובלים לכל עובד בעסק, ויחייב כל עובד להשתמש בו בהתאם לתהליך העבודה. בתהליכי עבודה בגורם מזיק מסוג סיליקה (צורן דו חמצני גבישי) יספק בעל עסק מסיכות עם מסנן לטיהור אוויר בעל דרגת סינון של לפחות P3.

5.3 בריאות תעסוקתית

5.3.1 תנאי תשתית

5.3.1.1 בעל עסק בו מתבצעת עבודה בגורם מזיק, יתקין וינקוט אמצעי גיהות המפורטים בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים רלוונטיות לתחום העיסוק של העסק.

5.3.1.2 בעל עסק יתקין תאורה מספיקה ונאותה, טבעית או מלאכותית בכל חלק במפעל.

5.3.1.3 בעל עסק יקיים טמפרטורה סבירה בכל עמדת עבודה במפעל.

5.3.2 תנאים תפעוליים

5.3.2.1 בעל עסק יחזיק את המפעל במצב נקי.

5.3.2.2 בעל עסק יאסוף ויסלק פסולת המכילה גורמים מזיקים מתחנות העבודה, כך שלא ייגרם מטרד או נזק לבריאות העובד.

5.3.2.3 בעל עסק יתחזק וישמור את אמצעי גיהות כאמור בסעיף 5.3.1.1 במצב תקין, על פי כללי המקצוע המקובלים.

5.3.2.4 בעל עסק לא יעסיק עובד בגורם מזיק מבלי שהעובד עבר בדיקה רפואית בידי רופא מורשה בתדירות שנקבעה בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים הרלוונטיות לתחום העסק ובתנאי שהעובד נמצא מתאים לעבודתו בגורם מזיק.

5.3.2.5 בעל עסק, הנדרש לבצע בדיקות רפואיות תעסוקתיות לעובד בגורם מזיק, בהתאם לדרישות תקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים הרלוונטיות לתחום העיסוק של העסק, יחזיק במקום העבודה את פנקס הבריאות של העובד, כל עוד העובד מועסק אצלו כאמור בפרק 6.2.

5.3.2.6 בעל עסק במקום עבודה שבו מתבצעת עבודה בגורם מזיק לא יבצע ניטור סביבתי תעסוקתי אלא אם נערך קודם לניטור סקר מקדים לצורך קביעת תכנית ניטור תעסוקתי. סקר מקדים יבוצע באמצעות בודק מעבדתי מוסמך, לפחות כל שנתיים או סמוך למועד הניטור אם בוצעו שינויים העלולים להשפיע על רמת החשיפה של העובדים.

5.3.2.7 בעל עסק יבצע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות במקום עבודה בו עובדים בגורם מזיק באמצעות מעבדה מוסמכת (משרד הכלכלה והתעשייה) ו/או בודק מעבדתי מוסמך בתדירות שנקבעה בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים הרלוונטיות לתחום העיסוק של העסק.

5.3.2.8 בעל עסק במקום עבודה שבו מתבצעת עבודה בגורם מזיק ותוצאות הבדיקות הסביבתיות התעסוקתיות מצביעות על חריגות, ינקוט בכל אמצעי טכנולוגי מיטבי זמין, ויפעל בהתאם להוראות כל דין וכללי המקצוע, לשם הורדת החשיפה לגורם האמור עד לערכי החשיפה המותרים, כפי שנקבעו בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים או בספר.

5.3.2.9 בעל עסק במקום עבודה בו קיימת חשיפה לאבק סיליקה, ינקוט בכל אמצעי טכנולוגי מיטבי זמין ובכל אמצעי מינהלי לשם הורדת החשיפה לגורם מזיק זה ככל שניתן ללא תלות בתוצאות הבדיקות הסביבתיות התעסוקתיות בהתאם לתקנה 2 לתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים) - התשע"א-2011.

5.3.2.10 בעל עסק יפרסם בתחנות העבודה השונות במקום עבודה את תוצאות הבדיקות הסביבתיות התעסוקתיות, על מנת שיובאו לידיעת כל העובדים.

5.3.2.11 בעל עסק לא יבצע ניקוי באמצעות זרם אויר דחוס, של בגדי עבודה, ציוד מגן אישי, מכונות, שולחנות עבודה, רצפות, קירות וכל חפץ או מקום במפעל או במקום העבודה; פעולות ניקוי כאמור יבוצעו אך ורק בעזרת שואבי אבק ומערכות ניקה מתאימים.

5.3.2.12 בעל עסק לייצור ועיבוד שיש יתחזק אמצעי ניקה, ניקוז ופליטה טובים ויעילים, סמוך ככל האפשר למקום הימצאותו של האבק המזיק וכן יתחזק מערכות אוורור טובות בכל מקומות העבודה והשהיה של העובדים החשופים לאבק מזיק.

5.3.2.13 בעל עסק יקיים תהליכים רטובים בלבד בייצור ועיבוד שיש המכיל סיליקה (צורן דו חמצני) ויתחזק מערכת ניקוז תקינה ויעילה ברצפות הנרטבות תוך כדי תהליכי הייצור או העיבוד.

5.3.2.14 בעל עסק שבו מועסקים לפחות 500 עובדים יחזיק בעסק מכשיר החייאה (דפיברילטור), בהתאם לדרישות [חוק הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים, תשס"ח-2008](#).

5.4 רווחה לעובדים

5.4.1 תנאי תשתית

5.4.1.1 בעל עסק יתקין וקיים סידורי רחצה לשימוש העובדים, שהגישה אליהם תהיה נוחה, לרבות סבון ומגבות נקיות לניגוב.

5.4.1.2 בעל עסק יתקין וקיים מלתחות מספיקות ונאותות לשימוש כל העובדים בעסק לבגדי עבודה ולבגדים האישיים שלא לובשים אותם בשעות העבודה.

5.4.1.3 בעל עסק יתקין כסאות או ספסלים מתאימים, בעלי משענת גב, במספר מספיק ובמצב תקין כדי לאפשר לעובדים לשבת כשיש להם הזדמנות סבירה בלי שתופרע העבודה.

6. דיווחים הצהרות ואחזקת מסמכים

6.1 חובת דיווח והצהרות

6.1.1 בעל עסק אשר קיימת בו מעבדה, יכין וישלח למפקח עבודה אזורי, מדי שנה, באמצעות מנהל המעבדה, תכנית עבודה בהתאם לדרישות [תקנה 3 \(1\) ו-\(2\) לתקנות המעבדות](#).

6.1.2 בעל עסק ישלח למפקח עבודה אזורי דיווח באמצעות ["טופס הודעה על תאונת עבודה/מחלת מקצוע"](#) לגבי כל אלה:

6.1.2.1 תאונת עבודה כאשר הנפגע נעדר למשך יותר מ- 3 ימים ממקום עבודתו;

6.1.2.2 מחלת משלח יד (מקצוע) כמפורט ברשימת מחלות מקצוע המחייבות

הודעה לפיקוח על העבודה ;

6.1.2.3 מקרה מסוכן כמפורט ב- (הודעה על מקרים מסוכנים במקומות עבודה),

התשי"א – 1951 ;

6.1.3 מזכיר ועדת הבטיחות כאמור בסעיף 5.1.2.13 ישלח במכתב רשום למפקח עבודה

אזורי הודעה על הקמת ועדת בטיחות ויפרט בה שמות חברי הועדה, יושב הראש

והמזכיר. מזכיר ועדת הבטיחות ישלח למפקח עבודה אזורי פרוטוקול משיבות

הועדה או תמצית ממנו.

6.2 אחזקת מסמכים

בעל עסק יחזיק בכל עת את המסמכים הבאים הרלוונטיים לעסק :

6.2.1 טופס מינוי מפעיל מכונת הרמה (למעט עגורן) - כל עוד העובד מועסק בעסק

6.2.2 תעודת הסמכה של מפעיל עגורן שהונקה בידי רשות הסמכה - כל עוד העובד

מועסק בעסק

6.2.3 טופס רישום הדרכה - לתקופה של שנה מתאריך ביצוע ההדרכה

6.2.4 אישור של משרד הכלכלה והתעשייה על מינוי ממונה על הבטיחות - כל עוד מינוי

הממונה על הבטיחות תקף

6.2.5 אישור של משרד הכלכלה והתעשייה על מינוי מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה - כל

עוד המפעיל מועסק בעסק

6.2.6 אישור על הדרכת עובד לביצוע עבודה בגובה - לתקופה של שנתיים מתאריך

הנפקתו

6.2.7 כתב מינוי לאדם כשיר - כל עוד העובד מועסק בעסק

6.2.8 תסקיר בדיקה של בודק מוסמך לאבזרי הרמה - כל עוד התסקיר בתוקף

6.2.9 תסקיר בדיקה של בודק מוסמך למכונת הרמה - כל עוד התסקיר בתוקף

6.2.10 תסקיר בדיקה של בודק מוסמך לעגורן צריח - כל עוד התסקיר בתוקף

6.2.11 תסקיר בדיקה של בודק מוסמך למעלית - כל עוד התסקיר בתוקף

6.2.12 תסקיר בדיקה של בודק מוסמך לדרגנוע - כל עוד התסקיר בתוקף

6.2.13 תסקיר בדיקה של בודק מוסמך למיתקן לחץ - כל עוד התסקיר בתוקף

6.2.14 סקר מקדים מבודק מעבדתי מוסמך - לתקופה של 20 שנה מתאריך ביצועו

6.2.15 דוח בדיקה סביבתית תעסוקתית ממעבדה מוסמכת (משרד הכלכלה והתעשייה) -

לתקופה של 20 שנה מתאריך ביצועו

6.2.16 פנקס בריאות מרופא מורשה - כל עוד העובד מועסק בעסק

6.2.17 אישור של משרד הכלכלה והתעשייה על ביצוע עבודה בהתזת חול - כל עוד העבודה

בהתזת חול מתבצעת בעסק

משרד הפנים

6.2.18 היתר של משרד הכלכלה והתעשייה להתקנת דוד קיטור - כל עוד הדוד מותקן בעסק

6.2.19 אישור של משרד הכלכלה והתעשייה על אחסנת נפט - כל עוד קיים אחסון נפט בעסק

7. טפסים ופרוצדורות

7.1 לעסק חדש

בעל עסק ישלח תוך שבוע ימים מיום קבלת אישור על הגשת בקשה לרישיון עסק ברשות הרישוי, את דוח פרטי העסק באמצעות הטופס "[דיווח פרטי עסק](#)"

7.2 לצורך חידוש רישיון עסק

אם חלו שינויים בעסק, בעל עסק ישלח לפחות 3 חודשים לפני מועד פקיעת תוקף הרישיון דו"ח פרטי העסק באמצעות הטופס "[דיווח פרטי עסק](#)"

7.3 לצורך חידוש רישיון עסק

בעל עסק ישלח לפחות 3 חודשים לפני מועד פקיעת תוקף הרישיון [דוח המפרט את מצב הבטיחות והבריאות התעסוקתית בעסק](#).

פרק ה' – כבאות והצלה

1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 1.1** חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 ;
- 1.2** חלק ג' - בטיחות אש בבניינים לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970.

2. הגדרות

2.1 אגף אש

חלק מבניין המופרד מחלקי הבניין האחרים באמצעות אלמנטים עמידים אש כמפורט בתקנות התכנון והבניה ;

2.2 אמצעי בטיחות אש והצלה

אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, ומיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה :

- 2.2.1** מניעת דליקות והתפשטותן ;
- 2.2.2** כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות ;
- 2.2.3** מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוץם ;
- 2.2.4** הצלת חיי אדם ורכוש ;
- 2.2.5** דרכי התקשרות ;
- 2.2.6** כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.

2.3 בנין מלאכה תעשייה חדש

מבנה או חלק במבנה המשמש למלאכה ותעשייה, והמבנה או החלק המשמש למלאכה ותעשייה נבנה בהתאם להיתר לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 או בהתאם לדרישות שירותי הכבאות שניתנו לאחר תאריך הראשון לינואר 2012.

2.4 בנין מלאכה תעשייה ישן

בנין המשמש למלאכה ותעשייה שאינו בנין תעשייה חדש.

2.5 בניין תעשייה מיוחדת

בניין המשמש לתעשייה הכוללת חומרים מסוכנים ברמת סיכון נמוכה או רגילה, המשמש לתהליך מסוים, והמאופיין בצפיפות נמוכה של אנשים ומרבית שטח המפעל תפוס במכוונות או בצידוד ;

2.6 גורם מוסמך

אחד מאלה :

- 2.6.1** מעבדה שהוסמכה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997, בתחומים ובסוגי בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;

- 2.6.2** מי שיש לו תו תקן לתחזוקת מערכת בתחום שלגביו נדרש האישור.
- 2.7 גישה למוצא בטוח (Exit Access)** חלק מדרך מוצא, לרבות פרוזדורים ומעברים, שתחילתו בכל נקודה שהיא בעסק וסופו בכניסה למוצא בטוח או מחוץ לעסק או בדלת יציאה חיצונית;
- 2.8 גפ"מ** גז פחממני מעובה כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 158.
- 2.9 דלת אש** כמשמעותה בתקן ישראלי ת"י 1212 דלתות אש: עמידות-אש;
- 2.10 דרך מוצא (Means of Egress)** נתיב יציאה מעסק, הפנוי ממכשולים והכולל אחד או יותר ממרכיבים אלה:
- 2.10.1 גישה למוצא בטוח;**
- 2.10.2 יציאה;**
- 2.10.3 מוצא בטוח;**
- 2.11 הנדסאי** רשום, כמשמעותו בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור;
- 2.12 "חיבור כבאים להסנקת מים", "חיבור כבאים" (Fire Department Connection)** חיבור צינור מים בקוטר 3" או 4", הכולל שסתום על חוזר, חיבור מהיר מדגם שטורץ, מכסה ושרשרת;
- 2.13 חומר לא דליק** כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה;
- 2.14 חומר ציפוי וגימור** חומר המשמש לציפוי, כיסוי או חיפוי, לרבות: טפטים, ציפוי עץ, שטחים, פרקט, תקרות עץ, בד, או PVC;
- 2.15 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה** חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, תשע"ב-2012;
- 2.16 חוק התקנים** חוק התקנים, התשי"ג-1953;
- 2.17 יציאה (Exit Discharge)** חלק מדרך מוצא שתחילתו בסופה של גישה למוצא בטוח או בסופו של מוצא בטוח וסיומו ברחוב, בין במישרין ובין דרך שטח פתוח;
- 2.18 מהנדס**

מהנדס רשום, כמשמעותו בחוק **המהנדס** ים והאדריכלים, התשי"ח-1958, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;

2.19 מוצא בטוח (Exit)

חלק **מדוך מוצא**, המופרד משאר חלקי העסק על ידי אלמנטים עמידים אשר ודלתות אשר והמוביל אל **הציאה** או אל מחוץ לעסק ;

2.20 נותן אישור

לעניין פרק זה, עובד רשות הכבאות וההצלה, שהוסמך לכך על-ידי השר לביטחון פנים ;

2.21 ציוד כיבוי

ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן ;

2.22 רשות הכבאות וההצלה

הרשות הארצית לכבאות וההצלה שהוקמה בחוק הרשות הארצית לכבאות וההצלה, התשע"ב-2012 ;

2.23 תעודת בדיקה

תעודת בדיקה בדבר התאמה לתקן שניתנה לפי סעיף 12 **לחוק התקנים** ;

2.24 תעשייה מסוכנת

תעשייה העוסקת בייצור, עיבוד או אחסנה של חומרים מסוכנים ברמת סיכון גבוהה (High Hazard) ;

2.25 תקן ישראלי (ת"י)

תקן ישראלי רשמי או **תקן ישראלי** כמשמעותו בחוק **התקנים** ;

2.26 תקנות התכנון והבניה

תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), **התש"ל-1970** ;

3. תנאים מוקדמים

3.1 לבקשת רישיון עסק או להיתר זמני (להלן – בקשה) יצורפו המסמכים המנויים להלן :

3.1.1 אפיון רשת המים המזינה את העסק, לפי הטופס בנספח שבסעיף 34, "בדיקת

אופיון רשת מים למבנה" על פי [הוראת נציב 529](#) -לאחר שנחתם על-ידי אחד מאלה :

3.1.1.1 מהנדס ;

3.1.1.2 הנדסאי ;

3.1.1.3 גורם מוסמך ;

3.1.2 נספח תיאור אמצעים לבטיחות אשר, כאמור בתקנה 11א לתקנות התכנון והבניה.

דרישה זו לא תחול על עסק ששטחו הכולל בו עד 100 מ"ר, ולא תחול על עסק שמיועד להכיל עד 50 איש.

ניתן להגיש העתק מנספח תיאור אמצעים לבטיחות אש שצורפה לבקשה להיתר בניה, ובלבד שיצורפו אליו כל אלה:

- 3.1.2.1** העתק מהיתר הבנייה;
- 3.1.2.2** הצהרה בחתימת ידו של המבקש, לפיה לא נעשה שינוי פנימי או שינוי בשימוש של הבניין המשמש את העסק, כולו או מקצתו, מיום הכנת הנספח האמור;

3.2 הדרישות הקבועות בסעיף 3.1 לא תחולנה על עסק ששטחו הכולל הוא עד 100 מ"ר, ולא תחולנה על עסק שמיועד להכיל עד 50 איש.

4. רישום ודיווח

- 4.1** בעל העסק יודיע לנותן האישור על כוונה לניתוק יזום של מערכות כיבוי אש על ידו וזאת לכל הפחות שבעה ימים לפני היום בו מתוכנן הניתוק; לעניין סעיף זה, "מערכת כיבוי אש" - אחת מהמערכות הבאות, במידה שמתקיימת לגביה חובת התקנה על-פי דין: גלאים, מתיזים, גנרטור, מערכת על-לחץ ושחרור עשן.
- 4.2** בעל העסק יודיע לנותן האישור באופן מיידי בכל פעם שאחת ממערכות כיבוי אש חדלה מלפעול;

5. כללי

- 5.1** בעל העסק יפעיל את העסק תוך נקיטה והתקנת **אמצעי בטיחות אש והצלה** ההולמים את היקף הפעילות בעסק, רמת הסיכון הנובעת מאופי הפעילות בעסק, ממספר השוהים בו, ממיקומו, שטחו ולפי כל דין.
- 5.2** אין בדרישות המופיעות במפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות על פי כל דין, לרבות דיני התכנון והבנייה.
- 5.3** מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 5.1, אין בהוראות מפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות **בתקנות התכנון והבנייה**, לצורך קבלת היתר בנייה, כפי שחלו במועד בו הוגשה הבקשה להיתר בנייה, ובכל מקום בו ישנה התייחסות במפרט לדרישות הנוגעות לבטיחות אש בעסק, הן יבואו בנוסף לדרישות תקנות אלו.
- 5.4** הפניות במפרט **לתקן ישראלי** מחייבות כי תתקיים התאמה מלאה בין מבנה העסק, תכולתו ו**אמצעי בטיחות אש והצלה** בו, לבין דרישות הקבועות בתקן; ובעל העסק, או מי מטעמו שמונה לעסוק בתחום זה, מחויב להכיר את דרישות התקן ולוודא כי תתקיים התאמה מלאה של העסק כנדרש.
- 5.5** הדרישות המופיעות במפרט יקוימו לכל אורך תקופת פעילותו של העסק, ובעל העסק אחראי לכך שלא יתבצעו כל שינויים שהם בעסק העומדים בסתירה להוראות המפרט ולתנאי הרישיון.

5.6 תחזוקת אמצעי בטיחות אש והצלה :

5.6.1 אמצעי בטיחות אש והצלה יימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רשיון העסק יוודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן – תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).

5.6.2 תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי התקף והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות ע"י נותן האישור – בהתאם להוראות אלו.

6. דרכי גישה

6.1 בעל העסק יבטיח את קיומן של דרכי גישה לעסק לצורך פעילות כיבוי והצלה.

7. הפרדות ועמידות אש

7.1 בעסק תהיה הפרדת אש ועשן בין שטח המשמש לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים. ההפרדה האמורה תבוצע באמצעות :

7.1.1 קירות בעלי עמידות אש למשך שעתיים לפחות. הקיר יהיה בנוי מלבנים או מבלוקים או מבטון.

7.1.2 פתחי כניסה או **יציאה** בין השטח המשמש לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים יסגרו על-ידי דלת או חלון בעלי עמידות אש שמשכה 30 דקות לפחות וכשל תחילי ויציבות שמשכו 90 דקות לפחות ושעומדים **בתקן ישראלי** ת"י 1212 דלתות-אש : עמידות-אש.

7.2 חומרי הציפוי והגימור שבהם ייעשה שימוש במבנה או במבנים המשמשים את העסק יעמדו **בתקן ישראלי** ת"י 921 השימוש בחומרי בניה לפי תגובותיהם בשריפה. בדיקת אי דליקותם וסיווגם של החומרים תיערך בהתאם **לתקן ישראלי** ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה. לעניין סעיף זה – שימוש בחומרי ציפוי וגימור כולל הן שימוש הן פנימי והן שימוש חיצוני.

8. דרכי מוצא

8.1 פתחי **יציאה** :

8.1.1 בעסק המיועד להכיל עד 50 איש, יהיה פתח **יציאה** אחד ברוחב של 0.9 מ' נטו לפחות.

8.1.2 בעסק המיועד להכיל למעלה מ-50 איש אך לא יותר מ-500 איש, יהיו לפחות שני פתחי **יציאה** ברוחב של 0.9 מ' נטו כל אחד, וכיוון הפתיחה של הדלת יהיה כלפי כיוון המילוט.

8.1.3 בעסק המיועד לאחסון חומרים מסוכנים, לייצורם או לשימוש בהם וגודלו עולה על 20 מ"ר יהיו לפחות שני פתחי **יצאה** ברוחב של 0.9 מ' נטו לפחות כל אחד, כאשר דלת אחת לפחות תיפתח ישירות אל החוץ.

8.2 דרכי המוצא, לרבות פתחי **היצאה** יהיו פנויים מכל מכשול בכל עת.

8.3 הותקן מנעול על דלת בדרך המוצא, יהיה ניתן לפתוח את הדלת מכיוון המילוט בלא מפתח נשלף.

9. ידית בהלה

לא נדרש

10. שילוט

10.1 בדרכי המוצא בעסק יותקן שילוט וסימון, כמפורט בסימן י"ח לפרק ב' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.

10.2 בעסק יותקנו שלטים פולטי אור כמפורט מטה:

10.2.1 "חשמל, לא לכבות במים" – על גבי לוחות חשמל;

10.2.2 "מפסק זרם ראשי" – בסמוך למפסק במקום בולט ונגיש;

10.2.3 "עמדת כיבוי אש";

10.2.4 "ברזי שריפה" – בסמוך לברז;

10.2.5 "ברזי הסנקה לעמדות" – בסמוך לברז;

10.2.6 "ברזי הסנקה למתזים" – בסמוך לברז;

10.2.7 "אין להשתמש במעלית בזמן שריפה" – בסמוך למעלית;

10.2.8 "**דלת אש**, החזק סגורה" – על גבי הדלת בכל מקום בו נדרשת **דלת אש**;

10.2.9 "חדר שירות" (בהתאם לשימוש החדר הסקה/דוודים/מיזוג/אשפה וכו');;

10.2.10 מספר לזיהוי קומה יותקן בחדר המדרגות בסמוך לדלת משני צידיה ומול המעלית כל קומה;

10.2.11 מספר לזיהוי חדרי המדרגות – יותקן בסמוך לחדר המדרגות בלובי הקומתי כל קומה ובלובי קומת הכניסה;

10.3 הכיתוב יהיה על השלט בגוון אדום על רקע לבן, גובה כתיב האותיות יהיה 3 ס"מ לפחות, עוביין 7 מ"מ לפחות, השלט ימוקם בסמוך למתקן בגובה 1.5 מ' לפחות מגובה הרצפה.

10.4 חומרים מסוכנים ישולטו ויסומנו.

11. תאורת חירום

11.1 בעסק תותקן תאורת חירום שתתחיל לפעול ותאיר את נתיב המילוט במקרה של כשל בהספקת החשמל או נפילה במתח החשמל.

- 11.2** תאורת החירום תותקן מעל פתחי העסק ובמעברים המשרתים יותר מ-6 אנשים או שאורכם עולה על 15 מטרים, בפרוזדורים ובחדרי מדרגות, לאורך דרך המוצא ולאורך מעברי מילוט, כולל מעברי מילוט אחוריים, בשטח העסק.
- 11.3** תאורת החירום תתבסס על גופי תאורה עצמאיים הניזונים מסוללות נטענות או מערכת מרכזית לגיבוי חשמלי מבוקרת טעינה, הכוללת מצבר נטען. גופי תאורת חירום יהיו מוזנים משני מעגלי הזנה נפרדים המוזנים ממערכות נפרדות.
- 11.4** גופי תאורת החירום יתאימו לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות-מנורות לתאורת חירום.

12. אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)

- 12.1** בעל העסק ינקוט בכל האמצעים הדרושים על מנת שאספקת המים תהא בכמות ובלחץ הדרושים לשם פעולתו התקינה של כלל ציוד הכיבוי שיש להתקינו בעסק.
- 12.2** בעסק ששטחו הכולל עד 800 מ"ר, יותקן ברז כיבוי חיצוני בקוטר של 3" בהתאם לתקן ישראלי ת"י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, במרחק שלא יעלה על 80 מטרים מהעסק.
- 12.3** בעסק ששטחו הכולל מעל 800 מ"ר, יותקנו ברזי כיבוי חיצוניים בקוטר של 3" על זקף בקוטר של 4" בהתאם לתקן ישראלי ת"י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, בפריסה הבאה: ברז כיבוי בסמוך לכניסה הראשית לעסק וברזי כיבוי נוספים בהיקף העסק, כאשר המרחק בין 2 ברזים סמוכים לא יעלה על 80 מטר.
- 12.4** בעסק בעל 3 קומות ומעלה, יותקן חיבור כבאים להסנקת מים לברזי הכיבוי המתוקנים בו. ברז ההסנקה יוצב מחוץ למבנה במרחק שלא יעלה על 6 מטרים מקצהו.

13. ציוד כיבוי

- 13.1** בעסק ששטחו עד 120 מ"ר, יותקן גלגלון כיבוי אש עם זרנוק בקוטר 3/4", באורך שיתן מענה לכיסוי כל שטח העסק עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה ממתכת; במידה וקיימת הפרדת אש ועשן בין חלקי העסק, יש להתקין ציוד כאמור בכל אחד מחלקיו.
- 13.2** בעסק ששטחו מעל 120 מ"ר יותקנו עמדות כיבוי אש הכוללות כל אחת:
- 13.2.1** ברז כיבוי בקוטר 2" ;
 - 13.2.2** 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד ;
 - 13.2.3** מזנק בקוטר 2" ;
 - 13.2.4** גלגלון עם צינור בקוטר 3/4" עם מזנק צמוד ;
 - 13.2.5** מטפה אבקה במשקל של 6 ק"ג.
- הציוד יאוכסן בארון שמידותיו לכל הפחות: גובה 120 ס"מ, רוחב 80 ס"מ, ועומק 30 ס"מ.
- על הארון יכתב: "עמדת כיבוי אש".

- 13.3** תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה מתכת.
- 13.4** בעסק יוצבו מטפי כיבוי מסוג אבקה יבשה בגודל של 6 ק"ג. מספר המטפים יתאים לתקן **ישראלי** ת"י 129, חלק 2 מטפים מיטלטלים: התאמה, התקנה וסימון. בדיקת המטפים ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן **ישראלי** ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה.
- 13.5** עמדות כיבוי האש יותקנו בסמוך לפתחי הצינור ובמקומות נוספים כך שיתנו מענה לכיסוי כל שטח העסק.
- 13.6** ציוד הכיבוי יהיה נגיש וזמין ויוחזק במצב תקין, בכל עת.

14. מערכת מתזים

- 14.1** במקומות המפורטים להלן תותקן מערכת כיבוי אש אוטומטית במים על פי תקן הישראלי ת"י 1596 מערכות מתזים: התקנה (להלן – מערכת מתזים):
- 14.1.1** בניין מלאכה ותעשייה חדש ששטחו הכולל מ-500 מ"ר ועד 2000 מ"ר – בכל חלקי הבניין;
- 14.1.2** בבניין מלאכה ותעשייה חדש ששטחו הכולל עולה על 2,000 מ"ר – בכל שטחי הבניין;
- 14.1.3** בבניין מלאכה ותעשייה חדש בעל 3 קומות או יותר – בכל שטחי הבניין;
- 14.1.4** בבניין מלאכה ותעשייה ישן ששטחו הכולל מעל 500 מ"ר – בכל חלקי הבניין;
- 14.1.5** למרות האמור בסעיף 14.1.4 בבניין מלאכה ותעשייה ישן אשר חומרי הגלם והמוצר המוגמר הינם חומרים בלתי דליקים כגון מתכת, אבן וכו' נדרשת התקנת מערכת מתזים בשטח כולל של מעל 1500 מ"ר.
- 14.2** על אף האמור בסעיף 14.1 בבניין מלאכה ותעשייה חדש וישן שמתקיימות בו כל הדרישות הבאות אין חובה להתקין מערכת מתזים בשטחים שנמצאים במפלס הכניסה הקובעת לבניין או מעליו:
- 14.2.1** חומר גלם, התהליך והמוצר המוגמר עשויים מחומר לא דליק;
- 14.2.2** מטען חומרי האריזה המוחזק בעסק כדרך קבע אינו עולה על שווה ערך של 10 ק"ג עץ למ"ר;
- 14.2.3** 40% משטח המעטפת החיצונית פתוח או בוצע ניתוח הנדסי המוכיח שהתקנת המתזים איננה נחוצה עקב היותה חסרת השפעה וחסרת תועלת, כתוצאה מגובה המבנה וממטעני האש בו וממצאי הניתוח אושרו על-ידי נותן האישור;
- 14.3** בבניין תעשייה מיוחדת או בבניין המשמש לתעשייה מסוכנת תותקן מערכת מתזים בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידי נותן האישור.
- 14.4** מערכת המתזים תתוכנן ותותקן לפי האמור בתקן **ישראלי** ת"י 1596 מערכות מתזים: התקנה.

- 14.5** ככל שאין הפרדות אש בין יעודים או שימושים, תתוכנן ותותקן בחלקים אלה מערכת בהתאם לרמת הסיכון המחמירה ביותר.
- 14.6** מערכת המתזים תתאים בכל עת לסיווג המבנה, ייעודו, מיקומו, לשטחו, השימוש בו ודרגת סיכון האש של חלקיו (כגון: אזור אחסנה, אזור משרדים, אזור מכירות וכו').
- 14.7** יש לקבל אישור בכתב על התאמת תוכניות מערכת המתזים והצהרת **מהנדס**, כי מתקיימות דרישות **תקן ישראלי** ת"י 1596. העתק **מתעודת בדיקה** והצהרת **מהנדס** כמשמעותו בתקן. האמור, יוגשו לנותן האישור.
- 14.8** מערכת המתזים תתוחזק במצב תקין, בכל עת.
- 14.9** בדיקת מערכת המתזים תעשה על פי **תקן ישראלי** ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים: בקרה, בדיקה ותחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה בצירוף מפרט הבדיקה יוגש לנותן האישור.

15. מערכת גילוי אש ועשן

- 15.1** במקומות המפורטים להלן תותקן מערכת גילוי אש ועשן על פי **תקן ישראלי** ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש: הוראות התקנה ודרישות כלליות:
- 15.1.1** בניין מלאכה ותעשייה חדש ששטחו הכולל מ-500 מ"ר ועד 2000 מ"ר – בפרוזדורים המשמשים חלק **מדרג מוצא**;
- 15.1.2** בבניין מלאכה ותעשייה חדש ששטחו הכולל עולה על 2,000 מ"ר – בפרוזדורים המשמשים חלק **מדרג מוצא**;
- 15.1.3** בבניין מלאכה ותעשייה חדש בעל 3 קומות או יותר – בפרוזדורים המשמשים חלק **מדרג מוצא**;
- 15.1.4** בבניין מלאכה ותעשייה ישן ששטחו הכולל מ-300 מ"ר ועד 500 מ"ר – בכל חלקי הבניין;
- 15.1.5** למרות האמור בסעיף 15.1.4 בבניין מלאכה ותעשייה ישן אשר חומרי הגלם והמוצר המוגמר הינם חומרים בלתי דליקים כגון מתכת, אבן וכו' נדרשת התקנת מערכת גלאים בשטח כולל מ-300 מ"ר ועד 1500 מ"ר.
- 15.2** על אף האמור בסעיף 15.1 בבניין מלאכה ותעשייה חדש וישן שמתקיימות בו כל הדרישות הבאות אין חובה להתקין מערכת גילוי אש ועשן בשטחים שנמצאים במפלס הכניסה הקובעת לבניין או מעליו:
- 15.2.1** חומר גלם, התהליך והמוצר המוגמר עשויים **מחומר לא דליק**;
- 15.2.2** מטען חומרי האריזה המוחזק בעסק כדרך קבע אינו עולה על שווה ערך של 10 ק"ג עץ למ"ר;

- 15.2.3** 40% משטח המעטפת החיצונית פתוח או בוצע ניתוח הנדסי המוכיח שהתקנת המתזים איננה נחוצה עקב היותה חסרת השפעה וחסרת תועלת, כתוצאה מגובה המבנה וממטעני האש בו וממצאי הניתוח אושרו על-ידי נותן האישור ;
- 15.3** **בניין תעשייה מיוחדת** או בבניין המשמש **לתעשייה מסוכנת** תותקן מערכת גילוי אש ועשן בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידי נותן האישור.
- 15.4** מערכת גילוי אש ועשן תתחזק במצב תקין, בכל עת.
- 15.5** בדיקת מערכת גילוי האש והעשן תעשה על פי **תקן ישראלי** ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש : תחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה, שתערך לפי נוסח נספח ג' לתקן הנ"ל, יוגש לנותן האישור.

16. מערכת חשמל

- 16.1** בלוחות חשמל הממוקמים בעסק יותקנו המערכות הבאות :
- 16.1.1** לוח חשמל בעל זרם של 63 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל.
- 16.1.2** לוח חשמל בעל זרם של 80 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.
- 16.1.3** לוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה - תותקן מערכת גילוי אש או עשן הכוללת גלאים, מערכת כיבוי אוטומטית יבשה ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.
- 16.1.4** על אף האמור בסעיף 16.1.3, אין חובה להתקין מערכת כיבוי אוטומטית בלוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה המקיים את כל הדרישות הבאות :
- 16.1.4.1** עומד **בתקן ישראלי** ת"י 61439 ;
- 16.1.4.2** מותקן בו גלאי עשן ;
- 16.1.4.3** מותקן בו מערכת ניתוק לוח חשמל ממקור הזנה ;
- 16.1.4.4** נמצא באזור כיסוי של מערכת כיבוי אוטומטית.
- 16.2** מערכת גילוי האש ו/או העשן המתוקנת בלוח החשמל, תותקן על פי **תקן ישראלי** ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש : הוראות התקנה ודרישות כלליות.
- 16.3** מערכת הכיבוי האוטומטית היבשה המותקנת בלוח החשמל, תותקן על פי **תקן ישראלי** ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש בארוסול או **תקן ישראלי** ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 16.4** במבנה ששטחו עולה על 500 מ"ר, יותקן מפסק חשמל חירום במקום בולט ונגיש אשר במקרה חירום ינתק את זרם החשמל לכל המבנה.
- 16.5** מערכת גילוי אש ועשן המותקנת בלוח החשמל, תתחזק במצב תקין, בכל עת.

16.6 מתקני החשמל בעסק יבדקו באופן תקופתי בהתאם להנחית רשות הכבאות וההצלה "בדיקה תקופתית למתקני חשמל – עדכון" ועל פי כל דין.

17. מערכת שליטה בעשן

17.1 בעסק ששטחו עולה על 500 מ"ר בלא חלונות, או ששטח חלונותיו שניתנים לפתיחה ידנית קטן מ-2% משטח רצפתו, ובחלקי מבנה אחרים (כגון מחסנים חדרים טכניים וכו'), יהיו סידורי שליטה בעשן בהתאם לקבוע בפרט 3.5.2.1 לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.

17.2 מערכת השליטה בעשן תתוחזק במצב תקין, בכל עת.

18. מערכת מיזוג אוויר

18.1 מערכת מיזוג האוויר המותקנת בעסק תענה לנדרש **בתקן ישראלי** ת"י 1001 בטיחות אש בבניינים.

19. מערכת למסירת הודעות (כריזת חירום)

19.1 בעסק שמתקיימות בו אחת מהדרישות הבאות תותקן מערכת למסירת הודעות:

19.1.1 השטח הכולל של הבניין עולה על 2000 מ"ר;

19.1.2 הבניין מכיל 3 קומות או יותר;

19.2 מערכת מסירת ההודעות (כריזת חירום) תתוחזק במצב תקין, בכל עת.

20. חומרים מסוכנים

20.1 יש להגיש היתר רעלים מהמשרד להגנת הסביבה, הכולל את כול סוגי החומרים המסוכנים המאוחסנים במקום (במידה ונדרש).

21. הערכות לחרום

לא נדרש

22. גנרטור חירום

22.1 בעסק אשר נדרש להתקין משאבות מים לכיבוי אש או מפוחי יניקת עשן לפי מפרט זה ועל פי כל דין, יותקן גנרטור אשר יהיה בכוחו לספק גם זרם חשמל בשעת חירום להפעלתם.

22.2 הגנרטור יותקן בהתאם לקבוע בפרט 3.7.4.1 (ב)-(ח) לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.

22.3 הגנרטור יתוחזק במצב תקין, בכל עת.

23. הדרכה ותרגול

23.1 בעסק ששטחו עולה על 10,000 מ"ר, נותן האישור יהיה רשאי להורות לבעל העסק לקיים לעובדיו הדרכה ותרגול בתחום בטיחות האש.

משרד הפנים

23.2 נותן האישור יורה על תדירות והיקף פעולות ההדרכה והתרגול, נושאי ההדרכה והתרגול והכשירות, ההכשרה וההסמכה של המדריכים.

24. צוות כיבוי והצלה מפעלי

24.1 בעסק ששטחו עולה על 10,000 מ"ר, נותן האישור יהיה רשאי להורות לבעל העסק, לקיים בעסקו צוות כיבוי והצלה בעל הכשרה לפעול באירוע כבאות והצלה עד להגעת כוחות רשות הכבאות וההצלה למקום האירוע, ולסייע לרשות בפעולותיה עם הגיעה למקום האירוע - והכל בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידו.

24.2 נותן האישור יורה על הרכב הצוות, ציודו, הכשרתו, אימוניו, דרכי פעולתו, וכל הוראה אחרת הדרושה למילוי תפקידו.

25. אחסנה חיצונית

25.1 נותן האישור יהיה רשאי לקבוע לבעל העסק הוראות בעניינים הנוגעים לאחסנה חיצונית, לרבות: גובה האחסנה, היקף האחסנה, שטח האחסנה, רוחב האחסנה, סוג החומרים המאוחסנים, דרכי גישה לשטח האחסנה, סימון ושילוט, **אמצעי בטיחות אש והצלה** שיש להתקין במקום וכיוצא באלה – והכל בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידו.

26. לוח פיקוד כבאים

26.1 בעסק שנדרש על פי דין להתקין בו מערכות מתזים, גלאים וניהול עשן או מערכות נוספות שנקבעו לעניין זה על-ידי נותן האישור, יותקן לוח פיקוד כבאים הכולל, את הרכיבים או המערכות הבאות, ככל שהן קיימות או נדרשות על פי דין:

26.1.1 לוח בקרה ושליטה במערכות הגילוי והכיבוי האוטומטיות: מערכת הכיבוי האוטומטית תספק התרעה קולית על כל פגם במערכת הבקרה ותעמוד בדרישות תקן של האגודה הלאומית האמריקנית להגנה בפני אש NFPA72; רכיבים מבוקרים יכללו לפחות: ברז שליטה, הספקת חשמל או דלק למשאבת מים של מערכת המתזים, נתוני מצב פעולה של משאבת מים (דומסופועל); במאגר מים - גובה המים, טמפרטורה של המים, לחץ מים; במידה והותקנה מערכת מתזים יבשה – עמידה בלחץ אוויר מינימלי, התראה קולית וויזואלית תתקבל ברכות גילוי אש. במידה וקיימת עמדת בקרה מאוישת ההתראה תתקבל גם בעמדה זו;

26.1.2 עמדת הפעלת כריזת חירום ואזעקה;

26.1.3 טלפון כבאים;

26.1.4 לוח הפעלת מפוחים לשחרור עשן: מפסק תלת-מצבי להפעלת מערכות שליטה בעשן, מפסק תלת-מצבי לשליטה במערכת על לחץ, מפסק שליטה בפתחי שחרור עשן אוטומטיים;

- 26.1.5** לוח פיקוד לחשמל ;
- 26.1.6** לוח פיקוד לגנרטור חירום אשר יכול לל גם נוריות חווי המורות על מצב הגנרטור :
מצב מפסק אוטו' סגור, תקלה בגנרטור, מצב מד סולר, מצב כמות שמן, מצב טעינה מצבר הגנרטור ;
- 26.1.7** לוח שליטה ובקרה על מעליות הבניין ;
- 26.1.8** לוח פיקוד ושליטה על מערכת האינטרקום בין קומות המבנה ;
- 26.1.9** תיק חירום של הבניין הכולל תכניות הבניין ותכנית בטיחות אש ;

27. נוהל חירום

לא נדרש

28. מערכת גז

- 28.1** מערכת הגז המשמשת את העסק תענה לנדרש **בתקן ישראלי** ת"י 158 מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים, המסופקים בתוך מכלים מיטלטלים.
- 28.2** על כל המכשירים והאביזרים לצריכת גז המשמשים את העסק יותקנו התקנים להפסקת זרימת גז במקרה של דליפה כולל ניתוק מקורות אנרגיה.
- 28.3** צנרת ההזנה לכל צרכני הגז תהיה עשויה מצינור מתכתי מסוג פלב"מ גמיש ומחוזק ברשת פלב"מ.
- 28.4** מערכת הגז, המכשירים והאביזרים לצריכת גז והמנדפים הקיימים בעסק, יתוחזקו במצב תקין, בכל עת.

29. משטר הפעלות מערכות בטיחות אש - אינטגרציה

- 29.1** יש לבצע בדיקת משטר הפעלות ואינטגרציה בעסק בו נדרש להתקין שניים או יותר מאמצעי בטיחות האש וההצלה הבאים, ככל שקיימים :
- 29.1.1** מערכת מתיזים אוטומטית ;
- 29.1.2** מערכת גילוי אש ועשן ;
- 29.1.3** מערכת שליטה בעשן ;
- 29.1.4** גנרטור חירום ;
- 29.1.5** סגירת דלתות אוטומטית ;
- 29.1.6** מעליות ;
- 29.1.7** מערכת על לחץ ;
- 29.1.8** לוח פיקוד כבאים.
- 29.2** הבדיקה תעשה בהתאם להוראה מספר 536 משטר הפעלות מערכות בטיחות אש-אינטגרציה.

29.3 יש לקבל אישור בכתב של **גורם מוסמך** או **מהנדס** על התאמת המערכות לדרישות הוראה מספר 536 הני"ל. העתק האישור יוגש לנותן האישור. כאשר קיימת מערכת שחרור עשן מאולצת יש לצרף לאישור גם טבלת משטר בדיקה.

30. תיק שטח

30.1 בעל עסק, ששטחו הכולל עולה על 2,000 מ"ר, יגיש לנותן האישור תיק שטח, אשר יוכן על-פי [הוראה מספר 503 - הכנת תיק שטח \(להלן – "תיק שטח"\)](#).

30.1.1 בעל העסק ישמור על תיק השטח מעודכן בכל עת.

30.1.2 בעל העסק יגיש לנותן האישור תיק שטח מעודכן לפחות אחת לשנה קלנדרית.

30.1.3 בעל העסק יעדכן את תיק השטח בשינויים בעסק שיש בהם כדי להוסיף או לגרוע מוקדי סיכון, או שינוי בפרטי בעלי התפקידים או דרכי ההתקשרות לצורך דיווח או תקשורת בעת אירוע, וזאת בתוך 14 יום ממועד השינוי.

30.2 בעסק אשר נידרש בהיתר רעלים בדרגה A או B לפי תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף התרים), התשס"ג-2003 יש להגיש העתק "תיק מפעל" שהוכן בהתאם לתקנה 4 לתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993.

31. מיתקן פוטו-וולטאי

31.1 נותן האישור יהיה רשאי לקבוע לבעל העסק הוראות בעניינים הנוגעים למערכת לייצור חשמל הממירה ישירות אנרגיה סולרית לאנרגיה חשמלית (מיתקן פוטו-וולטאי) המותקנת בשטח העסק, לרבות מיקום ואופן ההתקנה, סימון ושילוט, **אמצעי בטיחות אש והצלה** שיש להתקין במיתקן ובסביבתו והמצאת מסמכים ואישורים על עמידת המיתקן בדרישות כל דין.

32. אישורים

32.1 על פי דרישת נותן האישור, ימציא בעל העסק מסמכים ואישורים על תקינות ציוד הכיבוי, ובכלל זה:

32.1.1 אישור **גורם מוסמך**, כי חומרי הציפוי והגימור שבהם נעשה שימוש במבנה המשמש את העסק נבדקו ועומדים **בתקן ישראלי** ת"י 921 השימוש בחומרי בניה לפי תגובותיהם בשריפה.

32.1.2 אישור כי כל ציוד הכיבוי במים (עמדות כיבוי, גלגלונים, ברזי כיבוי, זרנוקים, מזנקים) נבדק ונמצא תקין;

32.1.3 אישור כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם **לתקן ישראלי** ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה, ונמצאו תקינים. האישור יינתן על ידי אדם שהוסמך לכך על-ידי הרשות לכבאות והצלה;

- 32.1.4** אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום, נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן – חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום ותקינות מפסק חשמל ראשי לשעת חירום וטבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. האישור יינתן על-ידי בעל רשיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 32.1.5** אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לדרישות **תקן ישראלי ת"י 158**, לרבות התייחסות לגלאי **הג"מ**. האישור יינתן על ידי בעל רשיון לעבודות **הג"מ** לפי חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1988, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 32.1.6** אישור **גורם מוסמך** המעיד על תקינות המערכת האוטומטית לגילוי אש. האישור יוגש על טופס לפי נספח ג' **לתקן ישראלי ת"י 1220**, חלק 11 ויכלול גם התייחסות לתקינות מערכת הגילוי, הכיבוי והניתוק האוטומטי בארונות החשמל, ככל שמערכות אלה מותקנות בעסק.
- 32.1.7** אישור **גורם מוסמך** המעיד שמערכת הכיבוי המתוקנת בארון החשמל נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה **לתקן ישראלי ת"י 5210** מערכות לכיבוי-אש בארוסול או **תקן ישראלי ת"י 1597** מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 32.1.8** אישור כי מערכת מסירת הודעות (כריזת חירום) נבדקה ונמצאה תקינה ועל כך שהמערכת כוללת ספק כוח עצמאי, נקי שליטה ורמקולים הנשמעים בכל שטחי העסק. האישור יינתן על-ידי בעל רשיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 32.1.9** אישור **גורם מוסמך**, כי המערכת האוטומטית לכיבוי אש (ספרינקלרים) נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה **לתקן ישראלי ת"י 1928**. על האישור לכלול את מפרט הבדיקה.
- 32.1.10** אישור כי גנרטור החירום נבדק ונמצא תקין. האישור יינתן על-ידי בעל רשיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 32.1.11** אישור **גורם מוסמך**, כי מערכות בטיחות האש וההצלה תואמות את דרישות [הוראה מספר 536 משטר הפעלות מערכות בטיחות אש-אינטגרציה](#). כאשר קיימת מערכת שחרור עשן מאולצת יצורף לאישור גם טבלת משטר בדיקה ופירוט סוג המערכת.

32.1.12 אישור **גורם מוסמך** או **מהנדס**, כי מערכת שחרור העשן נבדקה ונמצאה תקינה.

באישור יפורט סוג המערכת שנבדקה.

32.1.13 אישור **גורם מוסמך**, כי מערכת מיזוג האוויר המותקנת בעסק נבדקה ונמצאה

תקינה בהתאם לדרישות **תקן ישראלי** ת"י 1001 בטיחות אש בבניינים.

32.1.14 בעסק ששטחו עולה על 2000 מ"ר יש להגיש תיק שטח בהתאם לנדרש בנוהל מכ"ר

503. ניתן להוריד את נוהל מכ"ר 503 באתר www.102.gov.il

33. שונות
אין

34. נספחים

34.1 את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה ניתן למצוא ולהוריד באתר www.102.gov.il

34.2 נספח, "בדיקת אופיין רשת מים למבנה" – סעיף 3.1.1

FLOW TEST SUMMARY SHEET
N 1.85

Contract name and number: _____

Pressure (psi)	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150
Flow (gpm)	0	100	150	200	250	300	350	400	450	500	550	575				

Notes: _____

© 2006 National Fire Protection Association

NFPA 13 (p. 1 of 1)

משרד הפנים